

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/19-09/32

URBROJ: 65-19-02

Zagreb, 10. lipnja 2019.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izvešće o radu i poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2018.*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 153. Zakona o mirovinskom osiguranju ("Narodne novine", broj 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18 i 115/18), dostavio Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, aktom od 6. lipnja 2019. godine.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

Središnja služba

A. Mihanovića 3, 10000 Zagreb | T: +385 1 4595 401 | F: +385 1 4577 168 | E-mail: ravnatelj@mirovinsko.hr

KLASA: 041-01/19-02/7

URBROJ: 341-99-01/01-19-10

Zagreb, 6. lipnja 2019.

Hs**NP*021-12/19-09/32*341-19-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 07-06-2019	
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed
021-12/19-09/32	65
Unutarnji broj:	Pril. Vrij.
341-19-01	1 (6)

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Trg sv. Marka 6-7
10000 Zagreb

**PREDMET: Dostava Izvješća o radu i poslovanju
Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2018.**

U skladu s čl. 153. Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18 i 115/18) i čl. 74. st. 2. i 3. Statuta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (Narodne novine, br. 28/14 i 24/15), dostavlja se Izvješće o radu i poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2018.

Navedeno izvješće donijelo je Upravno vijeće Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje na sjednici održanoj 5. lipnja 2019.

Potrebna objašnjenja u vezi s navedenim izvješćem, u slučaju potrebe, podnijet će ravnatelj Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

Ujedno, u prilogu dostavljamo Izvješće i na CD-u.

S poštovanjem

RAVNATELJ

Josip Aladrović

IZVJEŠĆE
O RADU I POSLOVANJU HRVATSKOG ZAVODA ZA
MIROVINSKO OSIGURANJE ZA 2018.

Zagreb, lipanj 2019.

IZVJEŠĆE O RADU I POSLOVANJU HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE ZA 2018.

S A D R Ź A J

	<i>stranica</i>
I. UVOD	1
II. STANJE SUSTAVA MIROVINSKOG OSIGURANJA MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI	3
III. USTROJSTVO, LJUDSKI POTENCIJALI I INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA ZAVODA	18
1. Ustrojstvo Zavoda	18
2. Ljudski potencijali	20
3. Informacijska i komunikacijska tehnologija Zavoda	26
IV. UPRAVLJANJE ZAVODOM – RAD UPRAVNOG VIJEĆA	29
V. OSTVARIVANJE PRAVA I RAD STRUČNE SLUŽBE ZAVODA	32
1. Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu u upravnom postupku	32
<i>Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)</i>	<i>34</i>
<i>Provedba uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju</i>	<i>36</i>
<i>Rješavanje o pravima na doplatku za djecu</i>	<i>41</i>
2. Matična evidencija osiguranika i staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	42
3. Imovinskopravno poslovanje	46
4. Javnost rada Zavoda i odnosi s javnošću	48
VI. FINACIJSKO POSLOVANJE	51
1. Finacijsko poslovanje Zavoda	51
2. Poslovanje sredstvima za financiranje doplatka za djecu	60
VII. PORTFELJ ZAVODA	63
1. Portfelj Zavoda na dan 31. prosinca 2018.	63
2. "Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo" d.o.o. i Kapitalni fond d.d.	64
VIII. OSVRT NA IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA ZAVODA ZA 2018.	68
IX. SAŽETAK	86
X. TABLIČNI PRILOG	93

I.

UVOD

Sustav mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj uređen je i provodi se kao obvezno mirovinsko osiguranje na temelju međugeneracijske solidarnosti te kao obvezno i dobrovoljno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje. Predmet ovoga Izvješća je obvezno mirovinsko osiguranje na temelju međugeneracijske solidarnosti i rad Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod). Poslovi iz mjerodavnosti Zavoda u 2018. godini obavljali su se u skladu s propisima i Financijskim planom Zavoda te prema Godišnjem planu rada Zavoda koje je donijelo Upravno vijeće Zavoda.

Na dan 31. prosinca 2018. u Zavodu je bilo evidentirano 1 236 258 korisnika i 1 506 912 osiguranika, tako da je omjer između te dvije skupine iznosio 1 : 1,22 (u 2016. godini omjer je bio 1 : 1,17, a u 2017. godini 1 : 1,20).

Ukupni prihodi Zavoda iznosili su 41,008 mlrd. kn, a rashodi 40,991 mlrd. kn. Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su 39,246 mlrd. kn, a u strukturi ostvarenih ukupnih rashoda čine 95,74%. U odnosu na 2017. godinu veći su za 4,2%.

Od 1. siječnja 2018. mirovine su usklađene za 0,94%, a od 1. srpnja 2018. za 2,7%. U 2017. godini udio mirovinskih rashoda u bruto domaćem proizvodu neznatno se smanjio -na 10,41%, s 11,01%koliko je iznosio u 2016. U 2018. godini i dalje se bilježi pad udjela mirovinskih rashoda u bruto domaćem proizvodu u iznosu od 10,28%.

Unatoč tome što je ukupna godišnja stopa usklađivanja mirovina u 2017. (2,8%) i 2018. godini (3,67%) bila veća nego u prethodnih sedam godina, posljednje dvije godine smanjio se udio prosječne mirovine u prosječnoj plaći, što je posljedica povećanog rasta plaća posljednje dvije godine, osobito prosječne netoplaće. Prosječna mirovina ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju za prosinac 2018., umanjena za porez, prirez i doprinos za zdravstveno osiguranje, iznosila je 2.405,96 kn, udio te mirovine u prosječnoj netoplaći u R Hrvatskoj za prosinac 2018. iznosio je 38,42%, a prosječna mirovina, bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, iznosila je 2.688,12 kn ili 42,93% prosječne netoplaće za prosinac 2018.

Prosječna starosna mirovina (ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju) za prosinac 2018. iznosila je 2.620,27 kn ili 41,84% prosječne netoplaće za prosinac 2018., a prosječna starosna mirovina, bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, iznosila je 3.008,95 kn ili 48,05% prosječne netoplaće za prosinac 2018.

U međunarodnim se publikacijama kao prosječna mirovina najčešće navodi prosječna starosna mirovina za puni radni vijek radnika i osiguranika koji obavljaju samostalnu profesionalnu djelatnost. Prema navedenim kriterijima, prosječna starosna mirovina, bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, određena na temelju mirovinskog staža od 40 i

više godina, na dan 31. prosinca 2018. iznosila je 4.463,59 kn ili 71,28% prosječne netoplaće za prosinac 2018. (na dan 31. prosinca 2017. iznosila je 4.309,19 kn ili 72,14% prosječne netoplaće).

Osim obveznog mirovinskog osiguranja na temelju međugeneracijske solidarnosti, Zavod provodi i postupke radi ostvarivanja prava na doplatak za djecu. Rashodi za doplatak za djecu za 2018. iznosili su 1,306 mlrd. kn, a u strukturi ukupnih rashoda čine 3,19%. U odnosu na 2017. godinu manji su za 4,1% zbog smanjenog broja korisnika i broja djece u 2018. godini. U 2018. doplatak za djecu koristila su prosječno 140 284 korisnika, za prosječno 277 559 djece, a doplatak za djecu iznosio je prosječno 391,85 kn po djetetu.

Tijekom 2018. Zavodu su podnesena ukupno 481 344 zahtjeva za priznanje prava iz mirovinskog osiguranja, od toga 471 666 zahtjeva u prvom stupnju i 9 678 zahtjeva koji se rješavaju u drugom stupnju. Zajedno s neriješenim predmetima iz prethodnog razdoblja, u Zavodu su u 2018. na rješavanju bila ukupno 549 062 zahtjeva o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje) i doplatka za djecu, od kojih je riješeno 483 768 zahtjeva ili 88,11%.

Sve navedene poslove Zavod je u 2018. obavio s nešto više zaposlenih nego u 2017. godini. Na kraju 2018. u Zavodu je bilo zaposleno 2635 radnika, 68 više nego na kraju 2017., odnosno broj zaposlenih povećan je za 2,58%.

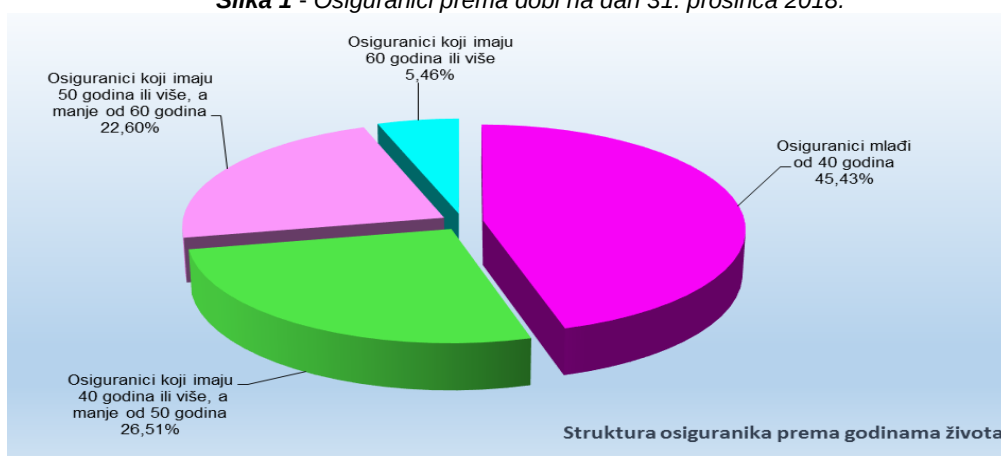
II.

STANJE SUSTAVA MIROVINSKOG OSIGURANJA MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

Osiguranici na dan 31. prosinca 2018.

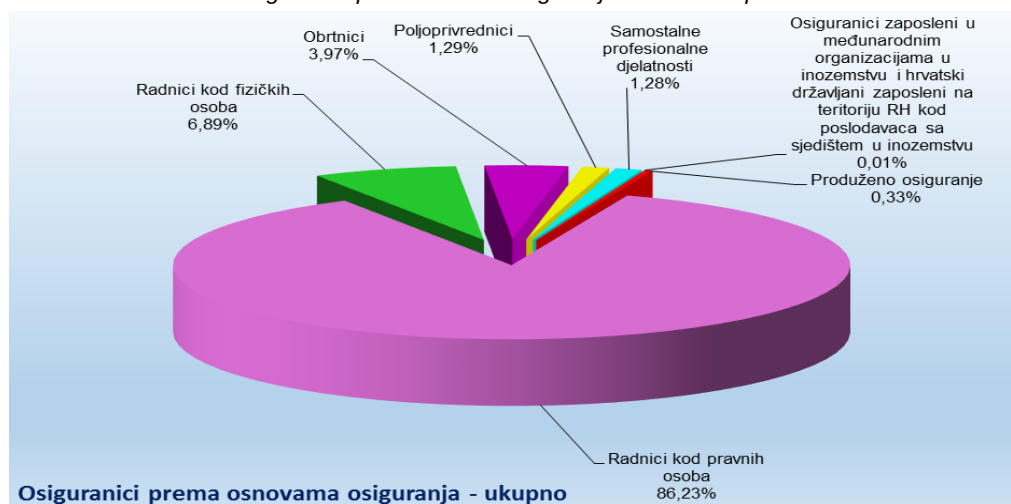
Na dan 31. prosinca 2018. u Zavodu je evidentirano 1 506 912 osiguranika. Od toga je evidentirano 684 607 (45,43%) osiguranika mlađih od 40 godina, 399 472 (26,51%) osiguranika u dobi od 40 do 49 godina, 340 501 (22,60%) osiguranik u dobi od 50 do 59 godina i 82 332 (5,46%) osiguranika u dobi od 60 i više godina.

Slika 1 - Osiguranici prema dobi na dan 31. prosinca 2018.

Prema osnovama osiguranja evidentirano je 1 299 438 (86,23%) osiguranika zaposlenih kod pravnih osoba, 103 855 (6,89%) osiguranika zaposlenih kod fizičkih osoba, 59 853 (3,97%) obrtnika, 19 437 (1,29%) poljoprivrednika, 19 223 (1,28%) osiguranika koji obavljaju samostalnu profesionalnu djelatnost, 86 (0,01%) osiguranika zaposlenih u međunarodnim organizacijama u inozemstvu i hrvatskih državljana zaposlenih na teritoriju RH kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu i 5 020 (0,33%) osiguranika prijavljenih na produženo osiguranje.

Slika 2 - Osiguranici prema osnovi osiguranja na dan 31. prosinca 2018.

Odnos broja osiguranika i korisnika mirovina

Nakon znatnog pada broja osiguranika devedesetih godina, zbog reforme mirovinskog osiguranja na temelju međugeneracijske solidarnosti od 1. siječnja 1999. i gospodarskog rasta, kontinuirano se povećavao broj osiguranika u razdoblju od 2001. do 2008. godine. Međutim, zbog gospodarske krize, koja je počela 2008., počeo se smanjivati broj osiguranika, što je, s iznimkom sezonskog povećanja tijekom ljetnih mjeseci, nastavljeno do kraja 2014. godine.

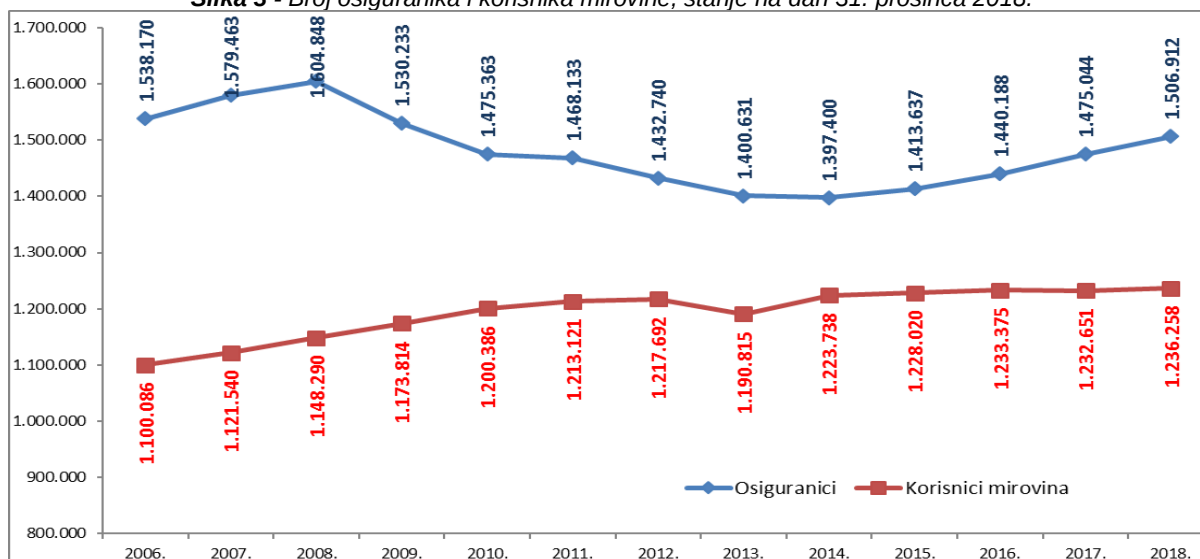
Nepovoljan trend zaustavljen je u 2015. godini kada se, prvi put nakon šest godina kontinuiranog smanjivanja, broj osiguranika povećao na 1 413 637 u prosincu 2015. Pozitivan trend nastavljen je i u 2016., 2017. i 2018. godini te je u prosincu 2016. evidentirano 1 440 188 osiguranika, u prosincu 2017. evidentirana su 1 475 044 osiguranika, a u prosincu 2018. evidentirano je 1 506 912 osiguranika.

Broj korisnika mirovina, unatoč provedenoj reformi, nastavio se povećavati i nakon 1999., prosječno za 1-2% godišnje, međutim, ipak sporije nego u prethodnom desetljeću. U razdoblju 2006. - 2016. usporen je rast ukupnog broja korisnika mirovina, a u 2017. prvi put je smanjen broj korisnika. U 2018. broj korisnika povećao se za približno 0,3%, što je djelomično posljedica mirovinske reforme od 1. siječnja 2018. jer je određeni broj osiguranika odlučio ostvariti mirovinu prije stupanja na snagu novih propisa (Slika 3).

Na dan 31. prosinca 2018. evidentirano je ukupno 1 506 912 osiguranika i 1 236 258 korisnika mirovine, što je nepovoljan omjer od 1,22 : 1.

Treba napomenuti da za prosinac 2018., zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu, u skladu sa Zakonom o mirovinskom osiguranju¹ (u daljnjem tekstu: ZOMO), nije isplaćena mirovina za 27 korisnika s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 1 212 u inozemstvu, što je utjecalo na smanjenje ukupnog broja korisnika mirovina, kojih bi, da nije bilo obustave, bilo ukupno 1 237 497. Navedeno vrijedi i za ostale dijelove Izvješća u kojima su iskazani podaci o broju korisnika mirovina.

Slika 3 - Broj osiguranika i korisnika mirovine, stanje na dan 31. prosinca 2018.

¹ Zakon o mirovinskom osiguranju – Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18 i 115/18

Tablica 1. Broj osiguranika i korisnika mirovina u razdoblju od 2006. do 2018.

31. prosinca 2018.

Godine	Osiguranici	Korisnici mirovina	Odnos
0	1	2	3
2006.	1.538.170	1.100.086	1,40
2007.	1.579.463	1.121.540	1,41
2008.	1.604.848	1.148.290	1,40
2009.	1.530.233	1.173.814	1,30
2010.	1.475.363	1.200.386	1,23
2011.	1.468.133	1.213.121	1,21
2012.	1.432.740	1.217.692	1,18
2013.	1.400.631	1.190.815	1,18
2014.	1.397.400	1.223.738	1,14
2015.	1.413.637	1.228.020	1,15
2016.	1.440.188	1.233.375	1,17
2017.	1.475.044	1.232.651	1,20
2018.	1.506.912	1.236.258	1,22

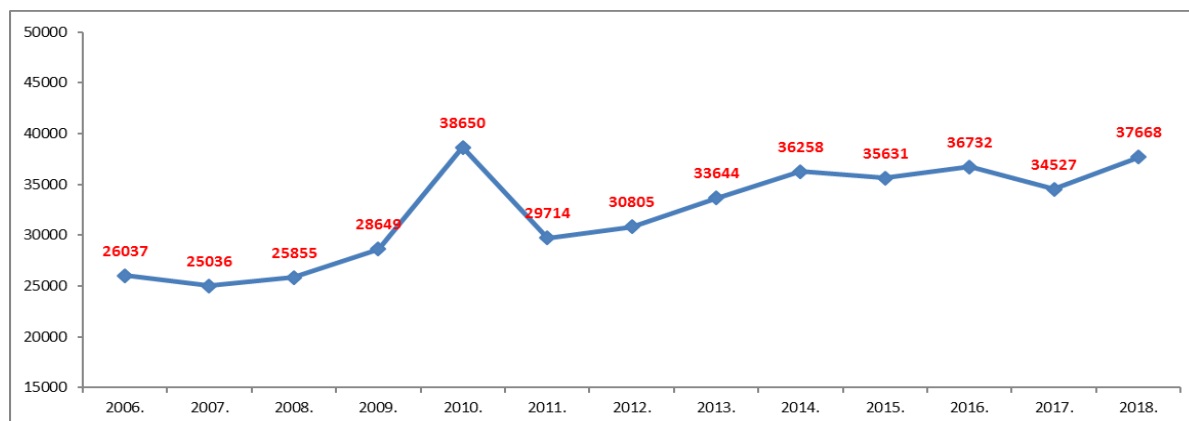
Napomena: * Provedba Zakona o mirovinskom osiguranju – članak 95. (NN 157/13)
- obustava isplate mirovine zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu

Kretanje broja korisnika mirovina

Nakon usporavanja rasta broja novih korisnika mirovina u razdoblju 2000. - 2004., u razdoblju 2005. - 2010. povećao se priljev novih korisnika, koji je zbog gospodarske krize i povećane nezaposlenosti bio najizraženiji tijekom 2009. te u 2010. godini kada se broj novih korisnika povećao zbog stupanja na snagu novih, strožih odredbi ZOMO-a koje se odnose na prijevremenu starosnu mirovinu. Ovaj nepovoljni trend ublažen je posljednjih šest godina. Na povećanje broja korisnika mirovina utječe i činjenica da posljednjih nekoliko godina u mirovinu odlazi najbrojnija, tzv. baby boom generacija, rođena u prvom desetljeću nakon II. svjetskog rata.

U 2018. godini ukupno je evidentirano 51 075 korisnika koji su prvi put ostvarili pravo na mirovinu (37 668 starosnih i prijevremenih starosnih mirovina, 2 911 invalidskih mirovina i 10 496 obiteljskih mirovina), što je povećanje od 5,02% u odnosu na 2017. godinu, kada su evidentirana 48 634 nova korisnika.

Na *Slici 4* prikazan je broj novih korisnika starosne i prijevremene starosne mirovine u razdoblju 2006. - 2018.

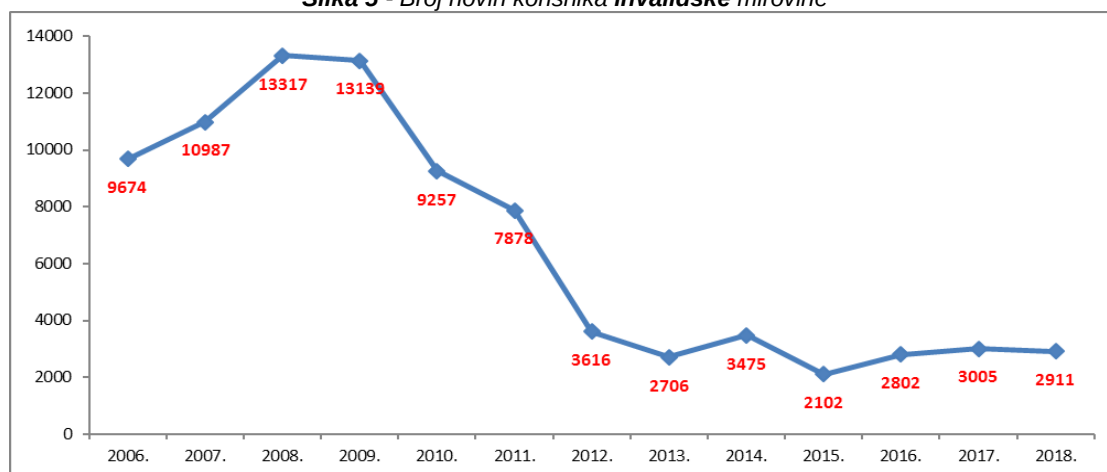
Slika 4 - Broj novih korisnika starosne i prijevremene starosne mirovine

Broj novih korisnika *invalidske mirovine* (2 911) smanjio se u odnosu na 2017. godinu za 3,13% (2017. godine bilo je 3 005 novih korisnika invalidske mirovine). Priljev novih korisnika invalidske mirovine znatno se smanjio u odnosu na broj novih korisnika prije mirovinske reforme, s iznimkom u 1999. godini kada su dotadašnjim invalidima rada prevedena prava na invalidsku mirovinu. Zbog povećanja dobne granice za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu i starije životne dobi osiguranika kod kojih češće nastaje smanjenje ili gubitak radne sposobnosti, nakon 2000. godine ponovno se ubrzano povećavao broj novih korisnika invalidske mirovine, što je kulminiralo 2008. i 2009. godine.

Na povećan priljev invalidskih mirovina utjecali su i socijalni razlozi i nezaposlenost, kao i činjenica da se invalidska mirovina povoljnije određuje od prijevremene starosne mirovine. Ovaj nepovoljan trend zaustavljen je 2010. godine, osobito tijekom posljednjih pet godina kada se primjenom strožih kriterija za ocjenu radne sposobnosti priljev korisnika invalidske mirovine višestruko smanjio u odnosu na prethodno razdoblje.

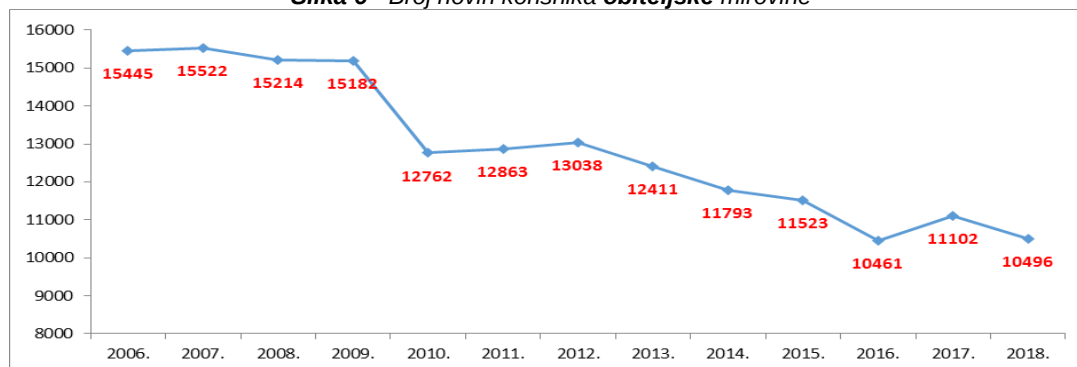
Posljednjih pet godina broj novih korisnika invalidske mirovine znatno je smanjen (prosječno je bilo 2 859 novih korisnika godišnje) i uglavnom je stabilan (Slika 5).

Slika 5 - Broj novih korisnika *invalidske* mirovine

Kao posljedica povećanja ukupnog broja korisnika mirovina i povećanja prosječne životne dobi korisnika, do 2006. godine postupno se povećavao broj novih korisnika *obiteljske mirovine*. Međutim, posljednjih nekoliko godina broj novih korisnika obiteljske mirovine blago se smanjuje jer je određenom broju korisnika povoljnija osobna starosna, odnosno prijevremena starosna mirovina od obiteljske mirovine (Slika 6).

Slika 6 - Broj novih korisnika *obiteljske* mirovine

Korisnici mirovina prema godinama mirovinskog staža i trajanju korištenja mirovine

Prosječan mirovinski staž korisnika starosne mirovine iznosi 31 godinu, korisnika prijevremene starosne mirovine 36 godina, korisnika invalidske mirovine 22 godine te korisnika obiteljske mirovine 28 godina.

Prosječan mirovinski staž svih korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u iznosi 30 godina, a u posljednjih deset godina prosječan mirovinski staž povećao se za jednu godinu (Tablica 2.).

Udio ukupnog broja korisnika s navršenim mirovinskim stažem od 40 i više godina u ukupnom broju korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u postupno se povećavao te je u 2014. iznosio 13,57%, a do 31. prosinca 2018. povećao se na 16,18%.

Tablica 2. Broj korisnika prema vrstama mirovina i mirovinskom stažu – ZOMO

Stanje: 31. prosinca

Godina	VRSTE MIROVINA														
	Starosna			Prijevremena starosna			Invalidska			Obiteljska			UKUPNO		
	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2006.	517523	100,4	32	55013	113,3	34	236847	100,9	23	233733	101,3	27	1043116	101,3	29
2007.	517317	100,0	32	61169	111,2	34	239972	101,3	23	235364	100,7	27	1053822	101,0	29
2008.	517626	100,1	32	69743	114,0	34	246566	102,7	23	237021	100,7	27	1070956	101,6	29
2009.	514501	99,4	32	83397	119,6	35	252345	102,3	24	237793	100,3	27	1088036	101,6	29
2010.	513895	99,9	32	105910	127,0	35	254555	100,9	23	237993	100,1	27	1112353	102,2	29
2011.	510704	99,4	32	119741	113,1	35	254437	100,0	23	239217	100,5	27	1124099	101,1	29
2012.	508132	99,5	32	132792	110,9	35	248537	97,7	23	238839	99,8	28	1128300	100,4	29
2013.	494377	97,3	32	146706	110,5	36	231498	93,1	23	226774	94,95	28	1099355	97,4	30
2014.	510159	103,2	32	160374	109,3	36	229191	99,0	23	231600	102,1	28	1131324	102,9	30
2015.	600186	117,6	32	170715	106,4	36	134665	58,8	22	229600	99,1	27	1135166	100,3	30
2016.	602802	100,4	31	179931	105,4	36	129613	96,2	22	227617	99,1	28	1140124	100,4	30
2017.	602982	100,0	32	186589	103,7	36	125510	96,8	22	225105	98,9	28	1140414	100,0	30
2018.	607022	100,7	31	193492	103,7	36	120101	95,7	22	222230	98,7	28	1143130	100,2	30

Napomena: U broj korisnika mirovina **nisu uključeni** korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

U prijevremenu starosnu mirovinu **nisu uključeni** korisnici prema čl. 36. Zakona o mirovinskom osiguranju.

Za obiteljske mirovine staž se odnosi na staž umrlog korisnika od kojega je određeno pravo na mirovinu.

Iako se postupno povećava prosječna životna dob za odlazak u starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu, zbog postupnog povećanja prosječnog trajanja života, i u 2018. nastavljen je višegodišnji trend povećanja prosječnog trajanja korištenja starosne mirovine, koje iznosi 21 godinu i 1 mjesec, za invalidske mirovine prosječno trajanje korištenja iznosi 18 godina i 8 mjeseci, a za obiteljsku mirovinu 18 godina i 2 mjeseca (Tablica 3.).

Tablica 3. Prosječno korištenje mirovine (broj godina i mjeseci) – ZOMO

Stanje: 31. prosinca

Godina	Vrste mirovina						
	Starosna			Invalidska			Obiteljska
	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno
0	1	2	3	4	5	6	7
2006.	16 11	15 10	19 02	19 03	17 06	24 05	16 05
2007.	17 02	16 00	19 10	19 04	17 06	24 04	16 05
2008.	17 06	16 04	20 00	19 00	17 05	23 10	16 06
2009.	17 11	16 08	20 07	19 02	17 04	24 04	16 08
2010.	18 01	16 10	20 09	19 04	17 07	24 03	16 10
2011.	18 07	17 04	21 02	19 01	17 00	24 06	17 00
2012.	19 00	17 07	21 10	19 05	17 08	24 05	17 03
2013.	19 07	18 01	22 02	20 04	18 05	25 03	17 03
2014.	19 04	17 09	21 11	20 08	18 06	26 00	17 07
2015.	20 05	18 06	23 03	18 08	17 03	23 07	17 10
2016.	20 07	18 09	23 05	17 11	16 10	22 03	17 09
2017.	20 11	18 11	24 00	18 03	17 02	22 03	18 00
2018.	21 01	18 11	24 03	18 08	17 05	23 04	18 02

Napomena: U broj korisnika mirovina **nisu uključeni** korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

Dobna struktura korisnika mirovina

Kao posljedica reforme mirovinskog osiguranja međugeneracijske solidarnosti iz 1999. godine i postupnog povećanja prosječnog životnog vijeka, postupno se povećava prosječna životna dob umirovljenika.

U 2018. godini prosječna životna dob korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u je 71 godina i 1 mjesec (žene 71 godina i 6 mjeseci, muškarci 70 godina i 7 mjeseci).

Prosječna životna dob korisnika starosne mirovine je 72 godine i 3 mjeseca, korisnika invalidske mirovine 60 godina i 9 mjeseci, a korisnika obiteljske mirovine 72 godine i 6 mjeseci.

U ukupnom broju korisnika mirovina prema ZOMO-u najveći broj korisnika je u dobnoj skupini od 65 do 69 godina (268 323 odnosno 23,47%), udio korisnika u mlađim dobnim skupinama blago se smanjuje, a istodobno se povećava udio korisnika u starijim dobnim skupinama.

Tablica 4. Korisnici mirovina prema dobnim skupinama (starosna, invalidska i obiteljska mirovina)

Stanje: 31. prosinca 2018.

Red. br.	Dobne skupine	Ukupno		Muškarci		Žene	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	do 24	8924	0,78	4134	0,84	4790	0,73
2.	25-29	717	0,06	356	0,07	361	0,06
3.	30-34	932	0,08	626	0,13	306	0,05
4.	35-39	2166	0,19	1382	0,28	784	0,12
5.	40-44	4291	0,38	2695	0,55	1596	0,24
6.	45-49	8401	0,73	5231	1,07	3170	0,49
7.	50-54	20247	1,77	10487	2,14	9760	1,49
8.	55-59	55762	4,88	19115	3,90	36647	5,61
9.	60-64	171454	15,00	65085	13,29	106369	16,28
10.	65-69	268323	23,47	128636	26,27	139687	21,38
11.	70-74	206551	18,07	96402	19,69	110149	16,86
12.	75-79	175844	15,38	76468	15,62	99376	15,21
13.	80-84	131061	11,47	51149	10,45	79912	12,23
14.	85 i više	88457	7,74	27871	5,69	60586	9,27
15.	Nepoznato	0	0,00	0	0,00	0	0,00
UKUPNO		1143130	100,00	489637	100,00	653493	100,00

Napomena: U broj korisnika mirovina *nisu uključeni* korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

Slika 7 – Korisnici mirovina prema dobnim skupinama (starosna, invalidska i obiteljska mirovina)

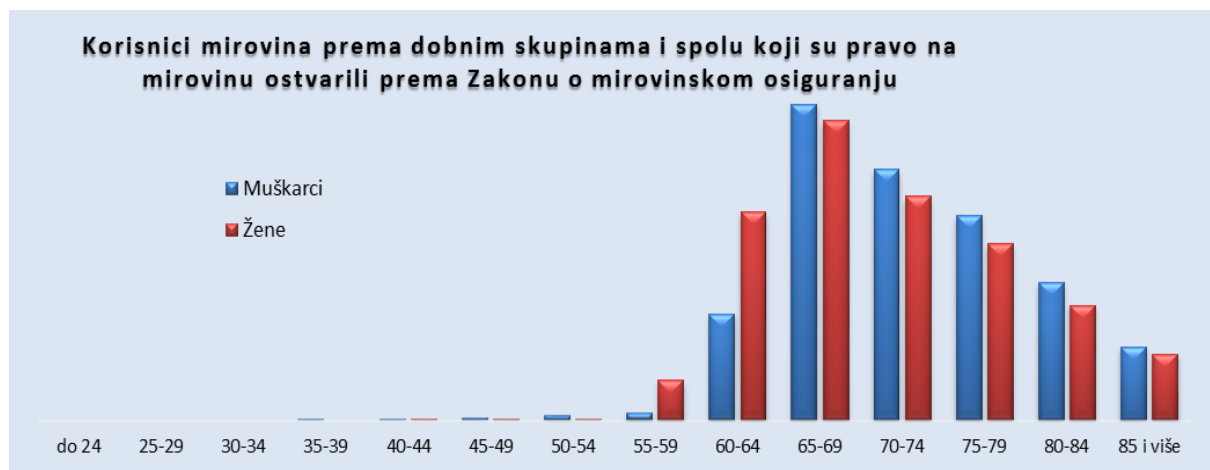
Tablica 5. Korisnici starosne mirovine prema dobnim skupinama i spolu

Stanje: 31. prosinca 2018.

Red. br.	Dobne skupine	Ukupno		Muškarci		Žene	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	do 24						
2.	25-29						
3.	30-34						
4.	35-39	2	0,00	2	0,00		
5.	40-44	112	0,01	108	0,03	4	0,00
6.	45-49	943	0,12	891	0,22	52	0,01
7.	50-54	1842	0,23	1739	0,44	103	0,03
8.	55-59	17328	2,16	2832	0,71	14496	3,58
9.	60-64	112721	14,08	38164	9,63	74557	18,42
10.	65-69	220526	27,54	113246	28,59	107280	26,51
11.	70-74	170128	21,24	89907	22,70	80221	19,82
12.	75-79	136471	17,04	73286	18,50	63185	15,61
13.	80-84	90640	11,32	49521	12,50	41119	10,16
14.	85 i više	50086	6,25	26411	6,67	23675	5,85
15.	Nepoznato						
UKUPNO		800799	100,00	396107	100,00	404692	100,00

Napomena: U broj korisnika mirovina **nisu uključeni** korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

Slika 8 - Struktura korisnika starosne mirovine prema dobnim skupinama i spolu

Tablica 6. Korisnici invalidske mirovine prema dobnim skupinama i spolu

Stanje: 31. prosinca 2018.

Red. br.	Dobne skupine	Ukupno		Muškarci		Žene	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	do 24	6	0,00	5	0,01	1	0,00
2.	25-29	66	0,05	47	0,06	19	0,02
3.	30-34	489	0,41	373	0,47	116	0,15
4.	35-39	1331	1,11	922	1,17	409	0,52
5.	40-44	2907	2,42	1974	2,51	933	2,25
6.	45-49	5726	4,77	3587	4,56	2139	5,16
7.	50-54	13432	11,18	7884	10,03	5548	13,38
8.	55-59	27235	22,68	15092	19,20	12143	29,28
9.	60-64	38478	32,04	25470	32,39	13008	31,36
10.	65-69	19115	15,92	13994	17,80	5121	12,35
11.	70-74	6662	5,55	5435	6,91	1227	2,96
12.	75-79	2485	2,07	2186	2,78	299	0,72
13.	80-84	1002	0,83	817	1,04	185	0,45
14.	85 i više	1167	0,97	838	1,07	329	0,79
15.	Nepoznato						
UKUPNO		120101	100,00	78624	100,00	41477	99,38

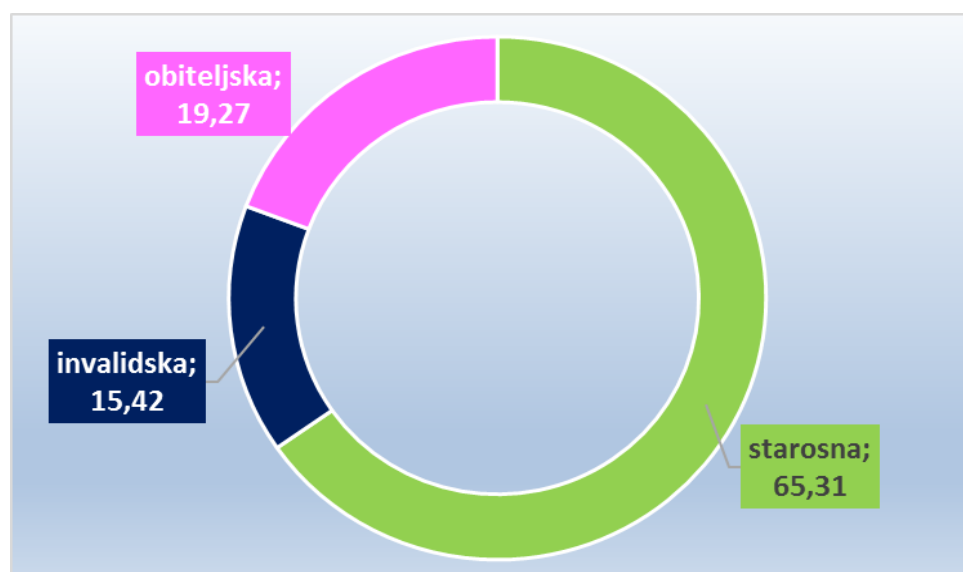
Napomena: U broj korisnika mirovina **nisu uključeni** korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

Slika 9 – Struktura korisnika invalidske mirovine prema dobnim skupinama i spolu

Korisnici mirovina prema vrstama mirovina na dan 31. prosinca 2018.

Od ukupno 1 236 258 korisnika mirovine, u koje su uključeni i korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane, evidentirano je 807 362 (65,31%) korisnika starosne mirovine, u koji broj je uključeno 83 767 korisnika kojima je s navršenom životnom dobi za starosnu mirovinu invalidska mirovina prevedena na starosnu mirovinu. Invalidsku mirovinu ostvarilo je 190 627 korisnika (15,42%), a obiteljsku mirovinu 238 269 korisnika (19,27%), (Slika 10).

Zbog smanjenog priljeva novih korisnika invalidske mirovine te prevođenja invalidskih mirovina na starosne mirovine, smanjen je broj korisnika invalidske mirovine i njihov udio u ukupnom broju korisnika mirovine.

Slika 10 – Korisnici prema vrstama mirovina (u %)

Ostala prava iz mirovinskog osiguranja

Prema propisima koji su bili na snazi do 31. prosinca 1998., u sustavu mirovinskog osiguranja ostvarivala su se, uz mirovinu, i druga prava: zaštitni dodatak uz mirovinu, novčana naknada zbog tjelesnog oštećenja te doplatka za tuđu pomoć i njegu. Od 1. siječnja 1999. u sustavu mirovinskog osiguranja od navedenih prava ostvaruje se samo pravo na novčanu naknadu zbog tjelesnog oštećenja uzrokovanog ozljedom na radu ili profesionalnom bolešću, a ostala navedena prava ukinuta su ili se ostvaruju u drugim sustavima. Stoga se broj ovih korisnika postupno smanjuje.

Na dan 31. prosinca 2018. evidentirano je 40 649 korisnika zaštitnog dodatka uz mirovinu, s prosječnom svotom od 508,87 kn, 63 220 korisnika novčane naknade zbog tjelesnog oštećenja te 6 039 korisnika doplatka za pomoć i njegu, s prosječnom svotom od 854,26 kn (Tablica 7.).

Tablica 7. Korisnici ostalih primanja iz mirovinskog osiguranja (stanje: 31. prosinca 2018.)

Redni broj	Vrste prava	Broj korisnika	Prosječna svota naknade
0	1	2	3
1.	Korisnici kojima se uz mirovinu isplaćuje zaštitni dodatak ostvaren prema zakonima koji su se primjenjivali do 31. prosinca 1998.		
	Starosna	23499	512,04
	Invalidska	3034	541,17
	Obiteljska	14116	496,67
	UKUPNO	40649	508,87
2.	Naknada zbog tjelesnog oštećenja ostvarena prema ZOMIO-u koji se primjenjivao do 31. prosinca 1998.		
	Pravo uz mirovinu	50589	134,88
	Samostalno pravo	7365	124,72
	UKUPNO	57954	133,58
3.	Naknada zbog tjelesnog oštećenja ostvarena prema ZOMO-u		
	Pravo uz mirovinu	3184	244,06
	Samostalno pravo	1935	198,12
	UKUPNO	5119	226,69
4.	Naknada zbog tjelesnog oštećenja ostvarena prema ZOMIO-u i ZOMO-u	147	381,57
5.	Doplatka za pomoć i njegu ostvaren prema ZOMIO-u koji se je primjenjivao do 31. prosinca 1998.		
	a) Pravo uz mirovinu	5521	848,05
	b) Samostalno pravo - slijepi	190	1.131,90
	c) Samostalno pravo - ostali	328	797,95
	UKUPNO (b+c)	518	920,44
	UKUPNO (a+b+c)	6039	854,26

Za pokriće dijela obveza mirovinskog osiguranja, koje nastaju priznavanjem i određivanjem mirovina pod uvjetima povoljnijim od uvjeta propisanih općim propisima, sredstva se osiguravaju u državnom proračunu. Na taj način financiraju se mirovine ili dijelovi mirovina za ukupno 175 254 korisnika: hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, sudionika NOR-a, pripadnika Hrvatske domovinske vojske 1941.-1945., bivših političkih zatvorenika, pripadnika bivše JNA, zastupnika u Hrvatskom saboru i članova Vlade, pripadnika HV-a, djelatnika MUP-a i drugih skupina (Tablica 8.).

Tablica 8. Korisnici mirovina koji su mirovinu ostvarili pod povoljnijim uvjetima, odnosno posebnim propisima (stanje 31. prosinca 2018.)

Red. br.	Kategorije korisnika kojima su mirovine priznate i/ili određene prema posebnim propisima	Broj korisnika	Prosječna mirovina
0	1	2	3
1.	Radnici na poslovima ovlaštenih službenih osoba u tijelima unutarnjih poslova i pravosuđa, kao i na poslovima razminiranja: a) radnici na poslovima ovlaštenih službenih osoba u tijelima unutarnjih poslova i pravosuđa, kojima je pravo na mirovinu priznato prema propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu Zakona o pravima DVO, PS i OSO b) radnici na poslovima policijskih službenika, ovlaštenih službenih osoba pravosuđa i službene osobe s posebnim dužnostima i ovlastima u sigurnosno obavještajnom sustavu RH koji su pravo na mirovinu ostvarili prema Zakonu o pravima DVO, PS i OSO c) radnici na poslovima razminiranja	8991	4.189,88
		7607	4.088,04
		305	5.339,76
2.	Djelatne vojne osobe - DVO	15104	3.781,03
3.	Pripadnici Hrvatske domovinske vojske od 1941. do 1945. godine	4976	2.423,53
4.	Bivši politički zatvorenici	3024	3.859,08
5.	Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata - ZOHBDR	71259	5.743,79
6.	Mirovine priznate prema općim propisima, a određene prema ZOHBDR - u iz 2017. (čl. 27., 35., 48. i 49. stavak 2.)	37452	2.586,85
7.	Pripadnici bivše Jugoslavenske narodne armije - JNA	5988	3.203,25
8.	Pripadnici bivše Jugoslavenske narodne armije - JNA - čl. 185. ZOMO	141	3.108,24
9.	Sudionici Narodnooslobodilačkog rata - NOR	11416	2.828,67
10.	Zastupnici u Hrvatskom saboru, članovi Vlade, suci Ustavnog suda i glavni državni revizor	665	9.792,98
11.	Članovi Izvršnog vijeća Sabora, Saveznog izvršnog vijeća i administrativno umirovljeni javni službenici	101	3.222,16
12.	Bivši službenici u savezima tijelima bivše SFRJ - članak 38. ZOMO	36	3.698,37
13.	Redoviti članovi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti - HAZU	138	8.848,83
14.	Radnici u Istarskim ugljenokopima "Tupljak" d.d. Labin	255	3.808,45
15.	Radnici profesionalno izloženi azbestu	869	3.074,51
16.	Osiguranci - članovi posade broda u međunarodnoj plovidbi i nacionalnoj plovidbi - članak 129.a stavak 2. Pomorskog zakonika	162	2.055,68
17.	Pripadnici Hrvatskog vijeća obrane - HVO	6765	3.037,15
UKUPNO		175254	-

Udio mirovine u plaći

U međunarodnim publikacijama kao prosječna mirovina najčešće se navodi prosječna starosna mirovina za puni radni vijek radnika i osoba koje samostalno obavljaju profesionalnu djelatnost. Prema navedenim kriterijima, starosna mirovina (ZOMO) određena na temelju mirovinskog staža od 40 i više godina na dan 31. prosinca 2018. iznosila je 3.664,26 kn, odnosno 58,52% prosječne netoplaće za prosinac 2018. (6.262 kn), a prosječna starosna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 4.463,59 kn ili 71,28% prosječne netoplaće.

Tablica 9. Pregled broja korisnika i prosječnih mirovina na dan 31. prosinca 2018.
(korisnici mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju)

Vrste mirovina	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Udio prosječne mirovine smanjene za porez i prirez u netoplaći za prosinac 2018.	Bez međunarodnih ugovora		
				Broj korisnika	Prosječna mirovina	Udio prosječne mirovine smanjene za porez i prirez u netoplaći za prosinac 2018.
0	1	2	3	3	4	3
Starosna	497285	2.620,27	41,84	411046	3.008,95	48,05
Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika - čl. 35.	25970	3.565,81	56,94	22567	3.772,19	60,24
Starosna mirovina prevedena iz invalidske	83767	2.295,57	36,66	71732	2.603,21	41,57
Ukupno starosna	607022	2.615,91	41,77	505345	2.985,44	47,68
Prijevremena starosna	193492	2.497,03	39,88	157709	2.794,36	44,62
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca - čl. 36.	285	2.681,12	42,82	278	2.688,48	42,93
Sveukupno starosna	800799	2.587,21	41,32	663332	2.939,88	46,95
Invalidska	120101	1.972,02	31,49	113635	2.058,30	32,87
Obiteljska	222230	1.987,33	31,74	193517	2.194,97	35,05
UKUPNO korisnika koji su pravo na mirovinu ostvarili prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (u broj korisnika mirovina nisu uključeni korisnici mirovina DVO, ZOHBDR i HVO)	1143130	2.405,96	38,42	970484	2.688,12	42,93

Napomena: U broj korisnika mirovina **nisu uključeni** korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

Prosječna mirovina ostvarena prema ZOMO-u za prosinac 2018., umanjena za porez, prirez i doprinos za zdravstveno osiguranje, iznosila je 2.405,96 kn, a njen udio u prosječnoj netoplaći u R Hrvatskoj za prosinac 2018. iznosio je 38,42%. Prosječna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 2.688,12 kn ili 42,93% prosječne netoplaće.

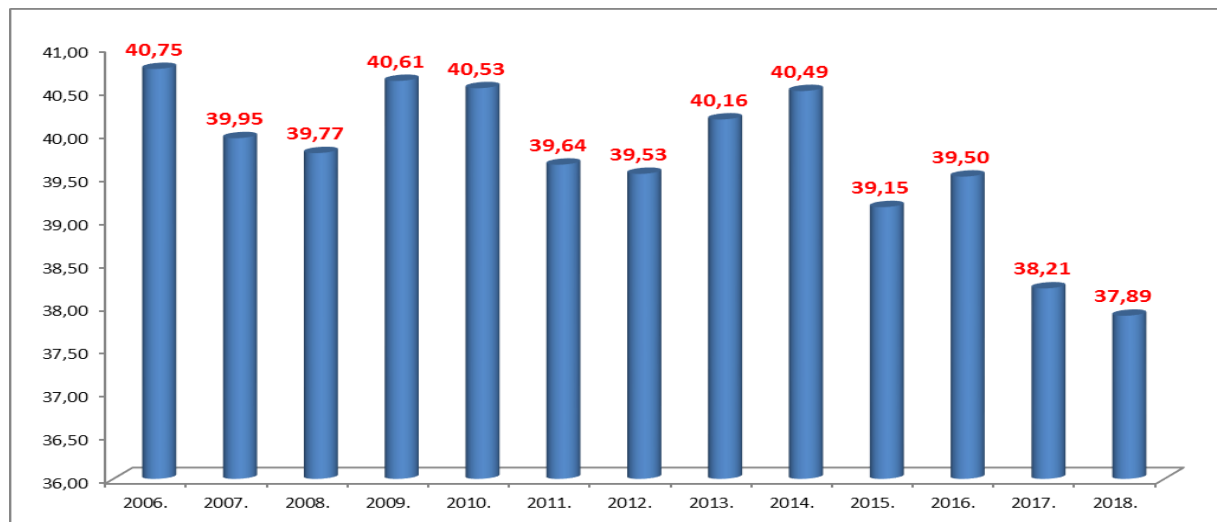
Prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) iznosila je 2.620,27 kn ili 41,84% prosječne netoplaće, a prosječna starosna mirovina bez mirovina ostvarenih primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju iznosila je 3.008,95 kn ili 48,05% prosječne netoplaće.

Najniži udio prosječne mirovine u prosječnoj plaći zabilježen je 2000. godine (37,62%). U 2001. godini udio se povećao nakon primjene Zakona o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima, kada su mirovine ostvarene do 31. prosinca 1998. povećane od 0,5% do 20%. Nakon smanjenja u 2002. i 2003. godini, udio prosječne mirovine u prosječnoj plaći povećao se 2004. godine nakon uračunavanja u mirovinu dodatka od 100 kn i 6%. U studenome 2007. počeo se isplaćivati dodatak u iznosu od 4% na mirovine ostvarene u 1999. godini do 27% na mirovine ostvarene od 1. siječnja 2010. prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, što je poboljšalo životni standard tzv. novih korisnika mirovina i ublažilo razlike među mirovinama ostvarenim u različitim razdobljima.

Tijekom 2010. i 2011. godine obustavljeno je usklađivanje mirovina, a od 1. siječnja 2012. mirovine se ponovno redovito usklađuju u skladu s odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju. Međutim, zbog neznatnog, odnosno negativnog rasta plaća i potrošačkih cijena mirovine se nisu usklađivale tijekom 2014. i u prvoj polovici 2015. godine, a od 1. srpnja 2015. usklađene su za 0,30%. Od 1. siječnja 2016. mirovine su usklađene za 0,46%, a od 1. srpnja 2016. za 0,35%. Od 1. siječnja 2017. mirovine su usklađene za 0,65%, a od 1. srpnja 2017. za 2,1%. Od 1. siječnja 2018. mirovine su usklađene za 0,94%, a od 1. srpnja 2018. za 2,7%.

Unatoč tome što je ukupna godišnja stopa usklađivanja mirovina u 2017. (2,8%) i 2018. godini (3,7%) bila veća nego u prethodnih sedam godina, posljednje dvije godine smanjio se udio prosječne mirovine u prosječnoj plaći, što je posljedica povećanog rasta plaća posljednje dvije godine, osobito prosječne neto plaće.

Slika 11 – Kretanje udjela prosječne mirovine ostvarene prema ZOMO-u u prosječnoj plaći

Napomena: Podaci se odnose na korisnike mirovine prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, a temelje se na godišnjim prosjecima plaća i mirovina

Na prosječnu svotu mirovine nepovoljno utječe činjenica da se posljednjih petnaestak godina, brže od povećanja ukupnog broja korisnika, povećava broj korisnika koji su mirovinu ostvarili *primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju*. Na dan 31. prosinca 2018. evidentirano je 172 646 korisnika s mirovinom ostvarenom primjenom međunarodnih ugovora i njihov udio u sveukupnom broju korisnika mirovina iznosio je 13,9%, a npr. 2006. bila su evidentirana 91 592 takva korisnika ili 8,3% od ukupnog broja korisnika. Prosječna mirovina navedenih korisnika iznosi 819,86 kn i određena je na temelju prosječno približno 11 godina mirovinskog staža ostvarenog u RH, a uz tu mirovinu korisnici ostvaruju i mirovinu od inozemnog nositelja osiguranja.

Prema podacima iz *Tablice 10.*, mirovinu u svoti do 1.500 kn ostvarilo je 285 656 ili 25% korisnika, što je posljedica kratkog mirovinskog staža i niskih plaća/osnovica tih korisnika.

Među korisnicima mirovina do 1.500 kn najzastupljenije su sljedeće skupine korisnika:

- korisnici mirovine ostvarene primjenom međunarodnog ugovora o socijalnom osiguranju, koji ostvaruju i mirovinu od inozemnog nositelja osiguranja
- korisnici najniže mirovine s mirovinskim stažem kraćim od 20 godina, koji zbog određene najniže mirovine ipak ostvaruju veću mirovinu od mirovine koju bi ostvarili na temelju ostvarenih plaća, odnosno osnovica osiguranja
- poljoprivrednici koji su mirovinu ostvarili na temelju prosječno 21 godine mirovinskog staža, na temelju niskih osnovica, u visini najniže osnovice za plaćanje doprinosa
- zaposleni korisnici invalidske mirovine koji uz mirovinu primaju i plaću
- ostali korisnici koji su zbog kratkog mirovinskog staža i niskih plaća/osnovica ostvarili nisku mirovinu.

Što se tiče spolne strukture, među korisnicima mirovina ostvarenih prema ZOMO-u u iznosu do 1.500 kn veći je udio žena (58,7%) nego u ukupnom broju korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u (57,2%), što je posljedica toga što žene ostvaruju u prosjeku manju plaću, kraći mirovinski staž, a time i manju mirovinu od muškaraca.

Tablica 10. Korisnici mirovina ostvarenih prema ZOMO-u i visine mirovina ostvarenih prema ZOMO-u prema vrstama mirovina na dan 31. prosinca 2018.

Svote mirovina	Ukupno			Starosna mirovina *			Invalidska mirovina *			Obiteljska mirovina		
	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
do - 500,00	93285	230,82	30 10 25	67499	228,47	33 00 22	6631	268,17	19 03 19	19155	226,17	27 03 07
500,01 - 1.000,00	80361	776,32	22 02 29	50620	761,80	25 04 21	6867	776,58	14 07 01	22874	808,39	17 07 17
1.000,01 - 1.500,00	112010	1.254,75	20 10 10	60680	1.247,66	22 02 06	18454	1.283,98	15 10 06	32876	1.251,42	21 02 19
1.500,01 - 2.000,00	175542	1.745,67	27 01 04	107312	1.741,62	27 10 10	31326	1.737,41	22 10 07	36904	1.764,47	28 06 08
2.000,01 - 2.500,00	210383	2.215,26	29 04 21	130271	2.219,63	30 07 29	29270	2.214,43	23 06 15	50842	2.204,52	29 06 08
2.500,01 - 3.000,00	152998	2.746,44	33 07 00	110641	2.752,72	34 06 28	15977	2.749,26	25 05 15	26380	2.718,39	34 03 29
3.000,01 - 3.500,00	102127	3.241,29	35 02 26	81750	3.244,28	35 08 10	6306	3.232,25	27 04 28	14071	3.227,97	35 11 25
3.500,01 - 4.000,00	76330	3.749,47	36 08 15	64972	3.749,44	37 00 11	2772	3.729,62	29 02 01	8586	3.756,10	36 05 08
4.000,01 - 4.500,00	52818	4.230,41	38 00 04	47312	4.231,45	38 03 17	1128	4.216,08	29 09 22	4378	4.222,88	36 11 16
4.500,01 - 5.000,00	31627	4.729,76	38 03 08	28402	4.729,39	38 06 04	579	4.727,16	29 06 09	2646	4.734,36	37 07 06
5.000,01 - 6.000,00	34092	5.435,56	38 01 21	30660	5.436,83	38 03 17	555	5.429,73	29 04 21	2877	5.423,04	38 02 02
6.000,01 - 7.000,00	11293	6.440,66	38 03 08	10716	6.440,83	38 03 20	154	6.438,38	29 11 11	423	6.437,01	40 05 16
7.000,01 - 8.000,00	5580	7.473,81	38 09 27	5378	7.477,77	38 10 01	61	7.406,19	28 07 05	141	7.352,32	42 11 02
veće od - 8.000,00	4684	9.217,26	41 03 20	4586	9.213,40	41 04 15	21	9.405,65	30 01 18	77	9.395,40	40 03 05
UKUPNO	1143130	2.405,96	30 05 19	800799	2.587,21	32 03 26	120101	1.972,02	22 01 08	222230	1.987,33	28 03 02

Napomena: U broj korisnika mirovina **nisu uključeni** korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

Slika 12 – Korisnici mirovina ostvarenih prema ZOMO-u prema svotama mirovina

Udio mirovinskih rashoda u bruto domaćem proizvodu

U razdoblju 2011. - 2015. postupno se povećavao udio mirovinskih rashoda (uključujući i rashode poslovanja) u bruto domaćem proizvodu, koji je u 2015. godini iznosio 11,59%. U 2016. godini udio mirovinskih rashoda u bruto domaćem proizvodu neznatno se smanjio na 11,27%. U 2017. godini i

dalje se bilježi pad udjela mirovinskih rashoda u bruto domaćem proizvodu na 10,48%, što je posljedica rasta BDP-a te stagnacije ukupnog broja korisnika mirovina tijekom 2017. godine, a sličan trend nastavljen je i u 2018. godini (*Slika 13*).

Slika 13 - Udio ukupnih mirovinskih rashoda u BDP-u (%)

Napomena: Izvor podataka - Državni zavod za statistiku i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO)

Udio mirovinskih rashoda u BDP-u bio je najveći u 2001. godini (11,82%), a sljedećih se godina postupno smanjivao te je u 2007. godini smanjen na 9,46%. U 2008. godini udio mirovinskih rashoda u BDP-u povećao se na 9,64%, na što je utjecala isplata dodatka na mirovine ostvarene od 1. siječnja 1999. prema Zakonu o mirovinskom osiguranju te povećanje broja korisnika prijevremene starosne mirovine i korisnika najniže mirovine nakon izmjena i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju od 1. siječnja 2008.

Udio mirovinskih rashoda u BDP-u povećao se na 10,58% u 2009. te na 10,78% u 2010. godini, što je posljedica povećanja ukupnog broja korisnika mirovine, isplate dodatka na mirovine i smanjenja BDP-a u tom razdoblju. Udio mirovinskih rashoda u BDP-u u 2011. godini blago se smanjio na 10,66%, što je posljedica neusklađivanja mirovina tijekom 2010. i 2011. godine.

Od 1. siječnja 2012. mirovine su se opet počele redovito usklađivati (za 2,06% u 2012. i za 2,26% u 2013. godini) te se, unatoč usporavanju rasta broja korisnika mirovine, udio mirovinskih rashoda u BDP-u povećao na 10,8% u 2012. te na 11,03% u 2013. godini. Zbog nastavka gospodarske krize, i u 2014. i 2015. godini nastavljen je nepovoljni trend povećanja mirovinskih rashoda u BDP-u, iako se u 2014. mirovine nisu usklađivale zbog smanjenja potrošačkih cijena i prosječne plaće u RH. U 2015. godini mirovine su usklađene za 0,30%, osim mirovina odnosno dijelova mirovina ostvarenih, odnosno određenih prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima koje se financiraju iz državnog proračuna, usklađivanje kojih je bilo uvjetovano povoljnim gospodarskim kretanjima. Stoga, iako mirovinski rashodi nisu znatnije rasli posljednjih godina, udio rashoda u BDP-u povećavao se i zbog stagnacije BDP-a u tom razdoblju.

Od 1. siječnja 2017. mirovine ostvarene odnosno određene prema posebnim propisima počele su se opet usklađivati u istom postotku kao i mirovine ostvarene prema općim propisima o mirovinskom

osiguranju. Također, zbog povoljnijih gospodarskih kretanja i rasta plaća, stopa usklađivanja mirovina bila je veća nego prethodnih godina, ali se zbog povećanja BDP-a udio rashoda za mirovine u BDP-u smanjio na 10,41% u 2017. te na 10,28% u 2018. godini.

Demografsko starenje stanovništva Republike Hrvatske dugoročno će nepovoljno utjecati na omjer broja osiguranika i korisnika mirovina i na financijsko stanje u sustavu obveznog mirovinskog osiguranja na temelju međugeneracijske solidarnosti. Unatoč tome, sljedećih godina očekuje se usporavanje rasta mirovinskih rashoda s obzirom na to da se, nakon reforme od 1. siječnja 2019., do 2027. godine postupno izjednačavaju uvjeti za starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu za žene i muškarce te se do 2033. godine uvjet životne dobi postupno povećava na 67 godina za starosnu mirovinu, odnosno na 62 godine za prijevremenu starosnu mirovinu. Osim toga, uvjeti ostvarivanja i način određivanja mirovina potiču duži ostanak u svijetu rada i kasniji odlazak u mirovinu, što je još izraženije nakon reforme od 1. siječnja 2019.

Rast rashoda za mirovine i mirovinska primanja usporava se i zbog kontinuiranog smanjivanja broja korisnika prava koja se više ne ostvaruju prema Zakonu o mirovinskom osiguranju ili se ostvaruju kao druga, u prosjeku novčano manja prava – tjelesno oštećenje uzrokovano bolešću ili ozljedom, dodatak za pomoć i njegu, naknade iz invalidskog osiguranja te minimalna mirovina i zaštitni dodatak uz mirovinu.

Rast ukupnih rashoda posljednjih godina ublažen je racionalizacijom poslovanja Zavoda, što je dovelo do postupnog smanjivanja udjela rashoda za administraciju mirovinskog sustava u ukupnim rashodima za mirovinsko osiguranje međugeneracijske solidarnosti s 1,7% u 2008. na 1,01% u 2018. godini, odnosno 0,97% kada se u ukupne rashode uključe i rashodi za doplatak za djecu, isplatu kojega provodi Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

III.

USTROJSTVO ZAVODA, LJUDSKI POTENCIJALI I INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA ZAVODA

1. USTROJSTVO ZAVODA

Ustrojstvo Zavoda, prava, obveze i odgovornosti tijela upravljanja i vođenja Zavoda te obavljanje stručno-administrativnih, pravnih i ostalih poslova uređeno je ZOMO-om¹, Statutom Zavoda² te drugim aktima Zavoda. Zavod je javna ustanova koja ima javne ovlasti u rješavanju o pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja, u poslovima ostvarivanja prava osiguranih osoba, u provedbi uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju te u provedbi i osiguravanju zakonitosti ostvarivanja prava osiguranih osoba. Zavod pruža stručnu pomoć pri ostvarivanju prava, provodi politiku razvitka i unaprjeđenja sustava mirovinskog osiguranja te obavlja druge poslove u vezi s provedbom i ostvarivanjem prava. U obavljanju svoje djelatnosti surađuje i razmjenjuje podatke s povezanim institucijama (Središnji registar osiguranika, Ministarstvo financija – Porezna uprava, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje itd.) i jedan je od glavnih nositelja obrade statističkih podataka iz područja mirovinskog osiguranja.

Zavodom, prema ZOMO-u, upravlja Upravno vijeće (ima devet članova) koje imenuje Vlada Republike Hrvatske, a djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti utvrđeni su Statutom koji donosi Upravno vijeće, a potvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

Za zakonitost rada Zavoda odgovoran je ravnatelj. Ravnatelj rukovodi Zavodom i u okviru svoje mjerodavnosti organizira rad i poslovanje Zavoda, predstavlja i zastupa Zavod te poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Zavoda. Ravnatelj predlaže osnove poslovne politike, financijski plan i godišnji plan rada, donosi odluke vezane uz poslovanje Zavoda, osim onih o kojima odlučuje Upravno vijeće. Donosi sve opće akte, osim onih za koje je prema Statutu Zavoda nadležno Upravno vijeće, te obavlja druge poslove propisane ZOMO-om i Statutom. Ravnatelj ima zamjenika te šest pomoćnika (za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, za mirovinsko osiguranje, za provedbu uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, za pravne, kadrovske i opće poslove, za ekonomske poslove i za informatiku) koji vode, koordiniraju, organiziraju i kontroliraju poslove sektora kojim rukovode, pružaju stručnu pomoć ravnatelju u obavljanju poslova iz svojega djelokruga i ovlašteni su davati naloge i upute za rad iz svojega područja rada predstojnicima područnih službi/ureda, načelnicima i drugim radnicima Zavoda. Ravnatelja, zamjenika i pomoćnike ravnatelja Zavoda imenuje Vlada Republike Hrvatske.

U područnoj službi/uredu obavljanje poslova vodi i organizira predstojnik područne službe/ureda u okviru prava i dužnosti utvrđenih Statutom, a imenuje ga ravnatelj Zavoda.

¹ Zakon o mirovinskom osiguranju – Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18 i 115/18

² Statut Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje – Narodne novine, br. 28/14 i 24/15

Savjetodavno tijelo Zavoda je Stručno vijeće, sastavljeno od ravnatelja, zamjenika i pomoćnika ravnatelja, koje djeluje i u proširenom sastavu s predstojnicima područnih službi/ureda Zavoda. Stručno vijeće raspravlja o stručnim pitanjima vezanim uz rad Zavoda, daje Upravnom vijeću i ravnatelju stručna mišljenja i prijedloge rješenja iz područja organizacije rada i obavljanja djelatnosti Zavoda te utvrđuje prijedloge općih akata.

Radi obavljanja stručno-administrativnih, pravnih, ekonomskih i drugih poslova, Zavod je ustrojen tako da osigurava nesmetano, racionalno i uspješno obavljanje svoje djelatnosti na način dostupan svim osiguranim osobama, korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja i korisnicima doplatka za djecu. Osnovni zadatak Zavoda je da na zakonit način i u zakonom utvrđenim rokovima rješava o pravima osiguranika, tj. donosi rješenja o pravu te osigurava pretpostavke za redovitu isplatu mirovina i drugih primanja iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu. Zavod obavlja poslove u jedinstvenoj stručnoj službi koja je organizirana prema teritorijalnom načelu u Središnju službu, sa sjedištem u Zagrebu, područne službe (5), područne urede (14), uglavnom sa sjedištem u gradovima – sjedištima županija, i ispostave (92), sa sjedištem u gradovima i općinama u Republici Hrvatskoj.

U *Središnjoj službi* obavljaju se poslovi koordinacije i nadzora primjene zakona, Statuta i drugih općih akata Zavoda te uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, provedbe politike razvoja i unaprjeđenja mirovinskog osiguranja, sudjelovanja u međudržavnim pregovorima i pregovorima s inozemnim nositeljima socijalnog osiguranja i pružanja međunarodne pravne pomoći, izrade prijedloga općih akata za provedbu mirovinskog osiguranja i drugih općih akata Zavoda, poslovi rješavanja u drugom stupnju o pravu na mirovinsko osiguranje, o pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja i pravu na doplatu za djecu te o pravima primjenom uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti na području mirovina, obiteljskih davanja (doplatka za djecu) i određivanja mjerodavnog zakonodavstva te međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, poslovi revizije rješenja o svojstvu osiguranika i mirovinskom stažu, osiguravanja informatičke podrške poslovnom sustavu, poslovi informiranja javnosti, izdavanja stručno-informativnih publikacija o djelatnosti Zavoda i sl.

U *područnim službama i područnim uredima*, prema nadležnostima utvrđenima Statutom Zavoda, obavljaju se poslovi rješavanja u prvom stupnju o pravu na mirovinsko osiguranje, o pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja, o pravu na doplatu za djecu, o pravima primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju i uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti na području mirovinskog osiguranja, poslovi provedbe matične evidencije o osiguranicima i korisnicima prava, poslovi vezani uz isplatu mirovina te drugi poslovi. Uz navedene poslove, u područnim službama Zavoda, koje su organizirane kao regionalni centri (Osijek, Rijeka, Split, Varaždin, Zagreb), obavljaju se i poslovi rješavanja u prvom stupnju o pravu na doplatu za djecu primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, poslovi kontrole i instruktaže nad radom područnih ureda i drugi poslovi utvrđeni ZOMO-om i općim aktima.

U *ispostavama*, organiziranim u sklopu područnih službi i područnih ureda, obavljaju se poslovi prijama stranaka i rješavanja zahtjeva vezanih uz osiguranje (prijava, odjava, promjena) te poslovi pružanja pravne pomoći osiguranicima u vezi s provedbom mirovinskog osiguranja i ostvarivanjem prava.

2. LJUDSKI POTENCIJALI

Na radnopravni status radnika Zavoda primjenjuje se Zakon o radu³, Zakon o plaćama u javnim službama⁴, Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama⁵, Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama⁶, Kolektivni ugovor za Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje⁷ i opći akti Zavoda.

Ljudski potencijali koji predstavljaju ukupna znanja, vještine, sposobnosti, kreativne mogućnosti i motivaciju kojom raspolaže Zavod jedan su od ključnih resursa Zavoda. Upravljanje i razvoj ljudskih potencijala jedan je od zadanih ciljeva za ostvarenje vizije Zavoda kao moderne javne ustanove koja na najvišoj europskoj razini, poštujući najviše standarde ažurnosti i kvalitete te koristeći suvremenu tehnologiju i informatizaciju, pruža osiguranicima cjelovite i kvalitetne usluge u optimalnim rokovima, uz smanjenje ukupnih troškova poslovanja.

Zbog provedbe ciljeva u skladu sa Strategijom upravljanja ljudskim potencijalima u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje za razdoblje 2015.-2020., Zavod je pripremio projekt pod nazivom Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje koji je prijavljen za sufinanciranje sredstvima Europskog socijalnog fonda u okviru Prioritetne osi 1. Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage, Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020., Investicijskog prioriteta 8.vii Modernizacija ustanova tržišta rada kao što su javne i privatne službe za zapošljavanje te bolja usklađenost s potrebama tržišta rada, uključujući putem djelovanja koja povećavaju transnacionalnu mobilnost radne snage, kao i putem programa mobilnosti, te bolja suradnja institucija i relevantnih dionika.

Projektom će se otkloniti svi nedostaci u sustavu upravljanja ljudskim potencijalima uočeni tijekom postupka analize problema koji izravno utječu na opseg, kvalitetu i prilagodljivost pruženih usluga i njegovom se provedbom očekuje ostvarivanje planiranih rezultata i postizanje mjerljivih pokazatelja iz Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali.

U fazi pripreme provedena je analiza stanja koja je pokazala da je u Zavodu nužno provesti modernizaciju, optimizaciju i automatizaciju procesa upravljanja ljudskim resursima, odnosno unaprijediti procese i procedure za upravljanje ljudskim potencijalima koji će biti implementirani na platformi novog IT alata kao podrška za postizanje strateških ciljeva, što znači uspostavu cjelovitog sustava za upravljanje ljudskim potencijalima Zavoda, odnosno uvođenje tzv. HRM sustava (engl. Human Resource Management).

Nakon što je odobren Sažetak operacije od strane Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Upravljačkog tijela Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020., od 24. rujna 2018. započelo se s projektnim aktivnostima.

³ Zakon o radu (Narodne novine, br. 93/14 i 127/17)

⁴ Zakon o plaćama u javnim službama (Narodne novine, br. 27/01 i 39/09)

⁵ Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine, br. 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 – ispravak 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 - ispravak, 74/17, 122/17, 9/18 i 57/18)

⁶ Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine, br.128/17 i 47/18)

⁷ Kolektivni ugovor za Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje od 29. siječnja 2018.

U skladu s Operativnim programom Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020., Upravljačko tijelo Operativnog programa (Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava) u 2017. odobrilo je projekt Učinkoviti ljudski potencijali - operacija Jačanje administrativnih kapaciteta HZMO te je donesen Plan stručnog usavršavanja radnika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2018. godinu, a 85% sredstava za provedbu Plana osigurano je iz EU fondova. Navedenim Planom utvrđeni su oblici stručnog usavršavanja radnika radi stjecanja određenih znanja i vještina kako bi pružili učinkovitiju i kvalitetniju uslugu korisnicima Zavoda iz sljedećih područja: upravljanje poslovanjem, upravljanje poslovnim procesima, uspostava i razvoj sustava ljudskih potencijala, komunikacijske vještine, strani jezici i IT edukacija.

1) Na temelju Plana stručnog usavršavanja radnika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, KLASA: 953-01/17-02/4, URBROJ: 341-99-01/3-17-1 od 27. studenoga 2017. (koji je financiran sredstvima iz EU fondova i odnosi se na edukacije u 2018. godini), u okviru provedbe Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali - operacija Jačanje administrativnih kapaciteta HZMO, tijekom 2018. godine provedene su edukacije za 174 radnika (Središnja služba i područna služba u Zagrebu, Osijeku, Rijeci, Splitu i Varaždinu) iz sljedećih područja:

Upravljanje poslovanjem, po modulima:

Upravljanje ljudskim potencijalima - 48 radnika

Učinkovito delegiranje ovlaštenja - 42 radnika

Donošenje odluka - 46 radnika

Upravljanje promjenama - 42 radnika

Stvaranje uspješnog tima - 45 radnika

Upravljanje poslovnim procesima, po modulima:

Upravljanje projektima - 14 radnika

Analiza i unaprjeđenje poslovnih procesa - 20 radnika

Komunikacijske vještine, po modulima:

Interpersonalne vještine - 51 radnik

Prezentacijske vještine i javni nastup - 52 radnika

Trening mentora - 43 radnika

Trening instruktora - 23 radnika

Umijeće argumentiranja, komunikacija u kriznim situacijama - 52 radnika

Upravljanje poslovnim procesima, po modulima:

MSFI/HRFI za kontrolere i menadžere - 3 radnika

Kontroling u javnom sektoru - 13 radnika.

Iz Središnje službe, Sektora za informatiku, 32 radnika pohađala su 26 tečaja, i to:

CCNA akademija – 2 radnika

CCNA Security – 1 radnik

Linux administracija / napredna administracija (RH134) – 3 radnika

Linux koncepti (RH124) – 3 radnika

MOC 20339-1A Planning and Administering SharePoint 2016 – 1 radnik

MOC 20339-2A: Advanced Technologies of SharePoint 2016 – 1 radnik

MOC 20345-1: Administering Microsoft Exchange Server 2016 – 2 radnika

MOC 20413: Designing and Implementing a Server Infrastructure – 1 radnik

MOC 20414: Implementing an Advanced Server Infrastructure – 1 radnik

MOC 20740: Installation, Storage and Compute with Windows Server 2016 – 3 radnika

MOC 20742: Identity with Windows Server 2016 – 3 radnika

MOC 20744-B Securing Windows Server 2016 – 2 radnika

Objektno programiranje - Java napredni tečaj (Java programming) – 3 radnika

Objektno programiranje - Java osnove (Java Fundamentals) – 3 radnika

Oracle Database koncepti – 3 radnika
Oracle PL/SQL programiranje – 2 radnika
Projektiranje aplikacija – 3 radnika
Securing Networks with CISCO Routers and Switches – 4 radnika
Sigurnost - Certified Ethical Hacker (CEH) – 1 radnika
SQL programiranje - napredni tečaj – 4 radnika
SQL programiranje – osnove – 5 radnika
Testiranje softvera – 2 radnika
Tomcat server - instalacija / administracija – 2 radnika
Upravljanje informacijskom sigurnošću – 1 radnik
Upravljanje rizicima – 1 radnik
WEB-servisi - koncept, izgradnja, primjena – 2 radnika.

Strani jezici

Engleski jezik, tečajeve su pohađala 54 radnika iz Središnje službe i područne službe u Osijeku, Splitu i Zagrebu (od kojih je 7 polaznika individualnih tečajeva – dužnosnici u Zavodu)
Njemački jezik, tečajeve su pohađala 44 radnika iz Središnje službe i područne službe u Osijeku, Splitu, Rijeci, Varaždinu i Zagrebu.

Upravljanje poslovnim procesima

Edukaciju iz Poslovne informatike pohađalo je šest radnika iz Središnje službe i Područne službe u Zagrebu.

Upravljanje ljudskim potencijalima

Edukaciju Voditelj ljudskih potencijala pohađala su četiri radnika iz Središnje službe.

2) Na temelju Plana školovanja, obrazovanja, osposobljavanja i stručnog usavršavanja radnika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u 2018. godini, KLASA: 953-01/17-02/3, URBROJ: 341-99-07/8-18-12 od 5. ožujka 2018., čija je provedba financirana sredstvima osiguranim Financijskim planom Zavoda za 2018. godinu provedeno je sljedeće:

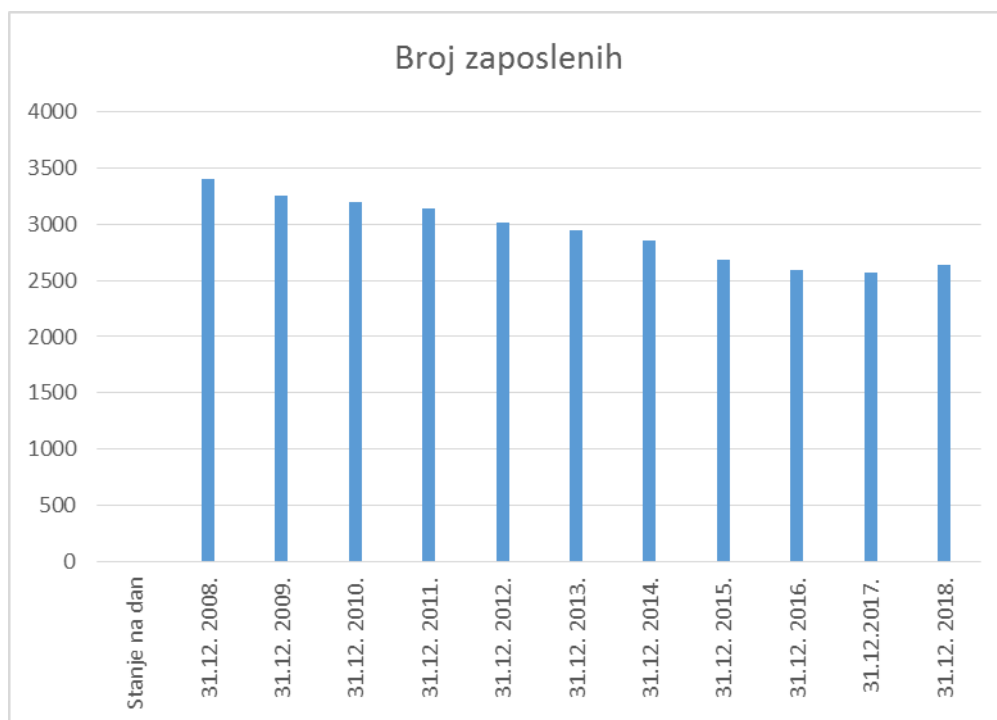
- informatičko osposobljavanje (Excel - osnovni i napredni, PowerPoint - osnovni i napredni i MS Office) za 276 radnika iz Središnje službe i područnih ustrojstvenih jedinica
- edukacija iz područja komunikacijskih vještina, za 67 radnika iz područnih ureda
- edukacija iz područja upravljanja poslovanjem, za 78 radnika iz područnih ureda
- dva stručna seminara s predavačima – radnicima Zavoda radi koordinacije u vezi s ostvarivanjem prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, provedbom uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju te mirovinskog osiguranja
- jedan stručni seminar s predavačima – radnicima Zavoda u vezi s problematikom u obavljanju poslova obračuna mirovinskih primanja
- edukacija posloводства i drugih radnika Zavoda iz sljedećih područja: Liderstvo i menadžment zasnovani na kompetencijama, Upravljanje promjenama, Organizacijska kultura i timski rad, Praćenje radne uspješnosti, Upravljanje pomoću emocionalne inteligencije, Teorija igara i Kompetitivna analiza, za ukupno 34 radnika
- pohađanje tečajeva njemačkog jezika za radnike područnog ureda u Karlovcu (jedan radnik), Koprivnici (jedan radnik), Sisku (jedan radnik) i Slavonskom Brodu (tri radnika)
- pohađanje seminara, konferencija, radionica i stručnog usavršavanja iz različitih područja u vezi s poslovanjem Zavoda za ukupno 88 radnika iz Središnje službe i Područne službe u Zagrebu
- za školovanje radi stjecanja prve odnosno druge razine visokog obrazovanja odobren je povrat troškova školarine za 13 radnika iz Središnje službe i područnih ustrojstvenih jedinica s kojima su sklopljeni ugovori o međusobnim pravima i obvezama.

Ispit za ložača centralnog grijanja polagao je jedan radnik Zavoda i jedan radnik polagao je ispit iz područja zaštite na radu, a državni stručni ispit polagalo je 12 radnika Zavoda i 12 polaznika stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

Na kraju 2018. u Zavodu je bilo zaposleno **2635** radnika, 68 više nego na kraju 2017., odnosno broj zaposlenih povećan je za 2,58%. U navedenom razdoblju radni odnos prestao je za ukupno 166 radnika, i to: za 106 radnika zbog odlaska u mirovinu, za 39 radnika zbog sporazumnog prestanka ugovora o radu, za pet radnika zbog isteka rada na određeno vrijeme, za tri radnika zbog premještanja po potrebi službe u tijela državne uprave, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, za sedam radnika zbog smrti i za šest radnika zbog drugih razloga prestanka ugovora o radu. Radi održavanja kontinuiteta poslovanja Zavoda u 2018., zbog prestanka radnog odnosa navedenih radnika, tijekom 2018. prema javnim natječajima iz 2018., na temelju suglasnosti Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, zaposlen je 231 radnik, i to: na poslovima VSS 99 radnika, na poslovima VŠS 71 radnik i 61 radnik na poslovima SSS. Također, u 2018. godini tri radnika su po potrebi službe premještena iz tijela državne uprave na rad u Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

Tablica 1. Pregled kretanja broja zaposlenih od 31. prosinca 2008. do 31. prosinca 2018.

Stanje na dan	31.12. 2008.	31.12. 2009.	31.12. 2010.	31.12. 2011.	31.12. 2012.	31.12. 2013.	31.12. 2014.	31.12. 2015.	31.12. 2016.	31.12. 2017.	31.12. 2018.
Broj zaposl.	3403	3247	3193	3139	3009	2947	2853	2681	2597	2567	2635

Na dan 31. prosinca 2018. u Zavodu je bilo zaposleno 60 radnika kojima je potvrđen status osobe s invaliditetom prema članku 4. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom⁸.

⁸ Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom – Narodne novine, broj 44/14, 97/14 i 2/15

Stanje zaposlenosti u stručnoj službi Zavoda

U Zavodu je na dan 31. prosinca 2018. bio zaposlen 81 radnik na određeno vrijeme, što je 3,07% u odnosu prema ukupnom broju zaposlenih. Ugovori na određeno vrijeme sklopljeni su s radnicima zbog povećanog opsega poslova.

Tablica 2. Pregled broja zaposlenih u stručnoj službi Zavoda

Stanje 31. prosinca 2018.

Red. broj	PODRUČNA SLUŽBA/URED U	Broj zaposlenih na neodređeno vrijeme	Broj zaposlenih na određeno vrijeme	Broj zaposlenih pripravnika (neodređeno)	Broj zaposlenih vježbenika (neodređeno)	Broj zaposlenih vježbenika (određeno)	Ukupan broj zaposlenih
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	Bjelovaru	55	1	0	1	0	57
2.	Čakovcu	14	0	0	0	0	14
3.	Dubrovniku	70	0	0	0	0	70
4.	Gospiću	47	0	0	0	0	47
5.	Karlovcu	55	3	0	0	0	58
6.	Koprivnici	52	2	0	0	0	54
7.	Osijeku	178	3	0	0	0	181
8.	Požegi	40	0	0	0	0	40
9.	Puli-Pola	95	1	0	0	0	96
10.	Rijeci	132	2	0	0	0	134
11.	Sisku	84	2	0	2	0	88
12.	Sl. Brodu	55	1	0	0	0	56
13.	Splitu	195	6	0	0	2	203
14.	Šibeniku	55	1	0	0	0	56
15.	Varaždinu	106	3	0	1	0	110
16.	Virovitici	43	2	0	0	0	45
17.	Vukovaru	63	4	0	0	0	67
18.	Zadru	70	3	0	0	0	73
19.	Zagrebu	582	14	0	21	13	630
20.	Središnja služba	532	14	6	0	4	556
SVEUKUPNO	Broj	2523	62	6	25	19	2635
	%	95,75%	2,35%	0,23%	0,95%	0,72%	100,00%

Kvalifikacijska struktura radnika stručne službe Zavoda

Tablica 3. Pregled broja zaposlenih prema kvalifikacijskoj strukturi

Stanje 31. prosinca 2018.

Redni broj	PODRUČNA SLUŽBA/URED U	Ukupan broj zaposlenih prema kvalifikacijskoj strukturi								UKUPNO
		VIII. i VII.-2 (VSS) doktorat, specijalizacija, magistar	VII.-1 (VSS)	VI.-1 (VŠS)	V. (VKV)	IV. (SSS)	III. (KV)	II. (PKV)	I. (NKV)	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Bjelovaru		17	7		30	2		1	57
2.	Čakovcu		3	6		5				14
3.	Dubrovniku		24	9		37				70
4.	Gospiću		11	19		17				47
5.	Karlovcu		20	10		26			2	58
6.	Koprivnici		14	6		33		1		54
7.	Osijeku	1	61	23	1	88	4		3	181
8.	Požegi		13	10		17				40
9.	Puli-Pola		38	22	1	34	1			96
10.	Rijeci		50	21		60		3		134
11.	Sisku		22	19		44	1		2	88
12.	Sl. Brodu		21	9		25			1	56
13.	Splitu	1	70	25		107				203
14.	Šibeniku		21	9		24		1	1	56
15.	Varaždinu		38	20		45	1	5	1	110
16.	Virovitici		14	9		21			1	45
17.	Vukovaru		23	6		37			1	67
18.	Zadru		29	15		27	2			73
19.	Zagrebu	2	211	94		292	7	14	10	630
UKUPNO		4	700	339	2	969	18	24	23	2079
20. Središnja služba		11	306	49		166	13	5	6	556
SVEUKUPNO	Broj	15	1006	388	2	1135	31	29	29	2635
	%	0,57	38,18	14,72	0,08	43,07	1,18	1,10	1,10	100

U Zavodu je u 2018. godini bilo 38,75% radnika s visokom stručnom spremom (uključujući doktorate, specijalizacije i magisterije), 14,72% s višom stručnom spremom, 44,33% sa srednjom stručnom spremom te 2,20% radnika s nižim stupnjem stručne spreme.

Struktura radnika stručne službe Zavoda prema životnoj dobi

Podaci o strukturi radnika stručne službe Zavoda prema životnoj dobi potvrđuju da je većina zaposlenih u stručnoj službi Zavoda starije životne dobi. Prema podacima o životnoj dobi radnika sa stanjem na dan 31. prosinca 2018., od 2635 radnika u dobi do 25 godina života bilo je zaposleno 30 radnika ili 1,14%, između 25 i 30 godina života 124 radnika ili 4,71%, između 30 i 35 godina života 226 radnika ili 8,58%, između 35 i 40 godina života 290 radnika ili 11,01%, između 40 i 45 godina života 364 radnika ili 13,81%, između 45 i 50 godina života 425 radnika ili 16,13%, između 50 i 55 godina života 408 radnika ili 15,47%, između 55 i 60 godina života 493 radnika ili 18,71% te u dobi od 60 i više godina života 275 radnika ili 10,44%.

Tablica 4. Pregled broja radnika Zavoda prema životnoj dobi

Stanje 31. prosinca 2018.

Red. broj	PODRUČNA SLUŽBA UREDU	D o b n e s k u p i n e									UKUPNO
		do 25 god.	25-30 god.	30-35 god.	35-40 god.	40-45 god.	45-50 god.	50-55 god.	55-60 god.	60 i više god.	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Bjelovaru	1	3	3	2	4	11	7	20	6	57
2.	Čakovcu		2	3	1	2	3		3		14
3.	Dubrovniku		3	10	6	9	15	13	10	4	70
4.	Gospiću	1	1	3	5	8	8	8	11	2	47
5.	Karlovcu	2	1	4	10	7	10	10	7	7	58
6.	Koprivnici	1	2	2	6	4	14	9	14	2	54
7.	Osijeku		3	4	10	11	37	33	45	38	181
8.	Požegi			4	10	6	5	6	6	3	40
9.	Puli-Pola	2	2	5	8	12	25	17	15	10	96
10.	Rijeci		6	10	17	13	22	28	24	14	134
11.	Sisku	1	4	7	9	12	21	13	17	4	88
12.	Sl. Brodu		3	3	7	5	12	11	11	4	56
13.	Splitu	3	10	15	14	23	33	42	37	26	203
14.	Šibeniku		1	4	3	6	12	8	13	9	56
15.	Varaždinu	6	4	7	8	23	16	18	21	7	110
16.	Virovitici	1	3	6	10	9	2	5	3	6	45
17.	Vukovaru	1	2	8	9	13	12	4	12	6	67
18.	Zadru	1	5	10	9	11	5	12	10	10	73
19.	Zagrebu	7	43	67	80	100	98	97	99	39	630
20.	Središnja služba	3	26	51	66	86	64	67	115	78	556
UKUPNO		30	124	226	290	364	425	408	493	275	2635
%		1,14	4,71	8,58	11,01	13,81	16,13	15,47	18,71	10,44	100,00%

Tablica 5. Pregled broja radnika Zavoda prema spolu

Stanje 31. prosinca 2018.

Red. broj	PODRUČNA SLUŽBA/URED U	Muškarci	Žene	UKUPNO
0	1	2	3	4
1.	Bjelovaru	13	44	57
2.	Čakovcu	1	13	14
3.	Dubrovniku	12	58	70
4.	Gospiću	8	39	47
5.	Karlovcu	11	47	58
6.	Koprivnici	6	48	54
7.	Osijeku	35	146	181
8.	Požegi	4	36	40
9.	Puli-Pola	14	82	96
10.	Rijeci	18	116	134
11.	Sisku	24	64	88
12.	Slavonskom Brodu	14	42	56
13.	Splitu	61	142	203
14.	Šibeniku	8	48	56
15.	Varaždinu	24	86	110
16.	Virovitici	16	29	45
17.	Vukovaru	24	43	67
18.	Zadru	15	58	73
19.	Zagrebu	134	496	630
20.	Središnja služba	180	376	556
SVEUKUPNO		622	2013	2635
%		23,61%	76,39%	100,00%

Iz podataka u Tablici 5. vidi se da je u Zavodu postotak zaposlenih žena (76,39%) veći u odnosu na postotak zaposlenih muškaraca (23,61%).

3. INFORMACIJSKA I KOMUNIKACIJSKA TEHNOLOGIJA ZAVODA

Informacijska i komunikacijska tehnologija Zavoda bitni je i sastavni dio provedbe mirovinskog osiguranja. Poslovi provedbe mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu u informatičkom sustavu Zavoda u 2018. odvijali su se u uvjetima pouzdanog informacijskog sustava, kao podrška svim zahtjevima ovih poslovnih procesa. Tijekom 2018. informatički su podržavani postupci zaprimanja zahtjeva, kompletiranja spisa, izračuna mirovina, automatskog donošenja rješenja, automatske naknadne doznake i redovitih doznaka preko pošte i banaka. Informatička projektna rješenja usklađivala su se s informacijskim sustavom REGOS-a, Porezne uprave i ostalih povezanih institucija.

Podrška poslovnim sustavu

Tijekom 2018. poslovi upravljanja i podrške informacijskim sustavima Zavoda odvijali su se paralelno na sljedećim područjima:

1. Izrada i održavanje postojećih transakcija i skupnih obrada koje su podrška informacijskim sustavima Zavoda (podrška informacijskim sustavima radi poboljšanja informatiziranih poslovnih procesa zbog promjena u zakonodavstvu i u unutarnjem ustrojstvu Zavoda).

Najvažniji poslovi podrške informacijskim sustavima u 2018. godini bili su:

- promjene na aplikacijama radi provedbe Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji
- promjene na aplikacijama radi provedbe Zakona o izmjenama i dopunama ZOMO-a i ostalih pratećih zakona u vezi s mirovinskom reformom od 1. siječnja 2019.
- provedba Zakona o prijenosu mirovinskih prava
- provedba Zakona o nastavku isplate dokupljenih mirovina
- provedba Zakona o prestanku važenja Zakona o umirovljeničkom fondu
- poslovi u vezi s nadogradnjom ESUD-a (VI. i VII. faza)
- uvođenje e-računa kao posebnog načina elektroničkog upravljanja dokumentacijom iz područja financijskog poslovanja Zavoda
- implementacija sustava za poslovno izvještavanje (Business Intelligence)
- izrada opomena automatskim putem za plaćanje rata za prodane stanove
- izrada aplikacije za dodatak uz najnižu mirovinu prema čl. 58. Uredbe 883/2004 za područje koordinacije sustava mirovinskog osiguranja
- poslovi u vezi s evidentiranjem i automatskim knjiženjem uplata nepripadno isplaćenih obiteljskih davanja i izradom automatskih ispisa u području koordinacije sustava mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu
- formiranje baze podataka radi praćenja svota novoodređenih mirovina prema članku 37. Sporazuma s R Slovenijom i prema članku 43. ugovora s BiH i njihovog zbroja
- izrada e-pristupnog lista i prikaz osobnog broja osiguranika u elektroničkoj usluzi Lana-mirovinsko
- poslovi razvoja informatičke infrastrukture i implementacija e-arhive u vezi s projektom koji se financira sredstvima iz EU fondova – Prijelazni instrument.

2. Razmjena podataka s drugim institucijama i državama:

- uključivanje novih banaka u elektroničku razmjenu podataka
- uspostava elektroničke razmjene podataka s Australijom.

Tijekom 2018. u Sektoru za informatiku zaprimljeno je 2 260 korisničkih zahtjeva u pisanom obliku koji su se odnosili na održavanje postojećih aplikacija i na nove poslove/projekte.

Sistemska podrška

Prioritetni ciljevi u području sistemske podrške su osiguravanje pouzdanog i neprekidnog rada te održavanje svih komponenti informacijsko-komunikacijske mreže Zavoda koja se sastoji od središnjeg računala, poslužitelja (fizičkih i virtualnih), osobnih i prijenosnih računala, sustava za upravljanje bazama podataka (IBM DB2, IMS, Oracle, Microsoft SQL), komunikacijskih uređaja, sustava izrade sigurnosnih kopija podataka (backup), antivirusne zaštite, sustava elektroničke pošte te aplikativno-kolaboracijske platforme/intraneta. Osim održavanja neprekidnog rada, kontinuirano se provode aktivnosti na unaprjeđenju sustava te prilagodbe implementacija novim verzijama softvera i hardvera. Također, cilj je bio i prilagoditi informacijsko-komunikacijske resurse zahtjevima i potrebama korisnika, njihovih projekata te EU regulatornim obavezama.

Tijekom 2018. nabavljeno je novo središnje računalo te novi diskovi za virtualizacijsku okolinu i povećan je kapacitet postojećeg diskovnog sustava središnjeg računala. DB2 i IMS sustav za

upravljanje bazama podataka nadograđen je na novu inačicu u svim podsustavima (sistemska, testna i produkcijska). Radi poboljšanja svojstava i povećanja kapaciteta, reorganizirane su baze podataka, a računalne komponente distribuirane okoline (poslužitelji, radne stanice) nadograđene su na nove inačice operativnih sustava i korisničkih aplikacija. Nastavljeno je s postupkom prelaska s fizičkih na virtualne poslužitelje te podizanja sigurnosti na razini cjelokupne računalno-komunikacijske okoline Zavoda.

Informatičko-komunikacijska oprema

Tehničkim održavanjem informatičko-komunikacijske opreme, elektroenergetskog sustava, sustava klimatizacije i sustava protupožarne zaštite u informatičkoj mreži Zavoda te pružanjem potpore korisnicima omogućena je najveća moguća raspoloživost informatičkih usluga i rad središnjeg računala u tri smjene te rad korisnika u dvije smjene.

Na temelju registriranih prijava u Servisnom centru, tijekom 2018. zaprimljena su 25 522 zahtjeva i radna naloga (realizirana su 25 432 zahtjeva, tj. 99,65%) korisnika informatičke opreme Zavoda u vezi s instalacijom, podešavanjem, rukovanjem i premještanjem korisničke informatičke opreme, utvrđivanjem i otklanjanjem kvarova, pomoći pri uporabi aplikacija i informatičke opreme, otvaranjem korisničkih računa i dodjelom ovlasti za informatičke usluge.

Kontinuiranim nadzorom, upravljanjem resursima središnjeg računala u tri smjene i potporom korisnicima omogućeno je obavljanje online obrade podataka na središnjem računalu više od 880 različitih transakcija, s ukupnim učinkom od 64 419 658 transakcija, uz korištenje 3 161 osobnog i prijenosnog računala, 1 665 laserskih pisaa integriranih u informatičku mrežu koja povezuje 125 lokacija Zavoda.

U 2018. godini s drugim subjektima (pošta, banke, FINA, REGOS, javni sektor, nositelji mirovinskog osiguranja iz drugih država i domovi umirovljenika) razmijenjeno je više od 10 000 datoteka.

Informatička izobrazba

Tehnološki razvoj i svjetska iskustva zahtijevaju sustavan pristup obrazovanju i profesionalnom usavršavanju radnika Zavoda. Sudjelovanjem na seminarima, konferencijama i tečajevima, s tematikom vezanom uz informacijske tehnologije, organiziranom izobrazbom nastojalo se radnike svih razina osposobiti za primjenu suvremenih informatičkih tehnologija radi povećanja učinkovitosti u obavljanju operativnih aktivnosti podržanih informacijsko-komunikacijskim tehnologijama. U 2018. provedeno je informatičko školovanje radnika Zavoda koje je financirano sredstvima iz EU-a. Iz Sektora za informatiku 32 polaznika pohađala su 26 tečaja iz područja IT sigurnosti, razvoja aplikacija i baza podataka, sistemske administracije i računalnih mreža.

IV.

UPRAVLJANJE ZAVODOM RAD UPRAVNOG VIJEĆA ZAVODA

Sastav i način imenovanja Upravnog vijeća Zavoda uređen je člankom 146. ZOMO-a. Upravno vijeće ima devet (9) članova, koji su imenovani rješenjima¹ Vlade Republike Hrvatske od 14. prosinca 2016., 16. studenoga 2017., 8. ožujka 2018. i 23. kolovoza 2018., kojoj i odgovaraju za svoj rad. Mandat članova Upravnog vijeća propisan je ZOMO-om (traje četiri godine), a djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti uređeni su Statutom te drugim općim aktima Zavoda prema kojima Upravno vijeće:

- donosi Statut, druge opće akte za provedbu zakona te opće akte o unutarnjem nadzoru, imovinskopravnim tražbinama i o postupku s predstavkama i pritužbama
- donosi godišnji financijski plan i plan rada Zavoda, godišnje izvješće o radu i poslovanju, polugodišnje i godišnje financijsko izvješće Zavoda te nadzire izvršenje programa rada i financijskog plana Zavoda
- odlučuje o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za stjecanje, opterećenje ili otuđenje imovine u slučajevima utvrđenima Statutom, odnosno imovine pravne osobe čiji je Zavod osnivač, u skladu s aktom o osnivanju te pravne osobe
- odlučuje o osnivanju druge pravne osobe te o korištenju novčanih sredstava (dobiti) ostvarenih poslovanjem pravnih osoba koje je osnovao Zavod, za namjene utvrđene zakonom
- odlučuje o drugim pitanjima utvrđenima zakonom, Statutom i drugim općim aktima Zavoda.

Upravno vijeće donosi opće akte:

- o utvrđivanju aktualne vrijednosti mirovine
- o najnižoj mirovini za jednu godinu mirovinskog staža
- o faktoru osnovne mirovine
- o osnovici za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja i o usklađivanju novčanih naknada zbog tjelesnog oštećenja
- o visini najniže mirovine hrvatskom branitelju iz Domovinskoga rata
- o osnovicama za utvrđivanje vrijednosnog boda prema osobnom činu, ustrojbenom mjestu i zvanju hrvatskog branitelja iz Domovinskoga rata
- o načinu i postupku evidentiranja podataka o poslovima i osiguranicima iz članka 38. ZOMO-a
- o metodološkim načelima i kodeksu šifara za vođenje matične evidencije, nakon pribavljenog mišljenja Državnog zavoda za statistiku
- o postupku i načinu kontrole podataka o stažu osiguranja, osnovicama za obračun doprinosa i o uplaćenim doprinosima radi ostvarivanja prava te o drugim pitanjima utvrđenima ZOMO-om, drugim propisima i općim aktima Zavoda.

Obavješćivanje javnosti o radu Upravnog vijeća također je uređeno Statutom Zavoda, a način rada i odlučivanja te obavješćivanje javnosti o radu Upravnoga vijeća pobliže su uređeni Poslovnikom o radu.² Rad Upravnog vijeća odvija se na sjednicama, odluke donosi natpolovičnom većinom ukupnog

¹ Rješenje Vlade Republike Hrvatske – Narodne novine, br. 121/16, 114/17, 25/18 i 77/18

² Poslovnik o radu Upravnoga vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje od 19. prosinca 2017.

broja članova, a u njegovu radu, bez prava odlučivanja, sudjeluje ravnatelj, zamjenik i pomoćnici ravnatelja.

Važniji poslovi iz nadležnosti Upravnoga vijeća

U 2018. Upravno vijeće održalo je 10 sjednica (od toga četiri elektroničkim putem), a razmotreno je ukupno 65 točaka dnevnog reda.

Tablica 1. Pregled rada Upravnoga vijeća Zavoda u 2018.

Red. broj	Red. broj sjednice	Datum sjednice	Broj prisutnih na sjednici	Broj točaka dnevnog reda
0	1	2	3	4
1.	14.	19. siječnja 2018.	7	5
2.	15.	9. ožujka 2018.	7	7
3.	16.	20. lipnja 2018.	6	10
4.	17.	25. srpnja 2018.	9	8
5.	18.	3. kolovoza 2018.	6	4
6.	19.	31. kolovoza 2018.	9	3
7.	20.	9. listopada 2018.	6	7
8.	21.	9. studenoga 2018.	8	11
9.	22.	5. prosinca 2018.	6	5
10.	23.	17. prosinca 2018.	8	5
		UKUPNO		65

Napomena: rubrike sjednica održanih elektroničkim putem zatamnjene su

Vezano uz *opća pitanja*, Upravno vijeće donijelo je Godišnji plan rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2018. te Izvješće o radu i poslovanju Zavoda za 2017., koje je upućeno Hrvatskom saboru, nadležnom ministarstvu te umirovljeničkim udrugama.

U sklopu problematike *financijskog poslovanja Zavoda* Upravno vijeće donijelo je Odluku o usvajanju Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2018. godinu te Odluku o usvajanju Izmjena i dopuna Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2018. Razmotrilo je i usvojilo Izvješće o financijskom poslovanju Zavoda za 2017. te Izvješće o financijskom poslovanju sredstvima doplatka za djecu za 2017. godinu. Upravno vijeće kontinuirano je nadziralo financijsko poslovanje Zavoda te je ocijenilo da se ono odvijalo u skladu i u okvirima financijskog plana, planiranih mjera štednje i u skladu s mjerama smanjenja materijalnih rashoda Zavoda.

Upravno vijeće donijelo je odluke o usklađivanju mirovina od 1. siječnja 2018. i 1. srpnja 2018., odluke o najnižoj mirovini za jednu godinu mirovinskog staža od 1. siječnja 2018. i 1. srpnja 2018., odluke o osnovici za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja i o usklađivanju novčanih naknada zbog tjelesnog oštećenja od 1. siječnja 2018. i 1. srpnja 2018., *Odluku o visini najniže mirovine hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata za godinu 2018.*, *Odluku o osnovicama za utvrđivanje vrijednosnog boda prema osobnom činu, ustrojbenom mjestu i zvanju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata za godinu 2017.* te *Odluku o faktoru osnovne mirovine od 1. siječnja 2018.*

Vezano uz *normativnu djelatnost*, Upravno vijeće donijelo je Pravilnik o uvjetima i načinu prodaje stanova u vlasništvu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Pravilnik o prodaji nekretnina u vlasništvu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

Nadalje, Upravno vijeće razmatralo je i donijelo odluke (25) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za sklapanje ugovora, odluke (13) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za prodaju nekretnina – poslovnih prostora i stanova te donijelo *Odluku o visini naknade za provedbu obustave iz mirovine korisnika i Odluku o uplati dijela kumulirane zadržane dobiti Hrvatskog mirovinskog investicijskog društva d.o.o. radi izdavanja udjela Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u HMID PLUS otvorenom alternativnom investicijskom fondu s privatnom ponudom, Zagreb, Bakačeva 5.*

U okviru kadrovske problematike Upravno vijeće razmotrilo je dva zahtjeva za zaštitu prava kandidata u natječajnom postupku (za imenovanje predstojnika Područnog ureda u Vukovaru) te donijelo odluke o neosnovanosti zahtjeva jer nisu povrijeđene odredbe postupka imenovanja.

Sjednice Upravnog vijeća prezentirane su javnosti priopćenjima upućenima sredstvima javnog priopćavanja (medijima) te objavom donesenih općih akata na internetskoj stranici Zavoda.

V.

OSTVARIVANJE PRAVA I RAD STRUČNE SLUŽBE ZAVODA

1. RJEŠAVANJE O PRAVIMA IZ MIROVINSKOG OSIGURANJA I DOPLATKA ZA DJECU U UPRAVNOM POSTUPKU

Poslovi rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja odnose se na rješavanje predmeta, odnosno donošenje rješenja kojima se odlučuje o pravima iz mirovinskog osiguranja – tuzemno osiguranje, o pravima iz mirovinskog osiguranja primjenom uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju te o pravima na doplatu za djecu.

Tablica 1. Pregled ukupnog broja vođenih postupaka prema vrstama postupaka (prvi i drugi stupanj)

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Mirovinsko osiguranje - tuzemno	133490	170786	136597	79,98	66236	48,49	34189
2.	Mirovinsko osiguranje - inozemno	111551	134843	113620	84,26	86933	76,51	21223
3.	Doplatu za djecu	236303	243433	233 11	95,94	105572	45,20	9882
UKUPNO		481344	549062	483768	88,11	258741	53,48	65294

U tuzemnom osiguranju u izvještajnom je razdoblju u prvom i drugom stupnju podneseno 133 490 novih zahtjeva, što je značajno povećanje novih zahtjeva u odnosu na prethodnu godinu kada ih je bilo 119 135 (više od 12%), a na rješavanju je bilo ukupno 170 786 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja. Od tog broja riješeno je 136 597 zahtjeva ili 79,98%, što je bolje izvršenje nego prethodne godine, s obzirom na povećani broj zahtjeva.

U inozemnom osiguranju u izvještajnom je razdoblju u prvom i drugom stupnju podnesen 111 551 zahtjev, što je također nešto veći broj novih zahtjeva u odnosu na prethodnu godinu kada ih je bilo 107 486. Ukupno s prenesenim zahtjevima iz prethodne godine na rješavanju su bila 134 843 zahtjeva, a od tog broja riješeno je 113 620 zahtjeva ili 84,26%. U podatke su uključeni i podaci o zahtjevima za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom pravnih propisa Europske unije, odstupanje primjenom članka 16. Uredbe 883/2004 i stavljanje izvan snage potvrde A1 poništavanjem ili ukidanjem.

Tablica 2. Pregled ukupnog broja vođenih postupaka u Zavodu – upravni postupak (prvi i drugi stupanj), stanje na dan 31. prosinca 2018.

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj	471666	536307	474279	88,43	255314	53,83	62088
2.	Drugi stupanj	9678	12755	9489	74,39	3427	36,12	3266
UKUPNO		481344	549062	483768	88,11	258741	53,48	65294

Tijekom 2018. u Zavodu su na rješavanju bila ukupno 549 062 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje i doplatka za djecu, matična evidencija - prvi i drugi stupanj), a ukupno je riješeno 483 768 zahtjeva ili 88,11%, a to je 33 357 više riješenih zahtjeva nego u 2017. godini. U odnosu na 2017. godinu, zaprimljena su 42 932 zahtjeva više u prvom stupnju, dok je u drugom stupnju zabilježen pad podnesenih žalbi sa 16 042 u 2017. na 9 678 u 2018.

S obzirom na uobičajenu „praksu“ raskida radnog odnosa i odlaska u mirovinu s 30. ili 31. prosincem tekuće godine, u Zavodu se tijekom studenoga i prosinca zaprimi veći broj zahtjeva koje zbog objektivnih razloga nije moguće sve riješiti krajem kalendarske godine, što bitno utječe na prikazivanje ukupnog radnog rezultata na kraju izvještajnog razdoblja.

S obzirom na iznimno naglašen socijalno-zaštitni karakter doplatka za djecu, u razdoblju od siječnja do rujna 2018. određeni broj zaposlenih na rješavanju o pravima iz mirovinskog osiguranja privremeno je obavljao i poslove rješavanja zahtjeva za doplatka za djecu. Bez takve organizacije poslovanja ne bi bilo moguće obaviti najveći dio poslova vezanih uz rješavanje novih zahtjeva za priznanje prava na doplatka za djecu i poslove prevođenja prava postojećih korisnika doplatka za djecu od 1. ožujka 2018. u najkraćem mogućem roku. Navedenom preraspodjelom poslova (uz referente doplatka za djecu uključen je i dio referenata prvostupanjskoga mirovinskog postupka) poboljšana je ažurnost u rješavanju predmeta doplatka za djecu te je, s obzirom na udio ovih predmeta u ukupnom broju predmeta, i znatno veći ukupan broj riješenih zahtjeva u izvještajnom razdoblju.

Naknadna kontrola i instruktaza

Poslovi kontrole rada i instruktaze područnih službi obavljani su prema planu rada. Stručni suradnici specijalisti za mirovinsko osiguranje obavili su instruktazu u onim područnim službama Zavoda kojima je bila potrebna pomoć u rješavanju o pravima i u tuzemnom osiguranju i u rješavanju o pravima primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju.

Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja

Tablica 3. Pregled rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj	125947	161293	129444	80,25	63791	49,28	31849
2.	Drugi stupanj	7543	9493	7153	75,35	2445	34,18	2340
	UKUPNO	133490	170786	136597	79,98	66236	48,49	34189

Iz podataka u *Tablici 3.* vidi se da je u izvještajnom razdoblju s neriješenim zahtjevima iz prethodne godine na rješavanju u tuzemnom osiguranju, u prvom i drugom stupnju (bez doplatka za djecu), bilo ukupno 170 786 predmeta (više nego prethodne godine kada je na rješavanju bilo 154 779 predmeta), a od tog ukupnog broja riješeno je 136 597 ili 79,98% predmeta (11 829 predmeta više nego u 2017.).

Rješavanje o pravima u drugom stupnju

Tijekom 2018. u Zavodu je vođeno ukupno 12 755 drugostupanjskih postupka, u koje su uključeni i podaci o zahtjevima za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom uredbi Europske unije, kao i mjerodavnog zakonodavstva primjenom pravnih propisa Europske unije, a u podatke o doplatku za djecu uključeni su i podaci o žalbama na rješenja o priznanju prava na doplatku za djecu primjenom uredbi Europske unije. Tijekom 2018. od ukupnog broja predmeta riješeno je 9 489 žalbi ili 74,39%.

Tablica 4. Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	8
1.	Mirovinsko osiguranje tuzemno	7543	9493	7153	75,35	2340
2.	Mirovinsko osiguranje inozemno	1560	2528	1739	68,79	789
3.	Doplatka za djecu	575	734	597	81,34	137
4.	UKUPNO	9678	12755	9489	74,39	3266

Postupanje prema presudama Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i regionalnih upravnih sudova

Presude upravnih sudova kojima se uvažavaju tužbe protiv drugostupanjskog rješenja Zavoda uglavnom su se ravnomjerno odnosile na postupanje u rješavanju zahtjeva o pravima iz Zakona o mirovinskom osiguranju, s tim da je nešto veći broj tužbi bio u vezi s ostvarivanjem prava na invalidsku mirovinu.

Sve presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i regionalnih upravnih sudova kojima je poništeno drugostupanjsko rješenje Zavoda imaju prioritetan status i njihovo brzo rješavanje

uobičajena je praksa Zavoda. U tim predmetima, a i u svima ostalima u kojima se odmah može postupiti prema sudskoj odluci, žalbe se uvažavaju, a predmeti se ili meritorno rješavaju u Središnjoj službi ili se upućuju u područne službe i urede na upotpunjavanje postupka i izvršenje presude.

Tablica 5. Pregled odgovora na tužbe u Zavodu (tuzemno osiguranje)

Red. broj	Postupci	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja	
			Broj	%	Broj	%
0	1	2	3	4	5	6
1.	Odgovori na tužbe (MIO i DD tuzemni)	488	407	83,40	81	16,60

Tijekom 2018. na rješavanju je bilo ukupno 488 tužbi na drugostupanjska tuzemna rješenja Zavoda. Od toga je riješeno, tj. dani su odgovori na tužbe i spisi su prosljeđeni regionalnim upravnim sudovima radi donošenja presude, odnosno Visokom upravnom sudu radi rješavanja žalbe na prvostupanjsku presudu, u ukupno 407 ili 83,40% predmeta, a na rješavanju je na kraju godine ostalo još svega 81 spis upravnih sporova ili 16,60%.

Medicinsko vještačenje u mirovinskom osiguranju (tuzemno i inozemno, prvi i drugi stupanj)

U skladu sa Zakonom o jedinstvenom tijelu vještačenja¹ svi poslovi vještačenja od 1. siječnja 2015. prešli su u nadležnost Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Tablica 6. Pregled medicinskog vještačenja

Stanje: 31. prosinca 2018.

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
0	1	2	3	4	5	6
1.	Prvi stupanj	40437	67754	49428	72,95	18326
2.	Drugi stupanj	4902	6604	4997	75,67	1607
3.	UKUPNO	45339	74358	54425	73,19	19933

Napomena: uključeno tuzemno i inozemno osiguranje i doplati za djecu

¹ Zakon o jedinstvenom tijelu vještačenja - Narodne novine, broj 85/14

Provedba uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju

U okviru svoje mjerodavnosti provedbe uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju (mirovine, određivanje mjerodavnog zakonodavstva i doplati za djecu) u Sektoru INZ-a obavljaju se, između ostalih, i sljedeći poslovi:

- poslovi tijela za vezu i međunarodnu suradnju
- sudjelovanje u radu Administrativne komisije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti i u radu Stalne međuresorne skupine za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti pri Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava (primjena propisa EU)
- poslovi u koordinaciji s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava, odnosno drugim ministarstvima
- organiziranje i održavanje međunarodnih savjetodavnih dana
- organiziranje razmjene podataka o činjenici smrti s inozemnim nositeljima mirovinskog osiguranja, kao i organiziranje poslova dostave potvrda o životu korisnicima u inozemstvu (u države s kojima nije uspostavljena razmjena podataka)
- poslovi kontrole i instruktaže
- priprema i provedba projekata unaprjeđenja i automatizacije poslovanja
- rješavanje o pravima u prvom stupnju (mirovine, određivanje mjerodavnog zakonodavstva i doplati za djecu) – područne službe i uredi
- rješavanje o pravima u drugom stupnju – Središnja služba.

U okviru poslova tijela za vezu, a radi učinkovite provedbe međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju i uredbi EU za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti, Zavod s tijelima za vezu država ugovornica i tijelima za vezu država EU, EGP-a i Švicarske Konfederacije organizira razgovore tijela za vezu. U 2018. u Zagrebu su održani razgovori tijela za vezu sa Švicarskom Konfederacijom, Talijanskom Republikom i Crnom Gorom.

Osim toga, u okviru međunarodne suradnje obavljene su sljedeće aktivnosti:

- sudjelovanje hrvatske delegacije na 10. sastanku ravnatelja/direktora zavoda/fondova regije u Beogradu
- sudjelovanje na Budapest Pension Seminaru na temu rada uz korištenje mirovine
- sudjelovanje na Glavnoj skupštini i Međunarodnoj konferenciji Europskog foruma za osiguranje od ozljeda na radu i profesionalnih bolesti u Luzernu
- sudjelovanje na tripartitnom sastanku predstavnika hrvatskog, slovenskog i austrijskog nositelja osiguranja u Zagrebu
- evaluacija međunarodnih savjetodavnih dana Republike Hrvatske i Srbije u Zagrebu
- sudjelovanje na sastancima ESIP grupe (European Social Insurance Platform)
- razmjena hrvatskih i njemačkih stručnjaka iz područja mirovinskog osiguranja i područja obiteljskih davanja.

Zavod sudjeluje u radu Administrativne komisije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti i u radu Stalne međuresorne skupine za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti pri Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava (primjena propisa EU). Administrativna komisija za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti rješava administrativna pitanja i pitanja tumačenja uredbi o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, ugovora ili sporazuma, olakšava ujednačenu primjenu prava, potiče suradnju među državama članicama i njihovim ustanovama.

Predstavnici Zavoda sudjeluju u radu Administrativne komisije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti kao stručna potpora predstavniku Ministarstva rada i mirovinskoga sustava na sastancima Administrativne komisije.

Aktivnosti u koordinaciji s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava (MRMS):

- organiziranje i sudjelovanje na pregovorima za sklapanje Ugovora o socijalnom osiguranju s Republikom Korejom
- izrada očitovanja na upite mreže SOLVIT (Mreža SOLVIT usluga je koju pružaju tijela državne uprave u svim državama članicama EU-a te na Islandu, Lihtenštajnu i Norveškoj)
- ažuriranje podataka za Međunarodnu organizaciju za socijalnu sigurnost (ISSA) – opis sustava mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu te za MISSOC tablice
- sudjelovanje u izradi Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (čl. 26. i 27.)
- sudjelovanje u pripremi nota za Administrativnu komisiju
- uređivanje SED-ova za potrebe Administrativne komisije
- popunjavanje Upitnika dostavljenih od MRMS-a za potrebe Administrativne komisije (Questionnaire on cross border old age, survivors' and invalidity pensions, Questionnaire on the export of family benefits).

Međunarodni savjetodavni dani

Zavod u suradnji s nadležnim ustanovama za provedbu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju i uredbi EU za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti na području mirovina u drugim državama organizira međunarodne savjetodavne dane. Cilj međunarodnih savjetodavnih dana je da stručnjaci s područja mirovinskog osiguranja pružaju pravne savjete zainteresiranim osiguranicima koji na taj način dobivaju informacije u neposrednoj komunikaciji.

U 2018. održana su ukupno 22 savjetodavna dana na kojima je savjete i informacije dobilo 556 stranaka, a dodatno su raspravljena pravna shvaćanja i razmijenjene požurnice s inozemnim nositeljima mirovinskog osiguranja u 563 predmeta:

- Austrija - 11. i 12. travnja 2018. u Zagrebu i Čakovcu; 12. i 13. rujna 2018. u Varaždinu i Čakovcu; 25. i 26. rujna 2018. u Beču i Grazu
- Bosna i Hercegovina – 6. i 7. ožujka 2018. u Splitu
- Njemačka – 10. i 11. srpnja 2018. u Münchenu; 23. – 25. listopada 2018. u Osijeku i Vukovaru
- Slovenija – 22. i 23. svibnja 2018. u Zagrebu i Varaždinu; 18. listopada 2018. u Novom Mestu
- Srbija - 8. i 10. svibnja 2018. u Zagrebu i Splitu; 3.- 5. listopada 2018. u Beogradu i Bačkoj Palanci
- Makedonija – 7. i 8. veljače 2018. u Zagrebu su prvi put održani međunarodni savjetodavni dani s Makedonijom.

Razmjena podataka s inozemnim nositeljima mirovinskog osiguranja

Radi sprječavanja neprikladnih isplata, Zavod je uspostavio suradnju i redovito razmjenjuje podatke o činjenici smrti sa sljedećim državama: Slovenijom, Njemačkom, Poljskom, Bosnom i Hercegovinom, Srbijom, Crnom Gorom, Makedonijom i Australijom.

Poslovi kontrole i instruktaze

Tijekom 2018. obavljena je kontrola rada i instruktaza u Područnoj službi u Zagrebu (određivanje mjerodavnog zakonodavstva, svibanj i lipanj) te u područnom uredu u Zadru (travanj), Rijeci (svibanj) i Slavonskom Brodu (rujan).

EESSI Technical and Business Training

Radi uvođenja EESSI sustava u produkciju s planiranim datumom 1. srpnja 2019., tim za prijelazno razdoblje Europske komisije - Transition team organizira Technical and Business Training radionice. Training radionice organiziraju se prema načelu Train-the-Trainers te su namijenjene stručnjacima koji će dalje na nacionalnoj razini obavljati edukaciju i poduku.

Na Business Training radionici iz područja Applicable legislation u 2018. godini sudjelovala su tri radnika Zavoda. Sudionici radionice stekli su opće razumijevanje operativnih modela poslovnih procesa unutar EESSI sustava kao i promjena koje će nastupiti uvođenjem EESSI-ja. Ukupni troškovi sudjelovanja na radionicama predviđeni su i pokriveni u okviru projekta CEF (Connecting Europe Facility-Instrumenta za povezivanje Europe).

Uz navedeno, tijekom godine obavljani su i sljedeći poslovi:

- pružanje pravne pomoći stranim nositeljima mirovinskog osiguranja, osiguranicima, korisnicima i poslodavcima
- pružanje pravne pomoći Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava, Ministarstvu vanjskih i europskih poslova i Ministarstvu socijalne politike i mladih kroz očitovanja na predstavke
- sudjelovanje u radu Radne skupine za izradu unaprjeđenja Strategije o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan RH
- sudjelovanje u radu Radne skupine za reviziju sustava socijalnih naknada u RH, u Ministarstvu socijalne politike i mladih
- organizacija i održavanje sastanka s predstavnicima Ministarstva socijalne politike i mladih vezano uz područje obiteljskih davanja
- priprema i davanje suglasnosti za izuzeća primjenom članka 16. Uredbe Europske unije br. 883/2004 te davanje suglasnosti na negativna rješenja u vezi sa zahtjevima za potvrdu A1
- pružanje usluga prijevoda medicinske dokumentacije te pružanje pravne pomoći Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
- administriranje e-mail adrese hzmo-EU@mirovinsko.hr.

Isplata mirovina u inozemstvo

Zavod je tijekom 2018. isplatio mirovinska primanja za 157 391 korisnika koji prebivaju u 48 država. Najveći broj korisnika prebiva u susjednim državama (u Bosnu i Hercegovinu, Sloveniju i Srbiju isplaćuje se hrvatska mirovina za 123 099 korisnika, što čini 78% svih isplata u inozemstvo).

Pregled rješavanja o pravima na mirovinu u prvom stupnju

Tijekom 2018. godine zaprimljena su 42 033 nova zahtjeva za priznanje prava na mirovinu iz hrvatskog mirovinskog osiguranja primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, i to 26 747 zahtjeva za starosnu mirovinu (64%), 5 097 zahtjeva za invalidsku mirovinu

(12%) i 10 189 zahtjeva za obiteljsku mirovinu (24%). Iz 2017. godine ostalo je neriješeno 19 428 zahtjeva, tako da je u 2018. godini bilo ukupno na rješavanju 61 461 zahtjev. Od ukupnog broja riješeno je 42 799, odnosno 70%, a na kraju 2018. godine neriješena su ostala 18 662 zahtjeva (766 neriješenih zahtjeva manje (4%) nego na kraju 2017.

Postupci za priznanje prava na mirovinu primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju traju znatno duže od postupaka u tuzemnom osiguranju s obzirom na to da je trajanje postupka uvjetovano i vođenjem, tj. duljinom trajanja postupka kod inozemnih nositelja osiguranja, a prema članku 124. stavku 1. Zakona o mirovinskom osiguranju zahtjev za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja primjenom uredbi EU ili međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju smatra se urednim kada Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje od nadležnog inozemnog nositelja osiguranja zaprimi kompletirane podatke za ostvarivanje prava.

Tablica 7. Pregled rješavanja o pravima na mirovinu primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora

Redni broj	Vrste postupaka	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Mirovine - prvi stupanj	42033	61461	42799	69,64	21100	49,30	18662

Pregled rješavanja zahtjeva za određivanje mjerodavnog zakonodavstva

Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju Zavod je postao nadležan za poslove koji se odnose na primjenu propisa Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti vezano uz određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje na osiguranika.

Tijekom 2018. Zavod je zaprimio 67 958 zahtjeva za određivanje mjerodavnog zakonodavstva (izdavanje potvrde A1- izaslani radnici te čl. 16. Uredbe EU 883/2004). Zajedno s prenesenih 2 896 neriješenih zahtjeva iz 2017. godine, na rješavanju su ukupno bila 70 854 zahtjeva. Od toga su riješena 69 082 zahtjeva, odnosno 97%, uz napomenu da je 94% zahtjeva riješeno u roku do dva mjeseca (u pravilu se zahtjevi za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje na osiguranika rješavaju u najkraćem mogućem roku, često i u roku 24 sata). Neriješena su ostala 1 772 zahtjeva, što je 1 124 (61%) neriješena zahtjeva manje nego na kraju 2017. godine.

Uz zahtjeve za određivanje mjerodavnog zakonodavstva tijekom 2018. godine zaprimljen je i 5 941 zahtjev za poništenje odnosno ukidanje potvrde A1. Riješena su 5 924 (98%) ovakva zahtjeva.

Tablica 8. Pregled rješavanja zahtjeva za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora u 2018.

Redni broj	Vrste postupaka	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Mjerodavno zakonodavstvo (potvrde A1 i čl. 16. Uredbe EU)	67958	70854	69082	97,50	65131	94,28	1772
2.	Potvrda A1 stavljena izvan snage poništavanjem ili ukidanjem	5941	6015	5924	98,49	5713	96,44	91
U K U P N O		73899	76869	75006	97,58	70844	94,45	1863

Rješavanje o pravima na doplatk za djecu (prema uredbama EU i međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju)

U 2018. zaprimljeno je 4 330 zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatk za djecu primjenom uredbi EU. Iz 2017. ostala su neriješena 2 354 zahtjeva, tako da su tijekom 2018. ukupno bila na rješavanju 6 684 zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatk za djecu primjenom uredbi EU. Od ukupnog broja riješeno je 3 329 ili 50%, a neriješeno je ostalo 3 355 zahtjeva.

Budući da je odluku o pravu moguće donijeti tek nakon što Zavod od inozemnih nadležnih ustanova prikupi sve podatke o činjenicama potrebnim za donošenje rješenja, postupak rješavanja o pravu na doplatk za djecu primjenom uredbi EU vrlo često je složen i dugotrajan.

Uz zahtjeve za priznanje prava na doplatk za djecu u Republici Hrvatskoj (upravni postupci) u Zavodu se u skladu s uredbama EU vode i nepravni postupci za ostvarivanje prava na doplatk u nekoj drugoj državi EU u kojoj su zaposleni državljani Republike Hrvatske. Iz godine u godinu u Zavodu se bilježi značajan porast takvih postupaka te je samo u 2018. godini, uz 5 739 neriješenih iz 2017. godine, zaprimljeno 9 857 novih predmeta, tako da je ukupno na rješavanju bilo 15 596 predmeta. Riješeno je 5 757 predmeta, a neriješeno je ostalo 9 839.

Tablica 9. Pregled rješavanja o pravima na doplatk za djecu primjenom uredbi EU (upravni postupak, prvi stupanj i nepravni postupak)

Redni broj	Vrste postupaka	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Prvi stupanj upravni postupak DD - INZ EU	4330	6684	3329	49,81	3355
2.	Nepravni postupak DD - INZ EU	9857	15596	5757	36,91	9839
U K U P N O		14.187	22.280	9.086	40,78	13.194

Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

Tijekom 2018. godine zaprimljeno je 1 577 žalbi na rješenja donesena primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju (mirovine, određivanje mjerodavnog zakonodavstva i doplatk za djecu), od toga se najveći dio – 1 549 (98%) odnosi na žalbe na prvostupanjska rješenja o pravu na mirovinu (uz 11 žalbi u postupcima određivanja mjerodavnog zakonodavstva te 17 žalbi u postupcima doplatka za djecu).

Uz 979 neriješenih žalbi iz 2017., na rješavanju u 2018. godini bilo je ukupno 2 556 žalbi. Riješeno je 1 757 žalbi, odnosno 69% od ukupnog broja žalbi na rješavanju. Neriješeno je ostalo ukupno 799 žalbi, i to 785 žalbi iz područja mirovinskog osiguranja, 4 žalbe iz područja mjerodavnog zakonodavstva i 10 žalbi iz područja doplatka za djecu.

U odnosu prema ukupnom broju od 121 077 riješenih zahtjeva u prvom stupnju (mirovine, mjerodavno zakonodavstvo i doplatk za djecu), ukupan broj podnesenih žalbi (1 577) relativno je mali - svega 1,3%.

Tablica 10. Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora

Redni broj	Vrste postupaka	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Mirovine	1549	2509	1724	68,71	582	33,76	785
2.	Mjerodavno zakonodavstvo	11	19	15	78,95	3	20,00	4
3.	Doplatak za djecu	17	28	18	64,29	8	44,44	10
U K U P N O		1.577	2.556	1.757	68,74	593	33,75	799

Rješavanje o pravima na doplatku za djecu (tuzemno osiguranje)

U provedbi Zakona o doplatku za djecu u 2018. na rješavanju je u prvom i drugom stupnju u tuzemnom osiguranju zajedno s neriješenim zahtjevima iz prethodne godine bio ukupno 236 721 zahtjev. Od toga su ukupno riješena 230 204 zahtjeva ili 97,25%, a neriješeno je ostalo 6 517 zahtjeva.

Tablica 11. Pregled rješavanja o pravima na doplatku za djecu (tuzemno osiguranje)

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Prvi stupanj	231398	236015	229625	97,29	6390
2.	Drugi stupanj	558	706	579	82,01	127
UKUPNO		231956	236721	230204	97,25	6517

S obzirom na socijalno-zaštitni karakter ovoga davanja, i dalje se daje poseban prioritet i posebna važnost poslovima provedbe Zakona o doplatku za djecu, što se vidi iz podataka navedenih u *Tablici 11.*

Pregled rješavanja o pravima u prvom stupnju

U izvještajnom razdoblju, u prvom stupnju na rješavanju je bilo 236 015 zahtjeva za priznanje prava na doplatku za djecu. Od tog broja riješeno je 229 625 zahtjeva ili 97,29%, što pokazuje konstantnu ažurnost u rješavanju zahtjeva za doplatku za djecu.

Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

Tijekom 2018. ukupno je na rješavanju bilo 706 žalbi na tuzemna prvostupanjska rješenja Zavoda o doplatku za djecu. Od toga je riješeno 579 žalbi ili 82,01%, a neriješeno je ostalo 127 žalbi.

2. MATIČNA EVIDENCIJA OSIGURANIKA I STAŽ OSIGURANJA KOJI SE RAČUNA S POVEĆANIM TRAJANJEM

Na temelju Zakona o mirovinskom osiguranju i Pravilnika o vođenju matične evidencije² Zavod je obavezan voditi matičnu evidenciju o osiguranicima, obveznicima plaćanja doprinosa i korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja. Na dan 31. prosinca 2018. u matičnoj evidenciji evidentirano je 1 506 912 aktivnih osiguranika.

Podaci koji se u matičnoj evidenciji obrađuju odnose se:

- na početak, prestanak i promjene tijekom poslovanja obveznika plaćanja doprinosa
- na početak, prestanak i promjene podataka tijekom osiguranja
- na podatke o utvrđenom stažu osiguranja, plaći, osnovici osiguranja, naknadi plaće za vrijeme bolovanja iz zdravstvenog osiguranja i stažu osiguranja nakon prestanka zaposlenja
- na promjene podataka o stažu osiguranja i plaći te osnovici osiguranja i naknadi plaće za vrijeme bolovanja iz zdravstvenog osiguranja
- na podatke o invalidima rada s pravom na profesionalnu rehabilitaciju.

Obveznici podnošenja prijava dužni su Zavodu dostavljati podatke za vođenje matične evidencije u Zakonom propisanim rokovima.

U prvom stupnju obavljaju se poslovi koji obuhvaćaju kontrolu i obradu prijava na osiguranje, donošenje rješenja o stažu, kontrolu podataka o stažu osiguranja i plaćama osiguranika zaposlenih kod pravnih i fizičkih osoba, utvrđivanje staža osiguranja za samostalne obveznike na temelju plaćenih doprinosa, utvrđivanje beneficiranog staža, pripremu dokumentacije za snimanje na mikrofilm i korištenje snimljene dokumentacije, izdavanje potvrda osiguranicima i stranim nositeljima osiguranja te kompletiranje spisa s podacima o utvrđenom stažu osiguranja, plaći, osnovicama osiguranja i naknadama plaće. Kontinuirano se obavljaju i poslovi prikupljanja podataka i ažuriranja Baze podataka aktivnih osiguranika vezanih uz razmjenu podataka s REGOS-om, razmjenu podataka s Poreznom upravom te Hrvatskim zavodom za zapošljavanje.

Podaci obrađeni u matičnoj evidenciji Zavoda koriste se za vođenje objedinjene banke podataka REGOS-a te za vođenje podataka u Poreznoj upravi. Od pravodobno prikupljenih podataka ovise gotovo sve daljnje aktivnosti u provedbi osiguranja, kao što su priznanje svojstva osiguranika, zaduženje i kontrola doprinosa u Poreznoj upravi, utvrđivanje staža i plaća koje služe za izračun mirovine, pregledi i potvrde o stažu, koje se izdaju na zahtjev osiguranika te na zahtjev stranih nositelja osiguranja, kao i podaci za statistiku i druge strateške odluke vezane uz broj aktivnih osiguranika i osnove osiguranja.

Mirovinsko osiguranje

Od 1. siječnja 2015. Zavod vodi očevidnik zaposlenih osoba s invaliditetom na temelju prijave poslodavaca, a podatke iz očevidnika, sa stanjem na posljednji dan u mjesecu, Zavod redovito

² Pravilnik o vođenju matične evidencije – Narodne novine, broj 157/13, 57/15, 22/15, 125/15, 19/17 i 22/19

dostavlja Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Poslodavcima je omogućen uvid u podatke iz očevidnika za njihove radnike.

Nakon donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju zapošljavanja³, sustav matične evidencije prilagođen je za provedbu navedenog propisa te su tijekom 2018. obavljani poslovi utvrđivanja staža osiguranja sezonskih radnika u poljoprivredi, a do 31. prosinca 2018. riješen je 2 571 zahtjev.

Sustav e-prijava znatno je unaprijeđen, a usluga je proširena na sve kategorije obveznika i osiguranika. Omogućeno je automatsko ažuriranje e-prijava u baze Zavoda. Udio e-prijava u ukupnom broju prijava je 88,17%. Ujedno, Zavod je svojim korisnicima omogućio uvid u osobne podatke, podatke o radnopravnom statusu, izdavanje ERPS potvrda, potvrde o stažu osiguranja i plaći te obavijesti o ostvarenom drugom dohotku putem sustava e-Građani.

U elektroničkoj usluzi Zavoda za uspostavljanje e-prijava na mirovinsko osiguranje uvedena je nova funkcionalnost za registraciju korisnika: e-pristupni list.

Aplikacijom e-pristupni list korisnicima je omogućeno da na internetskoj stranici Zavoda obave on-line registraciju u uslugu Lana mirovinsko bez potrebe dolaska na šalter Zavoda.

E-pristupnim listom korisnicima je omogućena registracija za: dodjelu, promjenu ili opoziv ovlaštenja za uspostavu e-prijava za novog ili postojećeg obveznika. Promjena ovlaštenja koristi se samo za dodavanje ovlaštenja za uvid u Očevidnik osoba s invaliditetom (OSI) i upravljanje ovlaštenjima.

Aplikacija e-pristupni list namijenjena je svim korisnicima koji su do sada registraciju obavljali popunjavanjem i podnošenjem PDF obrasca Pristupnog lista na šalteru ustrojstvenih jedinica Zavoda (npr. knjigovodstveni servisi i drugi poslovni subjekti koji uspostavljaju e-prijave za svoje klijente-obveznike), a koji nisu mogli registraciju obaviti putem internetske stranice Zavoda odabirom izbornika Brza registracija.

Tijekom 2018. redovito su se obrađivale sve vrste različitih prijava koje se odnose na osiguranje. Prijavno-odjavni podaci obrađeni su u matičnoj evidenciji u propisanim rokovima, a povećanje obuhvata prijava o stažu i plaći bio je jedan od prioritetnih poslova Zavoda. Prosječni obuhvat prijava o utvrđenom stažu osiguranja i plaći za zaposlene radnike u odnosu na prijave na osiguranje je 97,5% za razdoblje od 1970. do 2017. Međutim, i dalje je prisutan problem u vezi s velikim brojem obveznika koji nisu poštovali propisane rokove za dostavu prijava MPP-1 i nisu ustrojavali propisane evidencije iz područja rada, a nepravodobne statusne promjene na trgovačkom sudu otežavaju Zavodu obavljanje propisanih kontrola. Broj stečajnih postupaka u stalnom je porastu, kao i problemi u vezi s pohranjivanjem dokumentacije nakon okončanog stečaja, jer državni arhivi zbog nedostatka prostora nisu u mogućnosti preuzimati radnopravnu dokumentaciju, što objektivno stvara probleme u održavanju ažurnosti baze podataka osiguranika. U prikupljanju podataka bitan je problem i nedostupnost obveznika i dokumentacije za kontrolu. Tijekom 2018. u postupcima kontrole utvrđeno je 1 740 obveznika čija je dokumentacija trajno nedostupna.

³ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju zapošljavanja - Narodne novine, broj 16/17

Nastavljeno je s provedbom mjera za postizanje ažurnosti Zavoda, u okviru kojih se prikupljaju nedostajuće prijave. Tijekom 2018. prikupljeno je 20 790 prijava MPP-1 za razdoblje 1970. - 2002. te 28 594 prijave u postupku pretkompletiranja prema izrađenim ispisima. Izvedeni su podaci o stažu osiguranja i osnovicama za 2017. za radnike zaposlene kod pravnih i fizičkih osoba s obuhvatom od 96%. Također je izvedena konačna obrada podataka za 2014. godinu.

U postupcima kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja, redovitom kontrolom obuhvaćeno je 734 408 osiguranika zaposlenih kod 16 748 obveznika (pravnih i fizičkih osoba) te su izrađena 21 364 zapisnika o obavljenoj kontroli. Od tog broja, 1 337 zapisnika dostavljeno je Poreznoj upravi na daljnju nadležnost zbog utvrđenih nepravilnosti. Za kontrolirane godine ukupno je izvedena/prikupljena 732 001 prijava MPP-1, odnosno 21 008 prijava o promjeni podataka o stažu osiguranja i plaći.

U okviru poslova matične evidencije ažurno su vođeni postupci donošenja rješenja o utvrđivanju svojstva osiguranika i prijavno-odjavni podaci. Tijekom 2018. riješeno je ukupno 6 345 zahtjeva za utvrđivanje staža te 7 026 zahtjeva za utvrđivanje svojstva osiguranika. Rješenja o stjecanju svojstva osiguranika za samostalne obveznike donose se u slučajevima kada Zavod pokreće postupak po službenoj dužnosti.

U okviru poslova matične evidencije redovito su obavljani i poslovi kompletiranja podataka u područnim službama i uredima. Kompletiranje se obavlja za potrebe tuzemnog i inozemnog osiguranja u vezi sa zahtjevima za priznanje prava na mirovinu ili u povodu zahtjeva stranih nositelja osiguranja za izdavanje potvrda o navršenom stažu osiguranja u Republici Hrvatskoj. Također, obavljani su i poslovi kompletiranja podataka u povodu obavijesti osiguranika o namjeri podnošenja zahtjeva za priznanje prava na starosnu odnosno prijevremenu starosnu mirovinu te je tijekom 2018. zaprimljen 25 691 zahtjev (obavijest), a riješen je 19 651 zahtjev.

U nadležnosti područnih službi/ureda tijekom 2018. izdano je ukupno 104 140 ovršnih potvrda, 12 723 drugih potvrda koje se izdaju u nadležnosti matične evidencije i 852 298 potvrda o radnopravnom statusu osiguranika, od toga su 224 674 potvrde izdane u elektroničkom obliku (70 232 e-potvrda više nego u 2017.).

Osiguranici-poljoprivrednici

Na dan 31. prosinca 2018. u matičnoj evidenciji bilo je ubilježeno 19 437 osiguranika poljoprivrednika. Uspoređujući kretanje broja osiguranika s podacima iz prethodnih godina uočava se stalan pad broja ove kategorije osiguranika. Primjerice, tijekom 2006. godine bilo je evidentirano 43 219 osiguranika poljoprivrednika, tijekom 2010. godine 31 703 osiguranika, tijekom 2014. godine 21 914 osiguranika, tijekom 2016. godine evidentirana su 19 633, a tijekom 2017. evidentirano je 19 488 osiguranika poljoprivrednika.

Osiguranici-obrtnici

U Bazi podataka osiguranika na dan 31. prosinca 2018. evidentirana su 58 853 aktivna osiguranika obrtnika. Tijekom 2018. redovito su za ovu kategoriju osiguranika obrađivane različite prijave na

osiguranje te su se vodili postupci utvrđivanja stjecanja, odnosno prestanka svojstva osiguranika. Valja napomenuti da je u ovoj kategoriji, uspoređujući podatke iz 2016. (56 558) i 2017. (57 412), prisutan porast broja osiguranika u odnosu na ranije godine kada je, primjerice 2006., bilo evidentirano 82 736 osiguranika obrtnika, a tijekom 2010. godine 70 616 osiguranika obrtnika.

Samostalne profesionalne djelatnosti i ostale kategorije osiguranika

Na dan 31. prosinca 2018. evidentirana su 19 223 aktivna osiguranika samostalnih profesionalnih djelatnosti, 86 osiguranika zaposlenih u međunarodnim organizacijama u inozemstvu i hrvatskih državljana zaposlenih na teritoriju RH kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu te u produženom osiguranju 5 020 osiguranika. I za ove kategorije osiguranika obrađivane su različite prijave i provedeni postupci utvrđivanja stjecanja odnosno prestanka svojstva osiguranika.

Poslovi staža osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem

Stož osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem utvrđen je zakonom i drugim općim aktima, a njegova primjena uvjetovana je osobitostima poslova, odnosno njihovom težinom i štetnim utjecajima za zdravlje i radnu sposobnost radnika, uz uvjet da se ti utjecaji ne mogu otkloniti primjenom zaštitnih mjera. Institut beneficiranog staža u svojoj je suštini preventivni institut jer omogućava stjecanje prava na starosnu mirovinu radnicima kod kojih bi zbog težine i štetnosti radnog mjesta, odnosno zbog nemogućnosti obavljanja profesionalne djelatnosti, s navršenim određenim godinama života, nastupio potpuni i trajni gubitak sposobnosti za rad.

Krajem 2018. godine donesen je novi Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem⁴. Novim su propisom uređena radna mjesta i zanimanja na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem, staž osiguranja s povećanim trajanjem osiguranika - osoba s invaliditetom, snižavanje dobne granice za stjecanje prava na starosnu mirovinu, postupak i vođenje evidencije o radnim mjestima i zanimanjima, odnosno osiguranicima kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem te nadzor i kazne.

Stož osiguranja s povećanim trajanjem ukinut je na 43 radna mjesta u odnosu na prijašnji Zakon, a i dalje se primjenjuje na 52 radna mjesta podijeljena u 17 odjeljaka, na 19 radnih mjesta snižen je postojeći stupanj povećanja staža osiguranja s povećanim trajanjem, dodana su dva nova zanimanja (zanimanje voditelja kabinske posade zrakoplova i člana kabinske posade zrakoplova) i time je broj zanimanja na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem povećan s 11 na 13.

Rješavanje zahtjeva u drugom stupnju

U 2018. u drugostupanjskom postupku u matičnoj evidenciji riješeno je 856 predmeta, a u postupku revizije predmeta o priznatom svojstvu osiguranika odnosno mirovinskom stažu, koja se obavljala u skladu s člankom 136. Zakona o mirovinskom osiguranju, riješena su ukupno 8 342 predmeta.

⁴ Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem - Narodne novine, broj 115/18

3. IMOVINSKOPRAVNO POSLOVANJE

U području imovinskopravnih poslova, u skladu s potrebama poslovne prakse i promjenama u regulativi, tijekom 2018. nastavljena je informatizacija imovinskopravnog poslovanja nadogradnjom podsustava i povezivanjem s drugim podsustavima u Zavodu, što će omogućiti uspješniju provedbu imovinskopravnih poslova i bržu naplatu potraživanja Zavoda, bolje evidentiranje i praćenje potraživanja i kvalitetnije izvještavanje.

Imovinskopravno poslovanje Zavoda, kao posebna kategorija poslova, obuhvaća rješavanje predmeta naknade štete u vezi s ozljedama na radu i izvan rada, naplatu nepripadnih isplata mirovinskih primanja (stjecanja bez osnove), naplatu doprinosa, raskide ugovora i povrat neopravdanih sredstava dodijeljenih za zapošljavanje invalida rada, zastupanje Zavoda u predmetima koji se vode protiv Zavoda (tzv. pasivni sporovi), pružanje pravne pomoći stranim nositeljima osiguranja i postupke u vezi s otpustom iz državljanstva Republike Hrvatske.

Tijekom 2018. godine intenzivirao se priljev predmeta prisilne naplate tražbina u inozemstvu te je Zavod angažirao odvjetničke urede u BiH i R Sloveniji radi pokretanja postupka prisilne naplate tražbina Zavoda u državama prebivališta, odnosno sjedišta dužnika jer pravni zastupnici koji zastupaju Zavod na sudovima u RH nemaju ovlasti odnosno zakonske mogućnosti za zastupanje Zavoda na stranim sudovima.

Nadalje, tijekom 2018. intenzivirani su poslovi vezani uz gospodarenje nekretninama Zavoda, osobito naplata najamnina i zakupnina za stanove i poslovne prostore u vlasništvu Zavoda te poslovi vezani uz isplatu neisplaćene razlike mirovine pripadnicima HVO-a i članovima obitelji poginulih i nestalih pripadnika HVO-a, koji su većim dijelom okončani, a razlike mirovina isplaćene.

Novi imovinskopravni poslovi su poslovi naplate, odnosno povrata troškova upravnog spora plaćenih bez pravne osnove te poslovi davanja pravnog mišljenja vezano uz isplate udjela u Umirovljeničkom fondu.

Najznačajniji dio imovinskopravnog poslovanja odnosi se na naknadu štete nanesenu Zavodu isplatom invalidske i obiteljske mirovine, kada je invalidnost ili smrt osiguranika nastala štetnom radnjom treće osobe (npr. ozljeda na radu, prometna nesreća i sl.). Ovu štetu Zavod potražuje prema isplatama mirovinskih primanja koja se odnose na određeno razdoblje ili potražuje ukupnu odnosno kapitaliziranu štetu u mirnom postupku podnošenjem odštetnog zahtjeva, a u slučaju neuspjeha, ako se šteta ne podmiri u mirnom postupku, pokreću se sudski postupci prema odgovornima za štetu (osiguravajućim društvima, poslodavcima ili fizičkim osobama).

U predmetima naknade štete s inozemnom oznakom (INZ) rješavaju se odštetni zahtjevi uz postojanje inozemnog elementa u slučajevima kada se ozljeda dogodila u inozemstvu ili ju je u Republici Hrvatskoj uzrokovao strani državljanin - osiguranik inozemnog osiguravajućeg društva. Odštetni zahtjev tada se podnosi izravno stranom osiguravajućem društvu ili poslodavcu, odnosno Hrvatskom uredu za osiguranje ili nekom hrvatskom osiguravajućem društvu (ovisno o Zakonu o osiguranju).

Pasivni sporovi odnose se na sporove koji se vode protiv Zavoda i u kojima je Zavod tuženik ili ovršenik. To su sporovi zbog neisplaćenih mirovina za vrijeme ratnih zbivanja na okupiranim područjima Republike Hrvatske, sporovi zbog neisplaćenih mirovina zbog prekida platnog prometa s republikama bivše Jugoslavije, sporovi u vezi s isplatom mirovina zbog neusklađenosti mirovina prema Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998., sporovi zbog isplate razlike mirovine hrvatskim braniteljima, sporovi zbog isplate razlike mirovine pripadnicima HVO-a, radni sporovi i drugi sporovi u kojima je Zavod tužena strana.

U predmetima pružanja pravne pomoći stranim nositeljima socijalnog osiguranja (najčešće njemačkog i slovenskog nositelja osiguranja) provodi se postupak naplate tražbina na temelju zahtjeva stranih nositelja socijalnog osiguranja prema uredbama EU, i to Uredbi (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i Uredbi (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. kojima je uređen postupak provedbe ovršnih odluka upravnih tijela koje se odnose na povrat nepripadnih mirovinskih primanja, kamata i troškova. Pravna se pomoć, osim državama članicama EU, pruža i drugim državama ugovornicama na temelju sklopljenih međunarodnih ugovora.

U 2018. Zavod je u predmetima naknade štete i nepripadnih isplata mirovinskih primanja i doplatka za djecu naplatio iznos od ukupno 51.737.500,37 kn, od toga:

- naplaćena potraživanja nepripadnih isplata mirovinskih primanja iznose 11.897.772,39 kn
- naplaćena potraživanja nepripadnih isplata doplatka za djecu iznose 1.756.661,73 kn
- naplaćena potraživanja za naknadu štete iznose 38.083.066,25 kn.

Tablica 12. Pregled imovinskopravnog poslovanja

Redni broj	VRSTE POSTUPAKA	Broj primljenih predmeta tijekom godine	Ukupno predmeta na rješavanju u godini	Ukupno riješeno		Ukupno predmeta na rješavanju krajem godine
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Naknada štete	1683	2276	1636	71,88	640
2.	Nepripadne isplate - preplate MIO i DD	3663	6337	4470	70,54	1867
3.	Pasivni i ostali sporovi	182	243	217	89,30	26
UKUPNO		5528	8856	6323	71,40	2533

Specifičnosti imovinskopravnog poslovanja

U Tablici 12. prikazan je broj primljenih i broj riješenih imovinskopravnih predmeta u tekućoj godini iako su, zbog specifičnosti imovinskopravnog poslovanja i dugotrajnosti sudskih postupaka, predmeti u postupku više godina. Potraživanja Zavoda s osnova naknade štete naplaćuju se sukcesivno prema isplatama pojedinih davanja u određenom razdoblju (u pravilu kalendarska godina), sve dok korisnik ostvaruje pravo na mirovinu ili drugo mirovinsko primanje, što znači da nakon naplate štete za proteklo obračunsko razdoblje Zavod pokreće novi postupak i podnosi novi odštetni zahtjev, odnosno tužbu za naplatu potraživanja u sljedećem nastavnom obračunskom razdoblju.

4. JAVNOST RADA ZAVODA I ODNOSI S JAVNOŠĆU

Javnost rada Zavoda, uređena Zakonom i Statutom Zavoda, osigurava se obvezom izvješćivanja Hrvatskog sabora, osiguranika i korisnika prava o radu Zavoda te dostupnošću podataka sredstvima javnog priopćavanja i objavom Statuta i općih akata Zavoda u Narodnim novinama. Poslovi koji proizlaze iz javnosti rada Zavoda u 2018. godini obuhvaćali su suradnju s medijima, komunikaciju s osiguranicima i korisnicima prava putem infotelefona i elektroničkom poštom, objavu podataka i informacija u Narodnim novinama, publikacijama i na internetskoj stranici Zavoda, rješavanje zahtjeva za pristup informacijama te izdavanje stručno-informativnih publikacija Zavoda (pisanih i elektroničkih). Interno obavješćavanje radnika Zavoda provodilo se objavom na oglasnim pločama i na intranetskoj mreži Zavoda.

U sklopu odnosa s *medijima*, Zavod je javnosti davao priopćenja o aktualnim informacijama o radu i poslovanju, o radu njegovih tijela te o radu stručne službe. U 2018. poslano je 37 priopćenja za medije te je odgovoreno na 170 (pisanih) upita novinara. Na svakodnevne upite iz medija odgovaralo se u najkraćem mogućem roku, odnosno prema traženju, organizirani su nastupi čelnika i stručnjaka iz Zavoda u medijima (TV i radijske emisije) itd. Medijski su promovirane značajnije aktivnosti Zavoda, kao što je pojačana kampanja vezana uz izmjene Zakona o doplatku za djecu, Zakona o mirovinskom osiguranju i Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, suradnja Zavoda i Hrvatske pošte te druge aktivnosti i događanja u Zavodu. Medijske objave pratile su se radi bolje pripreme tema važnih za javnost te zbog ocjene medijske uspješnosti predstavljanja rada Zavoda javnosti. Prema analizama, u 2018. postignut je pozitivan medijski (PR) učinak Zavoda.

Posebne medijske i informativne aktivnosti (nastupi na radiju i televiziji, sudjelovanje na okruglim stolovima i posebnim skupovima), tzv. obavijesne kampanje u 2018. godini vodile su se prema potrebi, a posebno u prosincu 2018. radi provedbe mirovinske reforme.

Komunikacija s osiguranicima odvijala se putem redovitih komunikacijskih kanala Zavoda, tj. infotelefona, internetskih stranica Zavoda te pisanim i elektroničkim putem, a dinamika i intenzitet bili su vezani uz aktualnost problematike. Putem *infotelefona* (dostupni svakog radnog dana od 8 do 16 sati) u 2018. preuzet je 35 731 poziv. Na najveći broj pitanja odgovoreno je u izravnom kontaktu telefonom, a kada je trebalo provjeriti i utvrditi činjenično stanje, odgovoreno je u kratkom roku.

Najveći broj poziva odnosio se na informacije vezane uz pravo na doplatu za djecu (13 197 ili 36,93%) zbog izmjene Zakona o doplatu za djecu od 1. srpnja 2018. (promjena cenzusa). Na drugom mjestu prema broju poziva (12 241 ili 34,26%) su pozivi upućeni pravnom savjetniku, a na trećem mjestu (4 737 ili 13,26%) su upiti vezni uz elektroničke usluge Zavoda (e-prijave). Ukupan broj poziva u 2018. godini povećan je za 16% u odnosu na prethodnu godinu.

Na internetskoj stranici Zavoda, kao jednom od bitnih načina informiranja, preko koje se najšira javnost informira o radu Zavoda te o aktualnim događajima vezanim uz mirovinsko osiguranje i doplatu za djecu, objavljuju se osnovne informacije i podaci o Zavodu te pružaju usluge web-servisa korisnicima koji posjeduju korisničko ime i lozinku (vjerodajnice e-Pass). U sklopu sustava e-Građani korisnicima su dostupne elektroničke usluge Zavoda: elektronički zapis o radnopravnom statusu,

informativni izračun mirovine, uvid u podatke o prijavama na osiguranje i odjavama s osiguranja, uvid u podatke o stažu, plaći i osnovici koje je za pojedine godine prijavio poslodavac, uvid u podatke o drugom dohotku na koji se plaća doprinos za mirovinsko osiguranje, e-potvrde iz mirovinskog sustava (Potvrda o stažu i plaći, Obavijest o ostvarenom drugom dohotku i Potvrda o korištenju prava iz mirovinskog osiguranja), Kalkulator doplatka za djecu, dostava obavijesti u Osobni korisnički pretnac te uvid u podatke o školovanju radi ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu.

U 2018. na internetskoj stranici Zavoda zabilježeno je 3 493 696 posjeta, što je u odnosu na 2017. (u kojoj su bila 3 393 583 posjeta) više za 100 113 posjeta. Uz Korisničke stranice, najzanimljivije rubrike bile su: Doplatka za djecu, Kada mogu u mirovinu, Tiskanice, Najčešća pitanja, Podnošenje zahtjeva, Prava iz mirovinskog osiguranja, Vijesti te Kontakti.

O radu Zavoda javnost je informirana i preko profila Zavoda na društvenim mrežama (Facebook i Twitter). U veljači 2018. Zavod je aktivirao i službeni profil na poslovnoj mreži LinkedIn preko koje je također informirao javnost (od 27. veljače do 31. prosinca 2018. bilo je ukupno 40 objava). U rubrici Pitanja, elektroničkim putem (e-pošta) u 2018. odgovoreno je na 15 939 pitanja. Najveći broj pitanja odnosio se na ostvarivanje prava na doplatka za djecu (tuzemni i inozemni), zatim na primjenu pravnih propisa o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (posebno s Austrijom, SR Njemačkom i Italijom) te primjenu ugovora o socijalnom osiguranju između R Hrvatske i Bosne i Hercegovine te R Hrvatske i Srbije (SR Jugoslavije), mogućnost rada uz mirovinu, kao i prava iz mirovinskog osiguranja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i pripadnika HVO-a i članova njihovih obitelji. U odnosu na godinu 2017. (kada je postavljeno 7 814 upita), u 2018. godini postavljeno je i odgovoreno na 15 939 upita, što je povećanje za više od 100%.

Pisanim putem odgovaralo se na *predstavke i pritužbe* te na *zahtjeve za pristup informacijama*.

U 2018. zaprimljeno je ukupno 214 predstavki (u 2017. bilo ih je 177). Najveći broj predstavki bio je upućen zbog dugotrajnosti postupka u ostvarivanju prava na doplatka za djecu (tuzemni i inozemni), ali i dugotrajnosti postupka (više od 60 dana) kada je u pitanju pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika, starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu, zatim zbog dugotrajnosti postupka vještačenja te nezadovoljstva ocjenom radne sposobnosti.

Sve predstavke i pritužbe obrađene su u skladu sa zakonskim propisima, a odgovori su dani pisano i usmeno.

Zavodu je u 2018. podneseno i riješeno 27 *zahtjeva prema Zakonu o pravu na pristup informacijama*. Najveći broj zahtjeva odnosio se na traženje informacije vezano uz stanje, odnosno rješavanje konkretnog mirovinskog predmeta. Svi zahtjevi obrađeni su, a odgovori su dani na način i u roku (15 dana) utvrđenim Zakonom.

U ostvarivanju javnosti rada važno mjesto i u 2018. godini imalo je *izdavanje stručno-informativnih publikacija* Zavoda, u sklopu kojih su kao digitalna publikacija redovito izdavane *Statističke informacije HZMO-a* (tromjesečno). Također, redovito je objavljivani i mjesečni prilog *Mirovinski vodič HZMO u Hrvatskom umirovljeničkom listu* i *info.HZMO* u publikaciji *SUH-a Glas umirovljenika*. Nadalje,

izrađeno je 15 informativnih brošura iz različitih područja rada Zavoda, koje su dostupne na infošalterima u područnim službama/uredima i Središnjoj službi te na internetskoj stranici Zavoda.

Od 1. listopada 2018. s radom je započeo novi intranet HZMO-a, temeljno mjesto informiranja i komunikacije svih radnika Zavoda. Putem novog intraneta radnicima se na jednom mjestu pravodobno daju sve relevantne i aktualne informacije. Radi dvosmjerne komunikacije, otvorena je i e-adresa putem koje radnici mogu dostaviti svoje prijedloge, primjedbe ili pitanja.

U 2018. u Zavodu se pridavala velika pozornost unaprjeđivanju javnosti rada i odnosa Zavoda s javnošću. Osobita pozornost usmjeravala se na približavanje rada Zavoda osiguranicima, korisnicima prava i medijima, odnosno ukupnoj javnosti, osiguravanjem dostupnosti aktualnih i traženih informacija na više načina, a najčešće: izravnim kontaktom s osiguranicima i korisnicima, preko internetskih stranica, društvenih mreža, web-servisa, od kojih je najznačajniji, već niz godina, onaj koji pruža mogućnost besplatnog informativnog izračuna svote mirovine, izdavanjem stručno-informativnih publikacija te brošura i letaka.

VI. FINANCIJSKO POSLOVANJE

1. FINANCIJSKO POSLOVANJE ZAVODA

Poslovanje Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2018. odvijalo se u skladu s Financijskim planom Zavoda za 2018. godinu¹, koji je sastavni dio Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018.² te u skladu s preraspodjelom sredstava na temelju Suglasnosti ministra financija od 7. kolovoza, 12. i 20. prosinca 2018. Izvješće o financijskom poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2018. godinu prikazuje prihode, koji su sastavni dio prihoda proračuna, i rashode Zavoda unutar Razdjela 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava - Glava 20. Prihodi Zavoda uplaćuju se na račun državnog proračuna, odnosno rashodi se izvršavaju s računa državnog proračuna.

Financijsko poslovanje Zavoda za 2018. godinu odvijalo se u skladu sa sljedećim propisima:

- Zakonom o proračunu³
- Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna za 2018. godinu⁴
- Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu⁵
- Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i računskom planu⁶.

PRIHODI, RASHODI I IZDACI ZAVODA

Ukupni prihodi Zavoda za 2018. ostvareni su u iznosu od 41.008.146.786 kn, a ukupni rashodi i izdaci u iznosu od 40.990.793.865 kn. Višak prihoda i primitaka iznosi 17.352.921 kn.

U *Tablici 1.* prikazani su podaci o ostvarenim prihodima, rashodima i izdacima za 2018. i 2017. godinu.

¹ Financijski plan Zavoda za 2018. godinu – Narodne novine, br. 124/17 i 108/18

² Državni proračun Republike Hrvatske za 2018. godinu – Narodne novine, br. 124/17 i 108/18

³ Zakon o proračunu - Narodne novine, br. 87/08, 136/12 i 15/15

⁴ Zakon o izvršavanju Državnog proračuna za 2018. godinu - Narodne novine, br. 124/17 i 108/18

⁵ Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu - Narodne novine, br. 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17 i 112/18

⁶ Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu - Narodne novine, br. 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18

Tablica 1. Prihodi, rashodi i izdaci Zavoda za 2018. i 2017.

u kn

	Ostvarenje za 2018.	Struktura ostvarenja u %	Ostvarenje za 2017.	Indeks Ostv. 2018. Ostv. 2017.
1	2	3	4	5(2/4)
PRIHODI				
1. Prihodi iz proračuna	40.881.649.041	99,69	39.279.448.548	104,1
- od doprinosa za mirovinsko osiguranje	22.782.813.423	55,56	21.087.078.907	108,0
- opći prihodi i primici proračuna	18.098.675.530	44,13	18.192.223.458	99,5
- sredstva učešća za pomoći	160.088	0,00	77.183	207,4
- ostale refundacije iz pomoći EU	0	0,00	69.000	-
2. Vlastiti prihodi	3.209.083	0,01	2.503.945	128,2
3. Tekuće pomoći od institucija i tijela EU	937.075	0,00	364.314	257,2
4. Ostale pomoći	4.971	0,00	31.759	15,7
5. Prihod od financijske imovine	41.882	0,00	0	0,0
6. Ostali prihodi za posebne namjene	109.604.753	0,27	162.673.305	67,4
7. Prihodi od prodaje građevinskih objekata	5.316.439	0,01	0	-
8. Primici od zaduživanja	7.383.542	0,02	0	-
UKUPNI PRIHODI (1.- 5.)	41.008.146.786	100,00	39.445.021.871	104,0
RASHODI				
1. Mirovine i mirovinska primanja	39.246.616.378	95,74	37.670.504.893	104,2
2. Financijski rashodi	27.272.137	0,07	30.011.019	90,9
3. Osiguranje sredstava za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika	9.529.545	0,02	9.298.224	102,5
4. Ostali rashodi	403.789	0,00	86.721	465,6
5. Doplatak za djecu	1.306.356.410	3,19	1.362.678.816	95,9
6. Izdaci	2.380.388	0,01	1.025.102	232,2
7. Rashodi za zaposlene	290.748.362	0,71	271.377.439	107,1
8. Materijalni rashodi	85.447.123	0,21	81.605.452	104,7
9. Nabava nefinancijske imovine	22.039.733	0,05	5.596.553	393,8
UKUPNI RASHODI (1.- 9.)	40.990.793.865	100,00	39.432.184.219	104,0
Višak prihoda i primitaka	17.352.921		12.837.652	
Višak prihoda i primitaka - preneseni	63.180.488		51.730.491	
Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju	80.533.409		64.568.143	

1. Prihodi

Ukupni prihodi i primici Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2018. godinu, ostvareni su u iznosu od **41.008.146.786 kn** i namijenjeni su financiranju sustava mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu. U odnosu na 2017. godinu veći su za 4,0%.

Odnose se na prihode iz proračuna, vlastite prihode, tekuće pomoći od institucija i tijela EU, ostale pomoći, prihode od financijske imovine, ostale prihode za posebne namjene, prihode od prodaje građevinskih objekata te primitke od zaduživanja.

Prihodi iz proračuna ostvareni su u iznosu od 40.881.649.041 kn, i to od doprinosa za mirovinsko osiguranje u iznosu od 22.782.813.423 kn, općih prihoda i primitaka u iznosu od 18.098.675.530 kn i sredstava učešća za pomoći u iznosu od 160.088 kn.

- Prihodima iz proračuna od doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti financiraju se mirovine, novčane naknade i druga primanja iz mirovinskog osiguranja na temelju priznatih prava, troškovi provedbe osiguranja i troškovi administracije Zavoda. Ostvareni su u iznosu od 22.782.813.423 kn, čine 55,56% ukupnih prihoda, a u odnosu na 2017. veći su za 1.695.734.516 kn ili 8,0%.
- Općim prihodima i primicima proračuna financira se dio obveza mirovinskog osiguranja koje nastaju priznanjem i određivanjem mirovina prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima, dodaci odnosno povećanje mirovina prema posebnim zakonima koji uređuju ta prava, nedostatak

prihoda koji je posljedica uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, nedostatak prihoda po osnovi smanjene stope doprinosa za poljoprivrednike, doprinosi za osiguranike iz članka 14. i 27. stavka 6. ZOMO-a⁷, sve u skladu s člankom 155. ZOMO-a, nedostatak sredstava od doprinosa u skladu s člankom 156. ZOMO-a i doplatak za djecu. Ostvareni su u iznosu od 18.098.675.530 kn i čine 44,13% ukupnih prihoda. U odnosu na 2017. godinu manji su za 93.547.928 kn ili 0,5%.

U Tablici 2. prikazana je struktura općih prihoda i primitaka iz proračuna za 2018. i 2017. godinu.

Tablica 2. Opći prihodi i primici iz proračuna za 2018. i 2017.

Vrsta prihoda	Ostvarenje 2018.	Struktura 2018. u %	Ostvarenje 2017.	Struktura 2017. u %	u kn
					Indeks 2018. 2017.
1	2	3	4	5	6(2/4)
1. Dodatak od 100 kn i 6%	884.103.437	4,88	917.130.770	0,05	96,4
2. Prihodi za pokriće nedostatka prihoda koji je posljedica uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje te ostala nedostatna sredstva od doprinosa	6.058.257.370	33,47	6.593.746.524	0,36	91,9
3. Mirovine ostvarene prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima, bez dodatka iz točke 1., 4. i 5.	5.612.816.609	31,01	5.240.934.244	0,29	107,1
4. Zakon o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima	1.649.452.224	9,11	1.730.090.069	0,10	95,3
5. Zakon o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju	2.587.742.304	14,30	2.347.643.035	0,13	110,2
UKUPNO (1. - 5.)	16.792.371.944		16.829.544.642		99,8
6. Doplatak za djecu	1.306.303.586	7,22	1.362.678.816	0,07	95,9
UKUPNO (1. - 6.)	18.098.675.530	100,00	18.192.223.458	100,00	99,5

Slika 1 – Struktura općih prihoda i primitaka iz proračuna

⁷ Zakon o mirovinskom osiguranju - Narodne novine, broj 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18 i 115/18

Ad 1) Prihodi ostvareni za dodatak od 100 kn i 6% smanjeni su za 3,6% u odnosu na 2017. godinu zbog smanjenog broja korisnika mirovina kojima se ovaj dodatak isplaćuje u skladu sa Zakonom o prenošenju sredstava Državnog proračuna fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja te usklađivanju mirovina⁸ i prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju⁹, a odnosi se na dug korisnicima mirovina za razdoblje od 1. rujna 1993. do 30. lipnja 1998.

Ad 2) Prihodi ostvareni za pokrivanje nedostatka prihoda zbog uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje te ostala nedostatna sredstva od doprinosa smanjeni su za 8,1% u odnosu na 2017. godinu.

Ad 3) Prihodi ostvareni za mirovine prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima veći su za 7,1% u odnosu na prethodnu godinu zbog:

- redovitog usklađivanja mirovina prema članku 88. ZOMO-a (povećanje od 1. siječnja 2018. za 0,94% i od 1. srpnja 2018. za 2,7%)
- primjene Odluke o prestanku smanjenja mirovina, odnosno dodatka mirovini prema članku 3a. Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju¹⁰ od listopada 2017
- primjene odredbi o najnižoj mirovini za hrvatske branitelje (od isplate u travnju 2018.).

Ad 4) Prihodi za povećanje mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima smanjeni su za 4,7% u odnosu na 2017. godinu zbog smanjenog broja korisnika. Navedeno povećanje mirovina isplaćuje se u skladu sa Zakonom o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima¹¹, a odnosi se na mirovine koje su ostvarene do 31. prosinca 1998.

Ad 5) Prihodi za dodatak na mirovinu koji se isplaćuje u skladu sa Zakonom o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju¹² veći su za 10,2% u odnosu na prethodnu godinu zbog porasta broja korisnika.

Ad 6) Prihodi za doplatak za djecu u odnosu na prethodnu godinu manji su za 4,1% zbog smanjenog broja korisnika i broja djece u 2018. godini.

Vlastiti prihodi ostvareni su u iznosu od 3.209.083 kn, u odnosu na 2017. veći su za 28,2%, a odnose se na prihode od zakupnina u iznosu od 2.374.515 kn, prihode od pruženih računovodstvenih usluga u iznosu od 18.000 kn te prihode od najma stanova u iznosu od 816.568 kn.

Tekuće pomoći od institucija i tijela EU ostvarene su u iznosu od 937.075 kn, a odnose se na refundaciju troškova službenih putovanja radnika Zavoda u iznosu od 29.909 kn i stručno

⁸ Zakon o prenošenju sredstava državnog proračuna fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja te usklađivanju mirovina - Narodne novine, broj 102/98

⁹ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju - Narodne novine, broj 30/04

¹⁰ Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju - Narodne novine, broj 88/17

¹¹ Zakon o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima - Narodne novine, broj 127/00

¹² Zakon o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju - Narodne novine, broj 79/07

usavršavanje zaposlenika u sklopu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.- 2020. u iznosu od 907.166 kn.

Ostale pomoći ostvarene su u iznosu od 4.971 kn, a odnose se na prihode za obvezne doprinose za jednog polaznika stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

Prihodi od financijske imovine ostvareni su u iznosu od 41.882 kn, a odnose se na pozitivne tečajne razlike.

Ostali prihodi za posebne namjene ostvareni su u iznosu od 109.604.753 kn i čine 0,27% ukupnih prihoda. Prihodi u iznosu od 3.695.681 kn odnose se na prihode ostvarene uplatama nositelja mirovinskog osiguranja u državama nastalim na području bivše Jugoslavije u povodu odštetnog zahtjeva koji je Zavod prema tim nositeljima postavio u postupku preračuna mirovina primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju s tim državama. Odlukom Vlade Republike Hrvatske od 12. listopada 2016. ti prihodi namijenjeni su za isplatu neisplaćenih svota mirovina primjenom Ugovora između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području prava stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji. Prihodi Umirovljeničkog fonda ostvareni su u iznosu od 220.735 kn. Stupanjem na snagu Zakona o prestanku važenja Zakona o umirovljeničkom fondu¹³ Zavod je preuzeo obvezu isplate obeštećenja korisnika mirovina i obveze iz sudskih sporova. Prihodi za dug dokupljenih mirovina ostvareni su u iznosu od 105.688.092 kn i prema Odluci o dopunama Odluke o namjeni korištenja sredstava ostvarenih od povrata mirovina u postupku preračuna mirovina primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju s državama nastalim na području bivše Jugoslavije od 20. rujna 2018. namjenski se koriste i za isplatu duga prema Zakonu o nastavku isplate dokupljenih mirovina¹⁴ koje korisnicima nisu isplaćene u razdoblju od 1. lipnja 2014. do dana uspostave isplate prema navedenom Zakonu.

Prihodi od prodaje građevinskih objekata odnose se na prihode od prodaje stambenih i poslovnih objekata. Ostvareni su u iznosu od 5.316.439 kn. Prema Suglasnosti Ministarstva financija (KLASA: 940-01/18-01/15, URBROJ: 513-05-02-18-2) od 28. veljače 2018, prihodi od prodaje i najma nekretnina postaju namjenski prihodi i kao takvi se evidentiraju od 1. ožujka 2018.

Primici od zaduživanja ostvareni su u iznosu 7.383.542 kn, a odnose se na primitke od primljenih kredita od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora na temelju realiziranih financijskih lizinga za nabavu informatičke i infrastrukturne računalne opreme.

2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci za 2018. godinu ostvareni su u iznosu od **40.990.793.865 kn** i u odnosu na 2017. godinu veći su za 4,0%.

¹³ Zakon o prestanku važenja Zakona o umirovljeničkom fondu - Narodne novine, broj 127/17

¹⁴ Zakon o nastavku isplate dokupljenih mirovina - Narodne novine, broj 130/17

Mirovine i mirovinska primanja

Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su 39.246.616.378 kn, što čini 95,74% ukupnih rashoda i u odnosu na 2017. veći su za 4,2%.

Rashodi za mirovine i mirovinska primanja povećani su zbog:

- redovitog usklađivanja mirovina koje je iznosilo 3,67%, i to od 1. siječnja 2018. za 0,94% i od 1. srpnja 2018. za 2,7%
- primjene Odluke o prestanku smanjenja mirovina, odnosno dodatka mirovini prema članku 3a. Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju od listopada 2017.
- primjene odredbi o najnižoj mirovini za hrvatske branitelje (od isplate u travnju 2018.)
- isplate neisplaćenih svota dokupljenih mirovina od travnja 2018. prema Zakonu o nastavku isplate dokupljenih mirovina¹⁵.

Financijski rashodi

Financijski rashodi za 2018. godinu iznosili su 27.272.137 kn, od toga se 26.089.468 kn odnosi na financijske rashode za isplatu mirovina, a 1.182.669 kn na ostale financijske rashode Zavoda (bankarske usluge, usluge platnog prometa, zatezne kamate i kamate za primljene kredite i zajmove). U strukturi ukupnih rashoda, financijski rashodi čine 0,07%. U odnosu na 2017. godinu manji su za 9,1% zbog smanjenog broja korisnika kojima se mirovina isplaćuje preko pošte.

Osiguranje sredstava za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika

Rashodi za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika (II. stup) iznosili su 9.529.545 kn, čine 0,02% ukupnih rashoda. U odnosu na 2017. veći su za 2,5% zbog povećanja osnovice za obračun doprinosa.

Ostali rashodi (školarine i naknade šteta)

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 403.789 kn, od kojih se 80.000 kn odnosi na školarine prema Planu školovanja, obrazovanja, osposobljavanja i stručnog osposobljavanja radnika Zavoda, a 323.789 kn na naknade štete pravnim i fizičkim osobama.

Doplatak za djecu

Rashodi za doplatak za djecu za 2018. iznosili su 1.306.356.410 kn, a u strukturi ukupnih rashoda čine 3,19%. U odnosu na 2017. godinu manji su za 4,1% zbog smanjenog broja korisnika i broja djece u 2018. godini.

¹⁵ Zakon o nastavku isplate dokupljenih mirovina - Narodne novine, broj 130/17

Izdaci

Izdatak u iznosu od 2.380.388 kn odnosi se na otplatu glavnice prema ugovoru o financijskom lizingu za informatičku opremu nabavljenu u 2015. godini te informatičku i infrastrukturnu opremu nabavljenu u 2018. godini.

3. Rashodi poslovanja

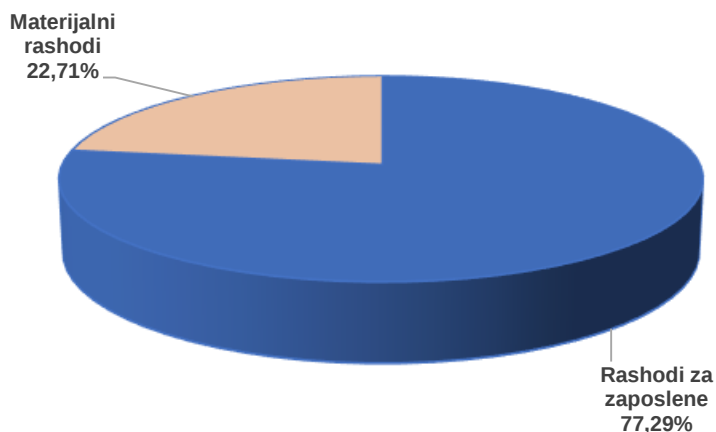
U *Tablici 3.* prikazani su rashodi poslovanja za 2018. i 2017. godinu.

Tablica 3. Rashodi poslovanja za 2018. i 2017.

u kn

Redni broj	Vrsta rashoda	Ostvarenje 2018.	Struktura u %	Ostvarenje 2017.	Indeks $\frac{\text{Ostv. 2018.}}{\text{Ostv. 2017.}}$
0	1	2	3	4	5(2/4)
	RASHODI POSLOVANJA	376.195.485	100,00	352.982.891	106,6
1.	Rashodi za zaposlene	290.748.362	77,29	271.377.439	107,1
2.	Materijalni rashodi	85.447.123	22,71	81.605.452	104,7

Rashodi poslovanja (rashodi za zaposlene i materijalni rashodi) za 2018. godinu iznosili su 376.195.485 kn, a u odnosu na 2017. veći su za 6,6%.

Slika 2 - Struktura rashoda poslovanja**Rashodi za zaposlene**

Rashodi za zaposlene u 2018. godini iznosili su 290.748.362 kn, odnosno 0,71% ukupnih rashoda Zavoda, a u odnosu na 2017. godinu veći su za 7,1% ili 19.370.923 kn.

Rashodi za bruto plaće iznosili su 238.927.181 kn i veći su za 7,4% zbog povećanja osnovice za 2% prema Odluci o visini osnovice za obračun plaće u javnim službama ¹⁶ i Odluci o isplati materijalnih

¹⁶ Odluka o visini osnovice za obračun plaće u javnim službama - Narodne novine, broj 87/17

prava i drugih naknada i o visini osnovice za obračun plaće u javnim službama¹⁷, kao i zbog povećanja dodatka na osnovnu plaću od 2%¹⁸. Povećani su i rashodi za prekovremeni rad koji su iznosili 3.497.818 kn zbog povećanog opsega posla. Ostali rashodi za zaposlene veći su za 6,6% u odnosu na 2017. godinu zbog povećanja rashoda za jubilarne nagrade i otpremnine zbog odlaska radnika u mirovinu. Rashodi za doprinose na plaće povećani su za 5,9% zbog povećanja rashoda za bruto plaće.

U 2018. godini radnicima Zavoda plaće su se isplaćivale u skladu s Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, Zakonom o plaćama u javnim službama¹⁹, Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama²⁰, Pravilnikom o radu²¹, Kolektivnim ugovorom za Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Zakonom o obvezama i pravima državnih dužnosnika²² i Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama²³.

U *Tablici 4.* prikazani su podaci o rashodima za zaposlene za 2018. i 2017. godinu.

Tablica 4. Rashodi za zaposlene za 2018. i 2017.

u kn

Vrsta	Ostvarenje 2018.	Ostvarenje 2017.	Indeks 2018. 2017.
1	2	3	4(2/3)
1. Bruto plaće	238.927.181	222.508.582	107,4
2. Ostali rashodi za zaposlene	11.963.788	11.223.363	106,6
3. Doprinosi na plaće	39.857.393	37.645.494	105,9
UKUPNO	290.748.362	271.377.439	107,1
Prosječan broj zaposlenih	2613	2561	102,0

Materijalni rashodi

Materijalni rashodi u 2018. godini iznosili su 85.447.123 kn i u odnosu na 2017. godinu veći su za 4,7%, a u strukturi ukupnih rashoda čine 0,21%. Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na rashode za usluge koji su veći za 1,0%, najvećim dijelom zbog povećanja rashoda za zakupnine i najamnine (licencije s rokom korištenja do jedne godine i unajmljivanje softvera) te intelektualne i osobne usluge (energetski certifikat, procjena stanova, strategija ICT sustava).

Naknade troškova zaposlenima veće su za 40,3% zbog povećanja naknada za prijevoz, službenih putovanja i rashoda za stručno usavršavanje. Rashodi za materijal i energiju veći su za 4,6%, a ostali nespomenuti rashodi poslovanja za 16,9%.

¹⁷ Odluka o isplati materijalnih prava i drugih naknada i o visini osnovice za obračun plaće u javnim službama - Narodne novine, broj 118/17

¹⁸ Kolektivni ugovor za Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje od 29. siječnja 2018. (članak 12.).

¹⁹ Zakon o plaćama u javnim službama – Narodne novine, br. 27/01 i 39/09

²⁰ Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama – Narodne novine, br. 38/01, 112/01, 62/02, 156/02, 162/03, 39/05, 82/05, 133/05, 30/06, 118/06, 22/07, 127/07, 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 i 74/17

²¹ Pravilnik o radu od 26. siječnja 2004., 18. studenoga 2004., 15. veljače 2005., 16. prosinca 2009., 18. lipnja 2010., 14. prosinca 2010., 31. prosinca 2012., 8. svibnja 2014., 6. veljače 2015 i 27. veljače 2017.

²² Zakon o obvezama i pravima državnih dužnosnika – Narodne novine, od 101/98 do 93/16

²³ Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama - Narodne novine, br. 141/12, 24/17 i 128/17

U Tablici 5. prikazani su podaci o materijalnim rashodima za 2018. i 2017. godinu.

Tablica 5. Materijalni rashodi za 2018. i 2017.

u kn

Vrsta	Ostvarenje 2018.	Ostvarenje 2017.	Indeks <u>2018.</u> 2017.
1	2	3	4(2/3)
1. Naknade troškova zaposlenima	11.651.277	8.304.673	140,3
2. Rashodi za materijal i energiju	12.749.726	12.191.183	104,6
3. Rashodi za usluge	57.917.678	57.359.512	101,0
4. Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa (polaznici stručnog osposobljavanja)	6.577	1.079.299	0,6
5. Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	3.121.865	2.670.785	116,9
UKUPNO	85.447.123	81.605.452	104,7

Nabava nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 2018. iznosili su 22.039.733 kn, a odnose se na:

u kn

Nematerijalnu imovinu	735.079
- licencije	730.079
- ulaganje na tuđoj imovini radi prava korištenja	5.000
Postrojenja i opremu	14.107.664
- uredska oprema i namještaj	13.089.111
- komunikacijska oprema	138.623
- oprema za održavanje i zaštitu	131.683
- instrumenti, uređaji i strojevi	727
- uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	747.520
Nematerijalnu proizvedenu imovinu	1.421.837
- ulaganje u računalne programe	1.421.837
Rashode za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	5.775.153
- dodatna ulaganja na građevinskim objektima	5.775.153

Ukupni rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 2018. u odnosu na 2017. veći su za 293,8%, najvećim dijelom zbog povećanja rashoda za nabavu računalne opreme, licencija i ulaganja u računalne programe koji su ukupno iznosili 13.945.132 kn. Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini veći su za 101,0% i iznosili su 5.775.153 kn. Većinu ovih rashoda čine dodatna ulaganja na građevinskim objektima u Podružnoj službi u Zagrebu - 2.924.814 kn, Središnjoj službi - 1.458.024 kn i u Područnom uredu u Dubrovniku - 1.180.118 kn.

2. POSLOVANJE SREDSTVIMA ZA DOPLATAK ZA DJECU

Financijsko poslovanje sredstvima za doplatak za djecu za 2018. godinu odvijalo se u skladu sa sljedećim propisima:

- Zakonom o doplatku za djecu²⁴
- Zakonom o proračunu
- Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018. godinu
- Državnim proračunom Republike Hrvatske za 2018. godinu i projekcijama za 2019. i 2020. godinu²⁵
- Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu
- Zakonom o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji²⁶.

Zakonom o doplatku za djecu propisani su uvjeti za stjecanje prava na doplatak za djecu i visina doplatka za djecu.

Osnovica za obračun naknada i drugih primanja za 2018. iznosila je 3.326,00 kn (članak 22. stavak 2. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018.). Prema odredbama članka 31. Zakona o doplatku za djecu, sredstva za financiranje doplatka za djecu osiguravaju se u državnom proračunu. Rashodi za doplatak za djecu za 2018. godinu ostvareni su u iznosu 1.306.356.410 kn i u odnosu na 2017. godinu manji su za 4,1%.

Unutar ukupnih rashoda doplatka za djecu uključena su i sredstva za isplatu pronatalitetnog dodatka (prema članku 18. Zakona o doplatku za djecu) koja su u 2018. godini iznosila 270.385.500 kn za prosječno mjesečno 33 384 korisnika doplatka za djecu.

Pravo na doplatak za djecu stječe korisnik pod uvjetom:

1. da mu ukupni dohodak ostvaren u prethodnoj kalendarskoj godini po članu kućanstva mjesečno ne prelazi 50% proračunske osnovice (dohodovni cenzus) do 30. lipnja 2018., a od 1. srpnja 2018. 70% proračunske osnovice
2. da živi u kućanstvu s djetetom
 - ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno ne prelazi 16,33% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatak za djecu u visini od 9% proračunske osnovice po djetetu
 - ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno iznosi između 16,34% i 33,66% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatak za djecu u visini od 7,5% proračunske osnovice po djetetu
 - ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno iznosi između 33,67% i 50% proračunske osnovice do 30. lipnja 2018., a od 1. srpnja 2018. 70% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatak za djecu u visini od 6% proračunske osnovice po djetetu.

Prema članku 18. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu, korisniku uz utvrđeni iznos doplatka za djecu pripada i dodatak u iznosu od po 500,00 kn za treće i za četvrto dijete.

²⁴ Zakon o doplatku za djecu - Narodne novine, br. 94/1, 138/06, 107/07, 37/08, 61/11, 112/12, 82/15 i 58/18

²⁵ Državni proračun Republike Hrvatske za 2018. godinu i projekcije za 2019. i 2020. godinu - Narodne novine, broj 124/17

²⁶ Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji - Narodne novine, broj 121/17

Za dijete bez oba roditelja ili ako su oba roditelja nepoznata ili nepoznatog prebivališta ili potpuno i trajno nesposobna za samostalan život i rad ili im je oduzeta poslovna sposobnost i za dijete s oštećenjem zdravlja prema propisima iz socijalne skrbi, iznos doplatka za djecu povećava se za 25%.

Za dijete bez jednog roditelja ili za dijete čiji je jedan roditelj nepoznat ili nepoznatog prebivališta ili potpuno nesposoban za samostalan život i rad ili mu je oduzeta poslovna sposobnost, iznos doplatka za djecu povećava se za 15%.

Za dijete s težim oštećenjem zdravlja, prema propisima iz socijalne skrbi, doplatka za djecu određuje se u iznosu od 25% od proračunske osnovice, neovisno o ukupnom dohotku po članu kućanstva mjesečno.

Za dijete smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata korisniku pripada doplatka za djecu u visini od 9% od proračunske osnovice i taj iznos doplatka za djecu povećava se za 25%.

U *Tablici 6.* prikazan je pregled određivanja dohodovnog cenzusa i iznosa doplatka za djecu.

Tablica 6. Dohodovni cenzus i iznos doplatka za djecu od 1. siječnja 2018.

PRORAČUNSKA OSNOVICA ZA 2018. GODINU		u kn
		3.326,00
DOHODOVNI CENZUS 2018.		
prvi cenzus	16,33% proračunske osnovice	543,14
drugi cenzus	16,34% - 33,66% proračunske osnovice	543,15 - 1.119,53
treći cenzus	33,67% - 50% proračunske osnovice (do 30. lipnja 2018.)	1.119,54 - 1.663,00
treći cenzus	33,67% - 70% proračunske osnovice (od 1. srpnja 2018.)	1.119,54 - 2.328,20

U *Tablici 7.* prikazani su podaci o iznosima doplatka za djecu.

Tablica 7. Iznosi doplatka za djecu u 2018. godini

IZNOS DOPLATKA		u kn
		u 2018.
za prvi cenzus	9%	299,34
za drugi cenzus	7,5%	249,45
za treći cenzus	6%	199,56
invalidno dijete	25%	831,50
za dijete smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata	299,34 kn + 25%	374,18
za dijete s poteškoćama u razvoju ili bez oba roditelja	299,34 kn + 25%	374,18
	249,45 kn + 25%	311,81
	199,56 kn + 25%	249,45
za dijete s jednim roditeljem	299,34 kn + 15%	344,24
	249,45 kn + 15%	286,87
	199,56 kn + 15%	229,49
Za treće i za četvrto dijete doplatka se povećava po 500,00 kn.		

U *Tablici 8.* prikazani su podaci o prosječnom broju korisnika doplatka za djecu, broju djece i prosječnom iznosu doplatka za djecu.

Tablica 8. Prosječan broj korisnika doplatka za djecu, broja djece i prosječan iznos doplatka za djecu

	2018.	2017.	Indeks 2018. 2017.
1	2	3	4(2/3)
Prosječan broj korisnika doplatka za djecu	140 284	154 818	90,6
Prosječan broj djece koja primaju doplatka za djecu	277 559	294 599	94,2
Prosječan iznos doplatka za djecu u kn	391,85	385,23	101,7

PRIHODI I RASHODI

U Tablici 9. prikazani su podaci o prihodima i rashodima sredstava za doplatak za djecu.

Tablica 9. Prihodi i rashodi sredstava za doplatak za djecu za 2018. i 2017.

	Ostvarenje 2018.	Ostvarenje 2017.	<i>u kn</i> Indeks 2018. 2017.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4(2/3)</i>
PRIHODI			
1. Prihod iz proračuna	1.306.303.586	1.362.678.816	95,9
UKUPNI PRIHODI	1.306.303.586	1.362.678.816	95,9
RASHODI			
1. Doplatak za djecu	1.306.356.410	1.362.678.816	95,9
UKUPNI RASHODI	1.306.356.410	1.362.678.816	95,9

Prihodi

Ukupni prihodi za 2018. ostvareni su u iznosu od 1.306.303.586 kn i u odnosu na 2017. godinu manji su za 56.375.230 kn ili 4,1%.

Rashodi

Ukupni rashodi doplatka za djecu za 2018. ostvareni su u iznosu od 1.306.356.410 kn i u odnosu na 2017. godinu manji su za 4,1% zbog smanjenja prosječnog broja korisnika doplatka za djecu za 9,4%, prosječnog broja djece koja primaju doplatak za djecu za 5,8%, a prosječan iznos doplatka za djecu povećan je za 1,7%.

VII.

PORTFELJ ZAVODA

1. PORTFELJ ZAVODA NA DAN 31. PROSINCA 2018.

Dionicama i udjelima u trgovačkim društvima, imatelj kojih je Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, upravlja u svojstvu zakonskog zastupnika Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP). CERP je osnovan Zakonom o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske¹ kao pravna osoba s javnim ovlastima, a nastavio je s radom u skladu s odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom² koji je stupio na snagu 14. lipnja 2018.

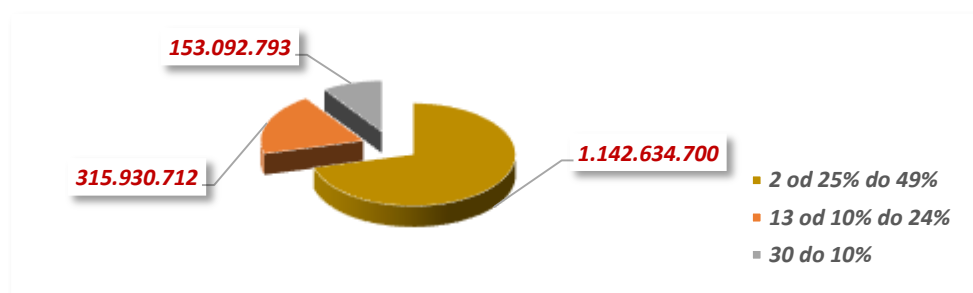
Struktura i vrijednost portfelja

Na dan 31. prosinca 2018. ukupna nominalna vrijednost portfelja Zavoda, koji obuhvaća 45 trgovačkih društava, iznosila je **1.611.658.204,50 kuna**. Na listu Zagrebačke burze uvršteno je 12 društava.

Tablica 1. Struktura vlasništva Zavoda 31. prosinca 2018.

u kn				
Redni broj	% vlasništva Zavoda	Broj društava	Nominalna vrijednost	%
0	1	2	3	4
1.	od 25 do 49%	2	1.142.634.700	70,90
2.	od 10 do 24%	13	315.930.712	19,60
3.	do 10%	30	153.092.793	9,50
UKUPNO		45	1.611.658.205	100,00

Slika 1 – Struktura vlasništva Zavoda

Vrijednost ukupnog portfelja Zavoda u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2018. smanjena je za 3.835.552,00 kuna.

Struktura promjena u portfelju Zavoda u 2018. prikazana je u Tablici 2.

¹ Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske - Narodne novine, br. 94/13, 18/16 i 89/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske

² Zakon o upravljanju državnom imovinom – Narodne novine, broj 52/18

Tablica 2. Struktura promjena u portfelju Zavoda u 2018.

u kn

Red. br.	Opis	Nominalna vrijednost
0	1	2
A.	Društva u stečaju	
1.	Puljanka d.d. Pula	-1.165.740,00
	UKUPNO DRUŠTVA U STEČAJU	-1.165.740,00
B.	Povećanje temeljnog kapitala	
	-	-
	UKUPNO POVEĆANJE TEMELJNOG KAPITALA	0,00
C.	Smanjenje temeljnog kapitala	
1.	Adriadiesel d.d. Karlovac	-490.250,00
	UKUPNO SMANJENJE TEMELJNOG KAPITALA	-490.250,00
D.	Brisano društva	
1.	Opatija projekt Engineering d.o.o. Opatija	-4.912,00
2.	Promet d.o.o. Požega	-136.000,00
	UKUPNO BRISANA DRUŠTVA	-140.912,00
E.	Novo društvo	
1.	Promet građenje d.o.o. Požega	136.000,00
	UKUPNO NOVA DRUŠTVA	136.000,00
F.	Prodana društva	
1.	Termoinženjering-montaža d.d. B. Bistransko	-731.500,00
2.	Puljanka d.d. Pula – djelomična prodaja	-30.020,00
3.	Panturist d.d. Osijek	-7.250,00
4.	Autoprijevoz d.d. Otočac	-30.280,00
5.	Zadarska tiskara d.d. Zadar	-1.375.600,00
	UKUPNO PRODANA DRUŠTVA	-2.174.650,00
	SVEUKUPNO	-3.835.552,00

U 2018. od gospodarenja portfeljem naplaćeno je ukupno 105.755.305,56 kn, od toga s osnove naplate dividende 4.941.103,37 kn te od prodaje portfelja 100.814.202,19 kn.

Na dan 31. prosinca 2018. potraživanja vezana uz portfelj Zavoda iznosila su 46.312.787,99 kn, od toga se 46.280.777,99 kn odnosi na potraživanje od CERP-a po osnovi prodaje dionica ili udjela te 32.010,00 kn na potraživanje po osnovi dividendi.

2. HRVATSKO MIROVINSKO INVESTICIJSKO DRUŠTVO d.o.o. i Kapitalni fond d.d.

Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo d.o.o. za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima (HMIID) je tvrtka u 100%-tnom vlasništvu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Osnovano je 1997., a posluje od 1998. godine. Od 1. srpnja 2013. djeluje u skladu sa *Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima*³, a od 25. srpnja 2014. ima suglasnost Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA) za osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima. Svrha i djelatnost Društva je osnivanje i upravljanje investicijskim, odnosno alternativnim investicijskim fondom, u koji je prenesen dio portfelja Zavoda. HMIID upravlja s dva alternativna investicijska fonda, a

³ Zakon o alternativnim investicijskim fondovima - Narodne novine, br. 16/13 i 143/14 – prestao važiti 10. ožujka 2018. od kada je na snazi novi Zakon o alternativnim investicijskim fondovima – Narodne novine, broj 21/18

to su Kapitalni fond d.d., zatvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom i od studenoga 2018. H MID PLUS, otvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom. Nadzor nad radom H MID-a, kao i nad fondovima pod upravljanjem (Kapitalni fond i H MID PLUS) obavlja HANFA.

H MID PLUS je otvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom, čije je osnivanje odobrila HANFA 17. listopada 2018., a s operativnim poslovanjem započeo je 21. studenoga 2018. Ulagatelji u Fond mogu biti pravne osobe i/ili poslovni subjekti pod uvjetom da su kvalificirani, odnosno profesionalni ulagatelji. Fond nije namijenjen malim ulagateljima. Neto imovina Fonda na dan 31. prosinca 2018. iznosila je 31.106.392 kuna.

Ukupno djelovanje H MID-a u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2018. može se definirati kao nastavak provedbe investicijskog cilja fondova pod upravljanjem, a to je povećanje vrijednosti imovine koja je u njegovom portfelju na dulji rok. Investicijski cilj ostvaruje se ulaganjem imovine pretežito u uvrštene vlasničke vrijednosne papire (dionice), prilagođavajući pritom strukturu ulaganja tržišnim uvjetima.

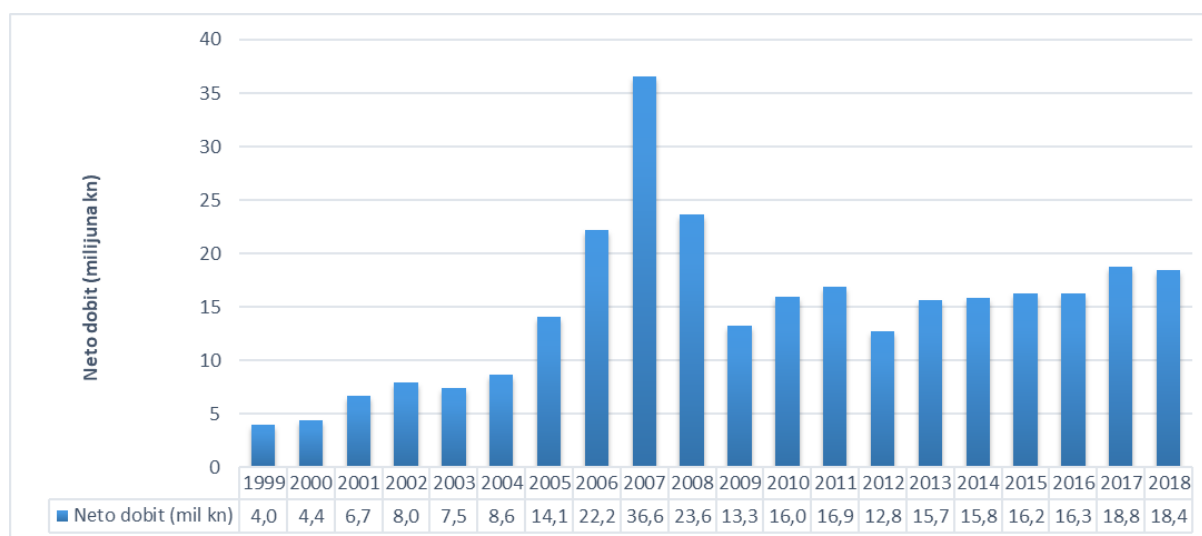
Osnovni prihod H MID-a je naknada za upravljanje fondovima koja iznosi 2% godišnje od prosječne vrijednosti imovine fondova pod upravljanjem, umanjene za financijske obveze.

Tablica 3. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti⁴ H MID-a za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2018. (u kunama)

	31.12.2017.	31.12.2018.	2018./2017. (promjena u %)
UKUPNI PRIHODI	29.742.692	29.627.662	-0,39%
UKUPNI RASHODI	-6.841.705	-7.222.799	5,57%
Dobit ili gubitak prije oporezivanja	22.900.987	22.404.863	-2,17%
Porez na dobit	4.114.709	4.010.636	-2,53%
Neto dobit ili gubitak	18.786.278	18.394.227	-2,09%
Ostala sveobuhvatna dobit	0,00	42.427	-
UKUPNA SVEOBUH VATNA DOBIT	18.786.278	18.436.654	-1,86

U 2018. H MID je ostvario neto dobit u iznosu od 18.436.654 kn.

Slika 2 – Neto dobit H MID-a od početka rada

⁴ Format izvještaja je izmijenjen u skladu s relevantnim propisima

Od početka rada HMID-a do danas vlasniku (Zavodu) je isplaćeno sveukupno 189,7 milijuna kuna dobiti iz poslovanja HMID-a.

Kapitalni fond d.d. je zatvoreni alternativni investicijski fond, osnovan 26. ožujka 1999. prijenosom dijela dionica iz portfelja Zavoda, koji je Zavodu pripao na temelju Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Stoga je Zavod 100%-tni vlasnik Kapitalnog fonda. U skladu sa Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima, na temelju odobrenja HANFA-e od 5. studenoga 2014., Kapitalni fond posluje kao *zatvoreni alternativni investicijski fond s javnom ponudom*, a na temelju odobrenja iste Agencije od 2. listopada 2015. kao *zatvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom*. Investicijski cilj Fonda je povećanje vrijednosti imovine koja je u njegovom portfelju na dulji rok. Investicijski cilj ostvaruje se ulaganjem imovine pretežito u uvrštene vlasničke vrijednosne papire (dionice), prilagođavajući pritom strukturu ulaganja tržišnim uvjetima.

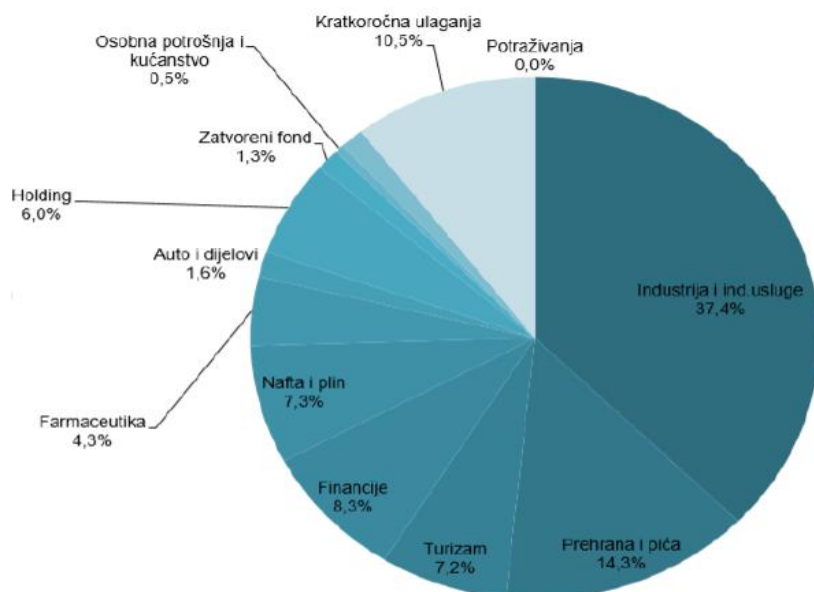
Neto imovinska vrijednost (NIV) Kapitalnog fonda na dan 31. prosinca 2018. iznosila je 1.197.742.247 kuna. U 2018. godini Kapitalni fond ostvario je neto dobitak od 10.253.803 kune. Ostala sveobuhvatna dobit iznosi -169.700.646 kuna, a ukupna sveobuhvatna dobit u 2018. iznosi 159.446.844 kune. Vrijednost neto imovine Fonda u 2018. godini je za 84,8 milijuna kuna ili 7,4% niža nego prethodne godine.

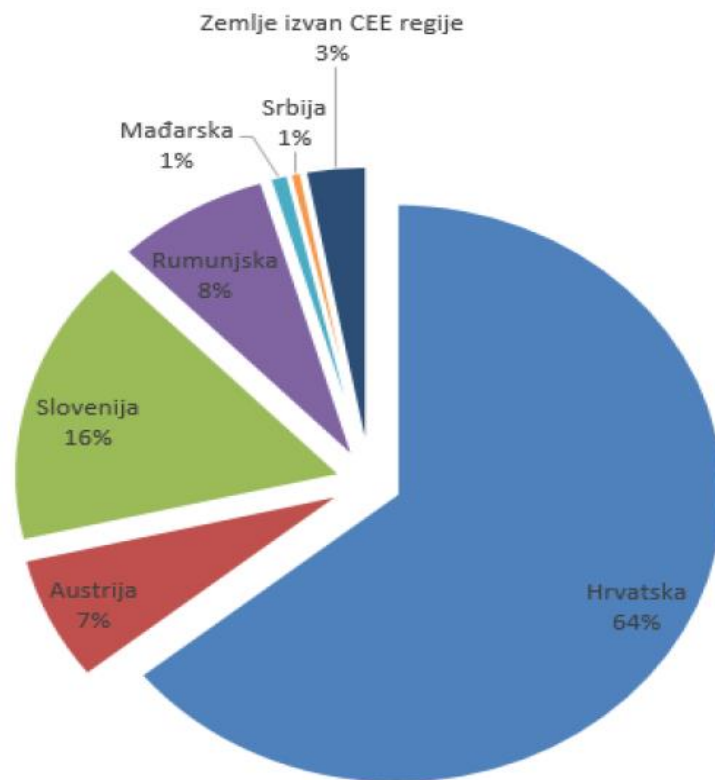
Tablica 4. Rezultati Kapitalnog fonda od početka rada

Odnosi se na razdoblje od 26.3.1999. do 31.12.2018.	
Rast neto imovine Fonda	223,8%
Prosječan godišnji rast neto imovine Fonda, uključujući isplaćenu dividendu	8,0%
Rast neto imovine Fonda (mil. kn)	827,7
Isplaćena dividenda (mil. kn)	166,3
Starost Fonda u godinama	19,8

Od početka poslovanja neto imovina Kapitalnog fonda rasla je po prosječnoj godišnjoj stopi od 8,0%. Ukupno, od početka rada Kapitalni fond povećao je svoju imovinu za 223,8% ili za 827,7 milijuna kuna i isplatio vlasniku 166,3 milijuna kuna dividende.

Slika 3 - Struktura portfelja Kapitalnog fonda prema djelatnostima na dan 31. prosinca 2018.

Slika 4 - Struktura portfelja Kapitalnog fonda prema državama na dan 31. prosinca 2018.

Dividenda Kapitalnog fonda i udio u dobiti HMID-a uplaćuje se vlasniku, na račun državnog proračuna. Od početka poslovanja uplaćeno je ukupno 356 milijuna kuna.

VIII.

OSVRT NA IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA ZAVODA ZA 2018.

Strateškim planom Zavoda za razdoblje 2018. - 2020. utvrđeni su zadaci i aktivnosti kojima će se postići provedba **općeg cilja: Dostojna starost**, definiranog Strateškim planom Ministarstva rada i mirovinskoga sustava za razdoblje 2018. - 2020.

Unutar općeg cilja, kao **poseban cilj** za provedbu kojega je mjerodavan Zavod, definirano je **Osiguranje provedbe i unaprjeđenje mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti**.

Radi provedbe posebnog cilja, Strateškim planom Zavoda za razdoblje 2018. - 2020. utvrđeni su specifični ciljevi i definirane aktivnosti radi provedbe specifičnih ciljeva u razdoblju za koje je strateški plan donesen, a Godišnjim planom rada Zavoda za 2018. utvrđeni su specifični ciljevi u 2018. i aktivnosti unutarnjih ustrojstvenih jedinica Zavoda kojima su se tijekom 2018. ostvarivali ciljevi definirani Strateškim planom Zavoda.

Specifični ciljevi Zavoda za razdoblje 2018.- 2020.:

- 1. Povećanje ažurnosti poslovanja Zavoda**
- 2. Unaprjeđenje administrativno-tehničke podrške sustavu.**

Radi ostvarenja navedenih specifičnih ciljeva, Godišnjim planom rada Zavoda za 2018. planirana je provedba projekata vezanih uz zakonske izmjene i projekata za unaprjeđenje rada i poslovanja Zavoda te aktivnosti u okviru redovitog poslovanja (mirovinsko osiguranje, ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, provedba međunarodnih ugovora i propisa Europske unije koji se odnose na mirovinsko osiguranje i doplatka za djecu, pravni poslovi, uredsko poslovanje i normativna djelatnost u mjerodavnosti Zavoda, kadrovska politika i ljudski potencijali, upravljanje i gospodarenje imovinom Zavoda, ekonomsko-financijsko poslovanje Zavoda i financijsko upravljanje, nabava i investicije te održavanje i zaštita na radu, unutarnja revizija, kontrola i nadzor, informatički sustav Zavoda, javnost rada Zavoda).

Svi ključni planirani poslovi obavljeni su planiranom dinamikom i u utvrđenim rokovima.

I. Projekti za provedbu zakonskih izmjena te unaprjeđenje rada i poslovanja Zavoda

Tijekom 2018. dovršeni su i stavljeni u produkciju sljedeći projekti:

Provedba Zakona o nastavku isplate dokupljenih mirovina – Prema Zakonu o nastavku isplate dokupljenih mirovina (Narodne novine, broj 130/17) Zavod je preuzeo isplatu dokupljenih mirovina ostvarenih do 31. svibnja 2014. u programu doživotne otpremnine odnosno dokupa mirovina koje je isplaćivalo društvo Royal međugeneracijska solidarnost d.d. Ovim Projektom osigurana je provedba svih zakonskih odredbi koje se odnose na Zavod (sklapanje Sporazuma između Zavoda i Royala u roku od 60 dana od stupanja na snagu navedenog Zakona, kojim su detaljno uređena međusobna prava i obveze, donošenje rješenja o nastavku isplate dokupljenih mirovina, uspostava isplate od 1. ožujka 2018., isplata dospelih svota).

Provedba Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji - U skladu sa Zakonom o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, broj 121/17 - ZOHBDR) Zavod je tijekom 2018. osigurao provedbu odredbi koje se odnose na određivanje mirovina. Projekt se provodi u dvije faze. I. faza u okviru koje je omogućeno priznanje prava na najnižu mirovinu u skladu s novim ZOHBDR-om te prevođenje postojećih najnižih mirovina na odredbe novog ZOHBDR-a- završena je krajem ožujka 2018. Realizacijom II. faze tijekom 2019. osigurat će se provedba ostalih odredbi ZOHBDR-a koje se odnose na ponovno određivanje mirovina.

Provedba Zakona o prijenosu mirovinskih prava – Nakon što je Zakon o prijenosu mirovinskih prava (Narodne novine, br. 117/17) stupio na snagu 7. prosinca 2017., Zavod je omogućio njegovu provedbu i automatizirao poslovni proces prijenosa mirovinskih prava stečenih u sustavu obveznog mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj (prije stupanja u službu institucije, tijela, ureda ili agencije Europske unije) u sustav mirovinskog osiguranja Europske unije, kao i prijenos, odnosno prihvati mirovinskih prava stečenih u sustavu mirovinskog osiguranja Europske unije u sustav obveznog mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj nakon prestanka službe u instituciji, tijelu, uredu ili agenciji Europske unije. Tijekom 2018. zaprimljeno je 14 zahtjeva za prijenos mirovinskih prava iz sustava obveznog mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj u sustav mirovinskog osiguranja Europske unije i jedan zahtjev za prijenos mirovinskih prava iz sustava mirovinskog osiguranja Europske unije u sustav obveznog mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj. Na temelju podnesenih zahtjeva u svim postupcima doneseno je rješenje i dostavljeno podnositeljima zahtjeva radi prihvata prijenosa prava.

Provedba Zakona o prestanku važenja Zakona o Umirovljeničkom fondu - Realizacijom ovog Projekta u cijelosti je proveden Zakon o prestanku važenja Zakona o Umirovljeničkom fondu (Narodne novine, broj 127/17), kojim je propisano da će Zavod preuzeti imovinu, prava i obveze Umirovljeničkog fonda (Fonda) te će u svoje ime i za svoj račun preuzeti predmete u sudskim postupcima koji se vode za račun Fonda, a koji nisu okončani do stupanja na snagu ovoga Zakona te će snositi i sve troškove nastale za račun bivšeg Fonda koji nakon stupanja na snagu ovoga Zakona nastanu u vezi s izvršenjem preostalih obveza proizašlih iz Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike

Hrvatske od 12. svibnja 1998., radi obeštećenja korisnika mirovine u povodu Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998.

Osposobljavanje Zavoda za primjenu propisa EU na području koordinacije sustava mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu - EU mirovine - Prema članku 58. Osnovne uredbe (Uredba 883/2004) korisnicima najniže mirovine u Republici Hrvatskoj utvrđuje se po službenoj dužnosti dodatak uz najnižu mirovinu. Navedeni dodatak isplaćuje se korisnicima najniže mirovine u Republici Hrvatskoj koji imaju prebivalište i isplatu mirovine u Republici Hrvatskoj. Ako korisnik promijeni prebivalište, obustavlja mu se isplata dodatka do najniže mirovine. Radi evidentiranja, izračuna i isplate dodatka do najniže mirovine prema EU propisima izrađeno je aplikativno rješenje za podršku navedenim procesima.

Osposobljavanje Zavoda za primjenu propisa EU na području koordinacije sustava mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu - Nepripadno isplaćena mirovinska davanja – Realizacijom ovog Projekta omogućeno je evidentiranje nepripadne isplate doplatka za djecu, potraživanje prema nadležnim ustanovama drugih država članica EU, evidentiranje uplata inozemnih nadležnih ustanova i evidentiranje isplata zaostalih svota nadležnim ustanovama država članica EU te njihovo sustavno praćenje.

Formiranje baze podatke radi praćenja svota novoodređenih mirovina prema čl. 37 Sporazuma s Republikom Slovenijom i članka 43. Ugovora s BIH i njihovog zbroja – Izrađena je baza podataka radi praćenja je li zbroj novoodređenih mirovina prema čl. 37. Sporazuma s R Slovenijom ili čl. 43. Ugovora s BIH postao veći od ranije priznate mirovine ili ne te iniciranja aktivnosti potrebnih radi uspostave zasebnih isplata hrvatske i inozemne mirovine u trenutku kad zbroj postane veći od ranije priznate mirovine.

E-pristupni list u elektroničkoj usluzi Lana-mirovinsko - U sklopu sustava Lana-mirovinsko (e-prijave) osigurana je online registracija za korištenje usluge uspostavljanja e-prijava putem internetske stranice i time je prestala potreba da korisnici dolaze na šalter Zavoda radi registracije.

ESUD nadogradnja - Proširen je postojeći sustav e-spisa unaprjeđenjem u dijelu aplikativne podrške za poslove uredskog poslovanja u okviru kojeg se provode upravni postupci te neupravni postupci koji su izravno vezani uz upravni postupak (npr. pretkompletiranje, obrade zahtjeva iz inozemstva i sl.). Projekt je proveden u dvije faze: izrada dokumenta *Poslovna analiza* i unaprjeđenje funkcionalnosti sustava Zavoda u dijelu koji se odnosi na 20 transakcija uredskog poslovanja.

Implementacija sustava za poslovno izvještavanje (BI - Business Intelligence) - I. faza - Radi izrade sveobuhvatne podloge za izradu strateškog plana razvoja budućeg cjelovitog BI sustava, realizirana je prva faza uvođenja sustava za poslovno izvještavanje u okviru kojeg je izrađena procjena trenutačnog stanja BI sustava, izrađeni su ključni izvještaji s područja uredskog poslovanja i financijskog poslovanje te je obavljena edukacija ključnih korisnika.

Automatska izrada opomena za kupovninu - Radnim postupcima za naplatu kupovnine za prodane stanove propisani su kriteriji za dostavu opomena dužnicima. Automatskom izradom opomena

rasteretit će se izvršitelji, koji sada ručno izrađuju opomene, te će se ujedno smanjiti mogućnost pogrešaka.

U sklopu rada na ostalim projektima, završene su pojedine faze projekata, odnosno izrađena je projektna dokumentacija za sljedeće projekte:

Automatizacija izrade potvrde o razdobljima osiguranja – U sklopu provedbe postupaka primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju voditelji postupaka, između ostalog, popunjavaju i SED-ove kao i međunarodno ugovorene tiskanice kojima potvrđuju razdoblja osiguranja navršena prema pravnim propisima R Hrvatske. S obzirom na to da se to trenutačno obavlja ručno, odnosno prepisivanjem podataka iz dokumentacije i/ili baza podataka Zavoda, automatizacija izrade takvih potvrda znatno će ubrzati postupak, a time i smanjiti troškove rada.

Sistemske otpise doprinosa – Porezna uprava dostavlja Zavodu podatke o sistemskom otpisu doprinosa zbog zastare. Projekt omogućava da se na temelju preuzetih podataka u područnim službama i uredima Zavoda provodi postupak utvrđivanja razdoblja osiguranja za koji se staž ne računa i ne utvrđuje.

Zavod je kao korisnička institucija sudjelovao u projektu *Razvoj IT infrastrukture kao dio jačanja administrativnih kapaciteta i jačanje institucija za implementaciju regulativa u sustavu socijalne sigurnosti*, koji se financira iz sredstava *Prijelaznog instrumenta (Transition Facility)*. Cilj projekta bio je omogućiti institucijama, korisnicima programa, pružanje učinkovitih usluga u području provedbe socijalne sigurnosti kako bi se institucije odgovarajuće pripremile za spajanje na EESSI sustav na razini EU-a. Završene su dvije aktivnosti iz mjerodavnosti Zavoda: Razvoj informatičke infrastrukture i Implementacija e-arhive. U okviru prve aktivnosti Zavod je omogućio izdavanje e-potvrde o stažu i plaći, obavijesti o ostvarenom drugom dohotku, potvrde da osoba je/nije korisnik prava iz mirovinskog sustava te potvrde o isplaćenom doplatku za djecu. Navedene elektroničke usluge dostupne se putem sustava e-Građani.

Tijekom 2018. nastavljen je intenzivan rad na izradi prijavne dokumentacije za operacije i projekte koji bi se sufinancirali sredstvima iz *Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.* (u daljnjem tekstu: OP ULJP). Zavod je tijekom 2017. aplicirao s projektom *Jačanje administrativnih kapaciteta HZMO-a*. U sklopu Specifičnog cilja 8.vii.2. (*Aktivnosti usmjerene jačanju kapaciteta tržišta rada....*) OP ULJP-a predložene su dvije skupine aktivnosti u kojima će Zavod sudjelovati radi ostvarenja postavljenog cilja: *edukacija* za opće i posebne kompetencije i *IT poduka* za radnike Zavoda u razvoju i korištenju aplikacija temeljenih na najnovijim tehnološkim rješenjima te *unaprjeđenje informacijske sigurnosti*. Izrađeni su programski dokumenti *Sažetak operacije* i Prijavni obrazac A kojim je Zavod kao korisnička institucija prema Upravljačkom tijelu (Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava) Operativnog programa i Posredničkom tijelu razine 2 iskazao namjeru provedbe i financiranje Projekta. Upravljačko tijelo OP ULJP odobrilo je navedeni sažetak operacije u listopadu 2017. te je krajem veljače 2018. donesena odluka o financiranju, a u svibnju 2018. potpisan je Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava u visini od 2.108.699,84 kn za navedeni Projekt. Realizacija se odvija u skladu s planiranom dinamikom te se do srpnja 2019. očekuje završetak svih aktivnosti na Projektu.

Upravljačko tijelo OP ULJP odobrilo je Sažetak operacije za projekt *Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima HZMO-a*. S obzirom na utvrđene probleme, uvođenjem novog sustava za upravljanje ljudskim potencijalima uspostaviti će se novi, moderan sustav upravljanja ljudskim potencijalima s ciljem povećanja razine zadovoljstva i motivacije zaposlenika te stvaranja i prenošenja organizacijskog znanja. U konačnici, navedeno će pridonijeti povećanju učinkovitosti poslovanja te kvalitete postojećih usluga Zavoda. U okviru Projekta unaprijedit će se procesi i procedure za upravljanje ljudskim potencijalima, implementirat će se novi IT sustav za podršku u odvijanju novih procesa te će se uspostaviti i opremiti Centar za razvoj karijera i selekciju. Planirana je i edukacija zaposlenika za razvoj kompetencija za neposredni kontakt s korisnicima. Predviđeno trajanje Projekta je 24 mjeseca.

Krajem listopada 2017. Zavod je podnio zahtjev za tehničku pomoć iz Programa podrške pri strukturnim reformama (SRSP) za projekt koji je prijavljen pod nazivom *Preporuke mjera za reformu mirovinskog sustava*. Tijekom 2018. u suradnji s vanjskim stručnjacima, koje je angažirala Europska komisija, izrađena je analiza sustava međugeneracijske solidarnosti i uloge obveznog sustava individualne kapitalizacije koja sadrži sveobuhvatan pregled hrvatskog mirovinskog sustava, uključujući i treći mirovinski stup. U izradi analize sudjelovali su, osim predstavnika Zavoda, i predstavnici Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Središnjeg registra osiguranika, Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga te Udruga društava za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinskih osiguravajućih društava.

Također, u suradnji s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava, HZZ-om, HZZO-om i REGOS-om, Zavod sudjeluje u provedbi projekta koji se sufinancira putem Instrumenta za povezivanje Europe (CEF), u okviru kojeg će se izvršiti sve potrebne prilagodbe sustava socijalne sigurnosti u Republici Hrvatskoj ujetima razmjene podataka u sklopu elektroničke razmjene informacija o socijalnoj sigurnosti (EESSI sustav). Nakon sklapanja ugovora o dodjeli sredstava, tijekom 2017. započeo je rad na Projektu, završetak kojeg se očekuje do polovice 2019. godine.

Posebnu važnost imali su poslovi na uspostavi odnosno proširenju elektroničke razmjene podataka s državnim i javnim institucijama te su tijekom 2018. potpisani sporazumi o poslovnoj suradnji između Zavoda i Ministarstva znanosti i obrazovanja o razmjeni podataka o statusu učenika i studenata za vrijeme njihovog školovanja, kao i o statusu osiguranika u mirovinskom osiguranju, te između Zavoda i Inspektorata rada o razmjeni podataka o osiguranicima i poslodavcima. Potpisan je i Sporazum o suradnji s Državnim zavodom za statistiku o razmjeni podataka o osiguranicima i korisnicima mirovine.

Nastavljeni su razgovori s inozemnim nositeljima osiguranja radi razmjene drugih podataka (osim podataka o činjenici smrti) o kojima ovisi ostvarivanje i korištenje prava iz mirovinskog osiguranja, kao što su stupanje u osiguranje, promjena prebivališta i podatak o iznosu mirovinskih primanja. Razmjenom navedenih podataka smanjit će se broj neprikladnih isplata mirovinskih primanja i postupak ostvarivanja prava učiniti ekonomičnijim.

II. Redovito poslovanje

Mirovinsko osiguranje

Kako je i planirano, u okviru poslova matične evidencije obavljen je cijeli niz aktivnosti u vezi s povezivanjem Zavoda s drugim institucijama. Povezanim institucijama osigurava se pristup podacima o radnopravnom statusu osiguranika na dva načina - razmjenom podataka dogovorenom dinamikom i putem web-servisa. Zavod redovito razmjenjuje podatke s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje o prijavama na mirovinsko osiguranje / odjavama s mirovinskog osiguranja koje su, dostavljene elektroničkom razmjenom tom tijelu, ujedno i prijave na obvezno zdravstveno osiguranje / odjave s obveznog zdravstvenog osiguranja. Podaci se razmjenjuju i s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje radi praćenja posljednjeg statusa osoba prijavljenih u tom Zavodu, zatim sa Središnjim registrom osiguranika (REGOS), s Poreznom upravom radi kontrole uspostavljanja Obrasca JOPPD i ostalih poslova vezanih uz evidentiranje, kontrolu i naplatu doprinosa, s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo radi vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom te s Hrvatskom liječničkom komorom. Putem web-servisa omogućen je izravan pristup podacima Zavoda radnicima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Inspektorima rada u provedbi inspeksijskog nadzora omogućen je izravan uvid u podatke o prijavljenim osiguranicima pojedinih obveznika uz postavljene parametre za razdoblja za koja se traže podaci putem posebne web-aplikacije. Zavodu je omogućen izravan pristup OIB sustavu putem web-servisa, pa je na taj način unaprijeđeno poslovanje Zavoda (preuzimanje podataka o datumu smrti osiguranika i korisnika te datumu brisanja pravnih osoba iz sudskog registra).

Radi razmjene podataka i povezivanja Zavoda s drugim institucijama, tijekom 2018. Zavod je sklopio sporazume o razmjeni podataka s Državnim zavodom za statistiku, Agencijom za osiguranje radničkih tražbina te Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava (inspektorat rada).

U elektroničkoj usluzi Zavoda za uspostavljanje e-prijava na mirovinsko osiguranje uvedena je nova funkcionalnost za registraciju korisnika: e-pristupni list, kojom je korisnicima omogućeno da na internetskoj stranici Zavoda obave online registraciju u uslugu Lana-mirovinsko bez potrebe dolaska na šalter Zavoda.

Tijekom 2018. razvijala se web-aplikacija namijenjena pravnim i fizičkim osobama, korisnicima elektroničkih usluga Zavoda, za podnošenje zahtjeva i dobivanje potvrde o dužniku za potrebe ovršnog postupka.

U okviru poslova mirovinskog osiguranja i matične evidencije obavljani su planirani poslovi kontrole staža, plaća i osnovica za pravne i fizičke osobe prema odredbama Pravilnika o postupku i načinu kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja. U sklopu redovitih poslova obavljena je kontrola obveznika i sastavljeni su zapisnici te su prikupljane nedostajuće prijave o utvrđenom stažu osiguranja i plaći. Postignuta je ažurnost podataka od 98% za razdoblje 1970. -2002. te 97% za razdoblje 2003. - 2016. Dovršena je obrada podataka o stažu i plaći za 2017. godinu te konačna obrada podataka za 2014. godinu.

Ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu

Novi Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji –(ZOHBDR) stupio je na snagu 14. prosinca 2017., s tim da su odredbe koje uređuju prava iz mirovinskog osiguranja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji, te pripadnika Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji, na snazi od 1. siječnja 2019. S obzirom na složenost, provedba ZOHBDR-a odvijala se u dvije faze. Dana 1. ožujka 2018. stupile su na snagu odredbe članka 49. stavka 1. do 4. i 6., članka 50. i 51. te članka 206. ZOHBDR-a. Odredbom članka 206. ZOHBDR-a propisano je da će se hrvatskim braniteljima kojima je najniža mirovina određena prema ranijem ZOPHBDR-u iz 2004., po službenoj dužnosti, bez donošenja rješenja, odrediti novi iznos najniže mirovine u skladu s člankom 49. stavkom 6., ako je to za korisnike povoljnije. Prema članku 49. stavku 6., osnovica iz članka 49. stavka 5. za izračun najniže mirovine povećava se za 0,015% od utvrđene proračunske osnovice za svaki dan sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u borbenom sektoru.

Na obradi redovne mjesečne doznake za mjesec ožujak 2018., automatskim putem svote najniže braniteljske mirovine prevedene su na odredbe novog ZOHBDR-a. U područnim službama i uredima obradom su obuhvaćena ukupno 35 224 predmeta, od kojih je 34 898 predmeta prevedeno automatskim putem, a 326 predmeta prevedeno je „ručno“. Nakon toga započelo se s realizacijom druge faze Projekta, tj. s pripremom za provedbu odredbi ZOHBDR-a koje su stupile na snagu 1. siječnja 2019. Prilagođene su transakcije izračuna mirovine za sve osiguranike hrvatske branitelje kojima se pravo na mirovinu priznaje prema odredbama ZOMO-a uz primjenu ZOHBDR-a, a datum priznanja prava na mirovinu je 1. siječnja 2019. i kasnije. Budući da je odredbama novog ZOHBDR-a za određene korisnike mirovina propisana mogućnost zaposlenja bez obustave isplate mirovine, izmijenjen je Projekt automatskog uparivanja podataka ažuriranih u Bazi podataka osiguranika i Bazi podataka umirovljenika radi obustave isplate mirovina korisnicima koji se ponovo zaposle te je dopunjen postojeći Projekt automatske dodjele indikatora u BPU-u korisnicima starosnih mirovina koji se zaposle do polovice punog radnog vremena.

Dana 4. siječnja 2018. stupio je na snagu Zakon o nastavku isplate dokupljenih mirovina (u daljnjem tekstu: Zakon). U skladu s odredbom članka 2. Zakona Zavod je preuzeo isplatu dokupljenih mirovina ostvarenih do 31. svibnja 2014. koje je korisnicima isplaćivalo trgovačko društvo Royal međugeneracijska solidarnost d.d. Radi provedbe ovoga Zakona sklopljen je Sporazum o međusobnim odnosima između Roya i Zavoda, tiskane su i dostavljene korisnicima izjave i obavijesti (za 3 543 korisnika), izrađena je nova baza podataka (Baza podataka dokupljenih mirovina), u koju su nakon zaprimanja izjava od korisnika uneseni podaci, izrađena su automatska rješenja te je uspostavljen nastavak isplate dokupljenih mirovina, a do kraja 2018. korisnicima su isplaćeni i svi zaostaci.

U provedbi Zakona o prestanku važenja Zakona o Umirovljeničkom fondu preuzete su Baze podataka HPB Investa d.o.o., društva za upravljanje Umirovljeničkim fondom, te je uspostavljen poslovni proces u Zavodu za provedbu ovoga Zakona. Od travnja 2018. preuzeta je isplata udjela u Umirovljeničkom fondu te davanje pisanih odgovora sudovima, javnim bilježnicima, Poreznoj upravi i ostalim državnim institucijama te korisnicima.

U provedbi Zakona o izmjenama i dopunama ZOMO-a (Narodne novine, broj 115/18), u Bazi podataka umirovljenika i Bazi izračuna mirovina obavljene su sljedeće izmjene: izmjene uvjeta za ostvarivanje prava na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu u prijelaznom razdoblju, uvjeta za izračun starosne mirovine za dugogodišnje osiguranike, uvjeta za ostvarivanje prava na prijevremenu starosnu mirovinu – stečaj, uvjeta za ostvarivanje prava na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu od 1. siječnja 2028., izmjene u vezi s izračunom najniže mirovine, izmjene polaznog faktora za korisnike koji prvi put stječu pravo na mirovinu nakon navršene starosne dobi propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu i imaju 35 godina mirovinskog staža, polaznog faktora za ponovno određivanje mirovine za dugogodišnjeg osiguranika nakon zaposlenja, polaznog faktora za ponovno određivanje mirovine za dugogodišnjeg osiguranika nakon zaposlenja - posebni propis (DVO, PS i OSO te razminiranje), izmjene vezane uz promjene u stažu s povećanim trajanjem te uz dodani staž za izračun mirovine, izmjene u informativnom izračunu te izmjene u izračunu osnovne mirovine zbog uvođenja dodatka na osnovnu mirovinu.

Pristupilo se i uspostavi novog poslovnog procesa vezanog uz izbor mirovine korisnika koji su osigurani u drugom stupu, povezivanju s REGOS-om putem web-servisa, radi dostave podataka potrebnih za izbor mirovine, te je omogućeno prevođenje mirovina korisnicima kojima je određena osnovna mirovina u razdoblju od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2018.

U provedbi Zakona o doplatku za djecu obavljeno je prevođenje doplatka za djecu, počevši od 1. ožujka 2018., a nakon donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu (Narodne novine, br. 58/18), obavljene su pripreme za njegovu provedbu. Od 1. srpnja 2018. do 7. prosinca 2018. podneseno je 30 939 zahtjeva prema izmjeni Zakona, a na dan 13. prosinca 2018. u Bazi podataka doplatka za djecu, prema novim odredbama Zakona evidentirana su ukupno 30 982 korisnika u isplati za 64 532 djece.

U skladu s planom Restrukturiranja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje radi povećanja ažurnosti, pokrenute su aktivnosti vezane uz realizaciju 2. faze Pilot-projekta uvođenja samostalnih referenata, kojim je omogućeno objedinjavanje ranije odvojenih uloga u postupku priznavanja prava na mirovinu (referenta i kontrolora) u novu ulogu samostalnog referenta. Nakon završetka Pilot-projekta, izmjenom sistematizacije od srpnja 2018. uvedeno je novo radno mjesto *samostalni referent* koji samostalno provodi upravni postupak, izrađuje nacрте rješenja te podatke o ostvarenom pravu i isplati upisuje u Bazu podataka umirovljenika bez suglasnosti kontrolora/mentora. Također, u sistematizaciju je uvedeno radno mjesto *unutarnjeg revizora* (dosadašnjeg kontrolora) koji uz poslove kontrolora izrađuje i nacрте rješenja te unosi podatke u Bazu podataka umirovljenika.

U lipnju i prosincu 2018. organizirani su dvodnevni seminari za radnike područnih službi i ureda na kojima se raspravljalo o problemima u provedbi prava iz mirovinskog osiguranja i odgovaralo na pitanja u konkretnim predmetima te o provedbi ZOHBDR-a, Zakona o nastavku isplate dokupljenih mirovina te Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju.

Što se tiče postupaka rješavanja o pravima u prvom i drugom stupnju, u tuzemnom osiguranju planirano je rješavanje u 2018. godini približno 380 000 predmeta u I. stupnju (prava iz mirovinskog

osiguranja i doplatka za djecu), a broj riješenih zahtjeva tijekom godine bio je 359 069, što znači da je planska veličina bila realna.

U drugom stupnju u tuzemnom osiguranju bilo je planirano vođenje približno 15 000 postupaka, a stvarno ih je bilo 10 199 (ukupno mirovinsko osiguranje i doplatka za djecu), što je gotovo 5 000 manje od očekivanog broja.

Provedba propisa Europske unije i međunarodnih ugovora koji se odnose na mirovinsko osiguranje, određivanje mjerodavnog zakonodavstva i doplatka za djecu

Predstavnici Zavoda sudjelovali su tijekom 2018. na sastancima radnih tijela Administrativne komisije EU te u radu Stalne međuresorne skupine za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava. Također, u Zavodu su se pripremale note i popunjavali upitnici za potrebe Administrativne komisije, izrađivala očitovanja na upite mreže SOLVIT (mreža SOLVIT je usluga koju pružaju tijela državne uprave u svim državama članicama EU-a te na Islandu, u Lihtenštajnu i Norveškoj) te pružala pravna pomoć tijelima državne uprave (Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava, Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, Ministarstvu hrvatskih branitelja, Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom). Stručnjaci Zavoda organizirali su i sudjelovali na pregovorima za sklapanje Ugovora o socijalnom osiguranju s Republikom Korejom.

Održani su razgovori tijela za vezu za područje mirovinskog osiguranja sa Švicarskom, Italijom i Crnom Gorom, a u sklopu međunarodne razmjene stručnjaci Zavoda bili su u radnom posjetu njemačkom nositelju mirovinskog osiguranja.

Također, predstavnici Zavoda sudjelovali su u radu Glavne skupštine i Međunarodne konferencije Europskog foruma za osiguranje od ozljeda na radu i profesionalnih bolesti u Luzernu, na Budapest Pension Seminaru na temu rada uz korištenje mirovine, zatim na 10. sastanku ravnatelja/direktora zavoda/fondova regije u Beogradu te na sastancima ESIP grupe (European Social Insurance Platform).

U 2018. održana su 22 međunarodna savjetodavna dana predstavnika Zavoda i nositelja mirovinskog osiguranja Austrije, Bosne i Hercegovine, Makedonije, Slovenije, Srbije i Njemačke s osiguranicima i korisnicima mirovina, na kojima je savjete i informacije dobilo 556 stranaka, a dodatno su raspravljena pravna shvaćanja i razmijenjene požurnice s inozemnim nositeljima mirovinskog osiguranja u 563 predmeta. U evaluaciji međunarodnih savjetodavnih dana održan je tripartitni sastanak predstavnika austrijskog, slovenskog i hrvatskog mirovinskog osiguranja, kao i bilateralni sastanak predstavnika hrvatskog i srbijanskog zavoda u Zagrebu.

Obavljena je kontrola rada i instruktaza Područne službe u Zagrebu (određivanje mjerodavnog zakonodavstva, svibanj i lipanj) te područnih ureda u Zadru (travanj), Rijeci (svibanj) i Slavonskom Brodu (rujan).

Predstavnici Zavoda sudjelovali su na Business Training radionici iz područja Applicable legislation na kojoj su stekli opće razumijevanje operativnih modela poslovnih procesa unutar EESSI sustava kao i

promjena koje će nastupiti s uvođenjem EESSI-ja. Ukupni troškovi sudjelovanja na radionicama predviđeni su i pokriveni u okviru projekta CEF (Connecting Europe Facility - Instrumenta za povezivanje Europe).

Razmjena podataka o činjenici smrti korisnika mirovinskih primanja elektroničkim putem, uspostavljena između Zavoda i inozemnih nositelja mirovinskog osiguranja iz Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije, Poljske, Slovenije, Srbije i Njemačke, koja je rezultirala smanjenjem materijalnih troškova Zavoda i onemogućavanjem nepripadnih isplata mirovinskih primanja, proširena je u 2018. godini i na Australiju.

U 2018. godini u upravnom postupku zaprimljeno je ukupno 115 898 novih zahtjeva u prvom i drugom stupnju u postupcima rješavanja o pravu na mirovinu, određivanje mjerodavnog zakonodavstva i doplatka za djecu primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju. Od toga je 114 321 prvostupanjski zahtjev i 1 577 drugostupanjskih zahtjeva. Uz 25 657 neriješenih zahtjeva iz 2017. godine, tijekom 2018. na rješavanju je bilo ukupno 141 555 zahtjeva. Riješeno je 116 967 zahtjeva, odnosno 83%.

Kad se upravnim postupcima dodaju i postupci poništavanja i ukidanja potvrda A1 (mjerodavno zakonodavstvo), kao i neupravni postupci doplatka za djecu, na rješavanju u 2018. ukupno je bilo 163 166 predmeta s elementom inozemnosti, a od toga je riješeno 128 648 (79%).

Tijekom 2018. godine zaprimljena su 42 033 nova zahtjeva za priznanje prava na mirovinu iz hrvatskog mirovinskog osiguranja primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, što je više od planiranog broja (32 000). Zavod je zaprimio 67 958 zahtjeva za određivanje mjerodavnog zakonodavstva (izdavanje potvrde A1- izaslani radnici te čl. 16. Uredbe EU 883/2004). Zajedno s prenesenih 2 896 neriješenih zahtjeva iz 2017. godine, na rješavanju su ukupno bila 70 854 zahtjeva (što je manje od očekivanog broja tih postupaka - 75 000). Od toga su riješena 69 082 zahtjeva, odnosno 97%, uz napomenu da je 94% zahtjeva riješeno u roku do dva mjeseca (u pravilu se zahtjevi za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje na osiguranika rješavaju u najkraćem mogućem roku, često i u roku od 24 sata).

Uz zahtjeve za određivanje mjerodavnog zakonodavstva, tijekom 2018. godine zaprimljen je i 5 941 zahtjev za poništenje odnosno ukidanje potvrde A1. Riješena su 5 924 (98%) ovakva zahtjeva.

Zaprimljeno je 4 330 zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatk za djecu primjenom uredbi EU, a tijekom 2018. ukupno su na rješavanju bila 6 684 zahtjeva. Od toga riješeno je 3 329 zahtjeva ili 50%.

Uz zahtjeve za priznanje prava na doplatk za djecu u Republici Hrvatskoj (upravni postupci), u Zavodu se u skladu s uredbama EU vode i neupravni postupci za ostvarivanje prava na doplatk u nekoj drugoj državi članici EU u kojoj su zaposleni državljani Republike Hrvatske. Iz godine u godinu u Zavodu se bilježi znatan porast takvih postupaka te je samo u 2018. godini, uz 5 739 neriješenih iz 2017. godine, zaprimljeno novih 9 857 predmeta, tako da je ukupno na rješavanju bilo 15 596 predmeta. Riješeno je 5 757 predmeta, a neriješeno je ostalo 9 839.

Tijekom 2018. godine zaprimljeno je 1 577 žalbi na rješenja donesena primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju (mirovine, određivanje mjerodavnog zakonodavstva i

doplatak za djecu), što je upravo i bio predviđeni broj drugostupanjskih postupaka u 2018. godini. U odnosu prema ukupnom broju od 121 077 riješenih zahtjeva u prvom stupnju (mirovine, mjerodavno zakonodavstvo i doplatak za djecu), ukupan broj podnesenih žalbi (1 577) je relativno mali - svega 1,3%.

Zavod je tijekom 2018. isplatio mirovinska primanja za 157 391 korisnika koji prebiva u 48 država. Najveći broj korisnika prebiva u susjednim državama (u Bosnu i Hercegovinu, Sloveniju i Srbiju isplaćuje se hrvatska mirovina za 123 099 korisnika, što je 78% svih isplata u inozemstvo).

Pravni poslovi

Pravni poslovi obavljali su se u utvrđenim rokovima, uz dinamiku i intenzitet uvjetovan radom sudova i drugih državnih tijela. U okviru pravnih poslova, od planiranih poslova obavljani su poslovi zastupanja Zavoda u postupcima na sudovima u radnim i drugim pasivnim sporovima pokrenutim protiv Zavoda, vođenja izvansudskih i sudskih postupaka za naknadu štete i povrat nepripadno isplaćenih mirovinskih primanja te poslovi vođenja sudskih postupaka u vezi s naplatom dividende, pružanja pravne pomoći u izvansudskom postupku njemačkom nositelju socijalnog osiguranja vezano uz preplatu renti (mirovina), zatim poslovi izrade aktuarskih obračuna i obračuna na temelju Zakona o mirovinskom osiguranju (razmjerni iznos mirovine), poslovi u vezi s popisom i prijavom ratne štete, vođenja registra i evidencija sklopljenih ugovora Zavoda te poslovi kontrole i instruktaže imovinskopravnog poslovanja Zavoda.

Ljudski potencijali

Tijekom 2018. obavljani su redoviti poslovi u vezi sa školovanjem, stručnim usavršavanjem i obrazovanjem radnika Zavoda u okviru raspoloživih financijskih sredstava, poslovi u vezi sa zasnivanjem radnog odnosa, pravima i obvezama radnika iz radnog odnosa, ažuriranjem podataka o radnicima u potrebnim programima i aplikacijama i registrima, vođenjem potrebnih evidencija iz područja rada i zapošljavanja te drugi poslovi koji se odnose na upravljanje ljudskim potencijalima. U odnosu na prethodne godine povećano je zapošljavanje u Zavodu. Objavljeno je 12 javnih natječaja za ukupno 390 izvršitelja (jedan natječaj za imenovanje predstojnika Područne službe u Zagrebu, jedan natječaj za imenovanje predstojnika Područnog ureda u Vukovaru, jedan natječaj za imenovanje radnika na položajno radno mjesto predstojnika Ureda za nabavu i devet natječaja za druga radna mjesta), obrađena je ukupno 7271 prijava pristigla na objavljene natječaje, imenovan je predstojnik Područne službe u Zagrebu i Područnog ureda u Vukovaru te je u 2018. godini zaposlen 231 izvršitelj.

U ožujku 2017. Upravljačko tijelo Operativnog programa (Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava) odobrilo je projekt Jačanje administrativnih kapaciteta HZMO, sufinanciran sredstvima iz Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020., te su provedene planirane aktivnosti radi provedbe Projekta.

Zavod je pripremio i projekt pod nazivom Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje koji je prijavljen za sufinanciranje sredstvima iz Europskog

socijalnog fonda u okviru Prioritetne osi 1. Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage, Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.

Ekonomsko – financijsko poslovanje Zavoda i financijsko upravljanje

Financijsko poslovanje i provedba financijske politike Zavoda u 2018. odvijali su se u skladu sa Zakonom o proračunu (Narodne novine, broj 87/08, 136/12 i 15/15), Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018. (Narodne novine, broj 124/17 i 108/18) te podzakonskim aktima. Poslovne knjige Zavoda vodile su se u skladu s proračunskim računovodstvom, u skladu sa Zakonom o proračunu, Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, broj 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18), a financijski izvještaji sastavljeni su u skladu s Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine, broj 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17 i 112/18).

Prema Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti za proračunsku godinu 2017. kojim su utvrđene aktivnosti koje se planiraju provesti, s rokovima provedbe i odgovornim osobama za njihovu provedbu, poduzimane su aktivnosti za unaprijeđenje sustava unutarnjih kontrola. Unaprijeđeni su postupci planiranja i izvršavanja financijskog plana donošenjem odluke o vrijednosti nabave kapitalnih ulaganja za koja se provodi stručno vrednovanje i analiza te akta kojim se utvrđuje metodologija izrade godišnjih planskih akata, ažuriran je opći akt koji se odnosi na računovodstvo Zavoda, ažurirane su pisane procedure za provedbu procesa upravljanja rizicima, procedura za skladišno poslovanje, poduzimane su aktivnosti za uspostavu procesa upravljanja rizicima, aktivnosti za provedbu preporuka iz izvješća Ureda za unutarnju reviziju te druge mjere radi daljnjeg razvoja financijskog upravljanja i kontrola.

Za potrebe popunjavanja Upitnika o fiskalnoj odgovornosti i sastavljanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti za proračunsku godinu 2018. koordinirane su radnje testiranja dokumentacije i postupanja iz područja planiranja, izvršavanja, javne nabave, računovodstva i izvještavanja.

Od siječnja 2018., za potrebe evidentiranja i praćenja potraživanja s osnove nepripadno isplaćenih obiteljskih davanja uvjetovanih primjenom Uredbe EU 883/2004 i Uredbe EU 987/09, ustrojena je pomoćna knjiga Evidencija potraživanja nepripadno isplaćenih obiteljskih davanja kojom je omogućen automatski prijenos podatka u Glavnu knjigu i brže i točnije izvješćivanje te su poduzimane aktivnosti za nadogradnju računovodstvenih evidencija vezane uz provedbu ispravka vrijednosti potraživanja.

U 2018. uveden je u produkciju sustav e-račun kao posebna mjera elektroničkog upravljanja dokumentacijom iz područja financijskog poslovanja Zavoda, kojim je omogućena elektronička razmjena računa, digitalizacija papirnatih računa, pohrana računa i priloga u digitalnu arhivu, proces odobrenja računa u sustavu, povezivanje sustava planiranja i izvršenja nabave i sustava e-računa te povezivanje e-računa s računovodstvenim sustavom.

Implementacijom sustava e-račun (osim za račune stambenog fonda i ostale obveze) omogućena je centralizacija poslova zaprimanja, obrade i plaćanja računa materijalnog poslovanja i ostalih obveza

materijalnog poslovanja, čime su postignute znatne uštede, te upravljanje procesom zaprimanja i arhiviranja računa na transparentniji, brži i sigurniji način.

Radi podmirenja zakonskih i ugovornih obveza Zavoda, tijekom 2018. pravodobno i zakonito podmireno je približno 21 800 računa materijalnog poslovanja i ostalih obveza.

U potpunosti su centralizirani poslovi izdavanja izlaznih računa te je za obavljene usluge i prodaju nefinancijske imovine ispostavljeno 2 250 izlaznih računa.

U provedbi Zakona o nastavku isplate dokupljenih mirovina Zavod je od 1. ožujka 2018. preuzeo nastavak isplate dokupljenih mirovina za 3 860 korisnika, koje je do 31. svibnja 2014. isplaćivalo trgovačko društvo Royal međugeneracijska solidarnost d.d. Dug za neisplaćene mjesečne svote dokupljenih mirovina, prema ovom Zakonu, za razdoblje od 1. lipnja 2014. do 28. veljače 2018. korisnicima, članovima obitelji umrlih korisnika koji ispunjavaju uvjete za priznanje prava na obiteljsku mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i nasljednicima korisnika dokupljene mirovine koji su to pravo stekli na temelju pravomoćnog rješenja o nasljeđivanju obračunan je i evidentiran u posebnoj aplikaciji (uz automatski obračun razlike poreza i prireza) te je dug za ukupno 3 332 korisnika i nasljednika isplaćen u 9 obroka.

Osigurani su uvjeti za pravilnu i zakonitu provedbu Zakona o prestanku važenja Zakona o Umirovljeničkom fondu, stupanjem na snagu kojeg je prestao postojati Umirovljenički fond (Fond), a Zavod je preuzeo imovinu, prava i obveze bivšeg Fonda. U provedbi Zakona preuzeti su poslovi koje je ranije obavljalo društvo za upravljanje Fondom te je omogućena isplata i evidentiranje svih troškova koji su za račun bivšeg Fonda nastali u vezi s izvršenjem preostalih obveza proizašlih iz Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998.

Radi racionalizacije troškova poslovanja i zaštite osobnih podataka korisnika, s preostale tri poslovne banke s kojima je sklopljen ugovor o međusobnim odnosima u vezi s isplatom mirovinskih primanja i doplatka za djecu uspostavljena je elektronička razmjena podataka za isplatu mirovinskih primanja i doplatka za djecu te za uplatu ovrha i kredita.

Unutarnja revizija

Ured za unutarnju reviziju obavio je tri revizije prema Godišnjem planu rada Ureda za unutarnju reviziju za 2018. Jedna revizija, koja nije obavljena prema Godišnjem planu rada za 2018., uključena je u Godišnji plan rada Ureda za unutarnju reviziju za 2019.

U 2018. godini praćena je provedba 13 preporuka iz pet revizija te učinci provedenih i neprovedenih preporuka na poslovanje Zavoda i o tome su sastavljeni izvještaji.

Tijekom 2018. godine kontinuirano su se preispitivali i procjenjivali kapaciteti unutarnje revizije, kako broj, tako i kompetentnosti rada unutarnjih revizora. Poduzimale su se aktivnosti za osiguranje kvalitete rada unutarnje revizije radi dodavanja vrijednosti i unaprjeđenja rada unutarnje revizije i poslovanja Zavoda.

Ažurirani su opisi poslova Ureda za unutarnju reviziju i predložena izmjena sistematizacije radnih mjesta (nazivi radnih mjesta i stručni uvjeti) s opisom poslova i radnih zadataka zaposlenih u Uredu za unutarnju reviziju.

U sklopu Izjave o fiskalnoj odgovornosti sastavljen je izvještaj o poslovima i aktivnostima unutarnje revizije u 2018. i izraženo mišljenje o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola u Zavodu za revidirana područja, uključujući provedene i neprovedene preporuke.

Stručno usavršavanje unutarnjih revizora ostvareno je sudjelovanjem na godišnjem seminaru unutarnjih revizora u javnom sektoru, na radionicama i modulima u organizaciji Ministarstva financija, Sektora za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola te drugim seminarima i radionicama, o čemu su sastavljeni izvještaji.

U prosincu 2018. izrađen je Strateški plan Ureda za unutarnju reviziju za razdoblje 2019. – 2021. kojim su utvrđena prioritetna područja revidiranja na temelju provedenih analiza ciljeva i prioriteta Zavoda, očekivanih promjena u Zavodu, stanja financijskog upravljanja i kontrola i procjene rizika cjelokupnog poslovanja Zavoda. Na temelju prioriteta revidiranja i ciljeva unutarnje revizije utvrđenih u Strateškom planu za razdoblje 2019. - 2021., izrađen je Godišnji plan Ureda za unutarnju reviziju za 2019.

Poslovno-informacijska sigurnost, kontrola i nadzor

Odlukom o III. izmjeni i dopuni Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje od 29. prosinca 2017. Ured za poslovno-informacijsku sigurnost i Ured za kontrolu i nadzor spojeni su u Ured za poslovno-informacijsku sigurnost, kontrolu i nadzor (u daljnjem tekstu: Ured) radi unaprjeđenja i racionalizacije obavljanja poslova iz djelokruga ovih unutarnjih ustrojstvenih jedinica. Ovako ustrojen Ured započeo je s radom 1. siječnja 2018.

Radi uspostave i razvoja sustava poslovno-informacijske sigurnosti sa što potpunijom zaštitom informacija u vlasništvu Zavoda, osiguravanja stanja povjerljivosti, cjelovitosti i raspoloživosti informacija te zaprimanja u Zavodu klasificiranih podataka od drugih državnih tijela, početkom 2018. godine Ured je u Središnjoj službi Zavoda, u skladu sa Zakonom o informacijskoj sigurnosti (Narodne novine, broj 79/07) i Uredbom o mjerama informacijske sigurnosti (Narodne novine, broj 46/08), ustrojio Sigurnosnu zonu II za sigurnu pohranu i postupanje s klasificiranim podacima stupnjeva tajnosti: „VRLO TAJNO“, „TAJNO“ i „POVJERLJIVO“. Vezano uz uspostavu Sigurnosne zone II proveden je nadzor primjene mjera i standarda informacijske sigurnosti od strane Ureda vijeća za nacionalnu sigurnost.

U zadnjem kvartalu 2018. godine započelo se s radom na projektu Uspostave ISMS sustava za upravljanje informacijskom sigurnošću kako bi se u Zavodu podigla razina sigurnosti u smislu zaštite od velikog broja prijetnji, kao što su neovlašteni pristup organizacijskoj mreži, gubitak povjerljivih informacija, prisluškivanje, upadi u informacijske sustave, curenje povjerljivih informacija, virusni napadi i dr., odnosno kako bi se osiguralo stanje povjerljivosti, cjelovitosti i raspoloživosti informacija.

Uspostava ISMS-a je isto tako preduvjet za dobivanje certifikata, tj. potvrde neovisnog certifikacijskog tijela da je Zavod implementirao informacijsku sigurnost u skladu sa ISO 27001 standardom.

Ured je obavio pregled i analizu stanja svih arhivskih prostora Zavoda te je implementiran sustav tehničke zaštite u arhivskim prostorima Središnje službe (A. Mihanovića 3) i Područne službe u Zagrebu (Tvrtkova 5, A. Žaje 44, Ulica grada Vukovara 37b i na objektu u Jastrebarskom). Objekti su opremljeni videonadzorom i elektroničkom kontrolom prolaska. Provedena je procjena stanja ugroženosti svih objekata Zavoda, na temelju koje će se donijeti strategija zaštite osoba i imovine u Zavodu. Prema toj procjeni provodi se postupak opremanja objekata Zavoda sustavima tehničke zaštite radi adekvatne zaštite osoba i imovine Zavoda.

Tijekom 2018. godine obavljene su pripreme za opremanje Zavoda sustavom tehničke zaštite objekta, kao i za uspostavljanje NOC-a (Nadzorno-operativnog centra) u Središnjoj službi, kako bi se s jednog središnjeg mjesta upravljalo s cjelokupnim sustavom tehničke zaštite objekata radi praćenja, detekcije i prevencije sigurnosnih događaja.

U pripremi za raspisivanje javnog natječaja za usluge fizičke zaštite osoba i imovine Zavoda, na temelju izrađenih elaborata o procjeni stanja ugroženosti i tablice incidentnih situacija, utvrđena je potreba za pojačanim angažmanom zaštitarskih tvrtki te je, u skladu s tim, tijekom 2018. u novim natječajima za pružanje usluga fizičke zaštite osoba i imovine Zavoda povećan fond sati za usluge zaštitarskih tvrtki i broj lokacija na kojima se te usluge obavljaju. Ured je posredno pratio izvršenje ugovora o uslugama zaštite na svim objektima Zavoda, a neposredno na objektima Središnje službe.

Poslovi Ureda također obuhvaćaju nadzor nad obavljanjem svih segmenata poslovanja Zavoda radi ispitivanja pravilnosti obavljanja poslova iz djelatnosti Zavoda i otklanjanja uočenih nepravilnosti. Postupci nadzora provode se prema nalogu ravnatelja i zamjenika ravnatelja, na prijedlog pomoćnika ravnatelja i Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, na traženje državnih institucija (MUP, USKOK, Državno odvjetništvo i dr.) ili prema neposrednoj dojavi građana.

Tijekom 2018. osnovano je 347 novih predmeta, što je za 95% više nego tijekom 2017. Od navedenog broja, najviše je bilo predmeta u kojima se provodila kontrola podataka o plaći i osnovici (90 predmeta ili 26%), predmeta osnovanih na temelju potpisanih prijava građana (49 predmeta ili 14%) te predmeta osnovanih na temelju anonimnih prijava (43 predmeta ili 12%), a ostali predmeti odnosili su se na zahtjeve državnih tijela, prijave zbog nepravilnosti u radu stručnih službi Zavoda, na pritužbe na rad radnika Zavoda, povrede radne obveze, prijave trgovačkih društava, uznemiravanja i prijetnji službenim osobama Zavoda, poslove sigurnosti, odavanje poslovnih informacija i dr. U 16 predmeta podnesene su kaznene prijave.

U postupku nadzora 21 predmet upućen je u Samostalni sektor za reviziju i nadzor medicinskog vještačenja Ministarstva rada i mirovinskoga sustava (u daljnjem tekstu: Samostalni sektor) radi provedbe revizije medicinske dokumentacije, odnosno obavljanja kontrolnog pregleda u postupku nadzora i kontrole. Od 21 dostavljenog predmeta, 4 predmeta vraćena su iz Samostalnog sektora jer je u ovim predmetima protekao rok za pokretanje postupka nadzora od pet godina od dana dostave rješenja stranci, propisan Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne

novine, broj 62/18). Navedeni Zakon stupio je na snagu 15. srpnja 2018. U ostalih 17 predmeta obavljen je nadzor te je utvrđeno da nije došlo do promjena koje bi utjecale na prethodno utvrđeno pravo.

Ured je redovito pratio i koordinirao postupanje po predstavkama pučke pravobraniteljice, kojih je u 2018. bilo 70. Na sve predstavke pučkoj pravobraniteljici odgovoreno je u zadanom roku od 30 dana.

Tijekom 2018., uz kontinuirano obavljanje redovnih poslova koordinacije i nadzora dodjele ovlaštenja za pristup bazama podataka, pokrenuti su i poslovi ažuriranja te usklađivanja i optimiziranja postojećih ovlaštenja radnika za pristup podacima u bazama i aplikacijama s opisima poslova radnika i potrebama poslovnih procesa čiji su sudionici.

U 2018. godini obavljeno je, na temelju godišnjih programa rada i terminskih planova mjerodavnih unutarnjih ustrojstvenih jedinica, devet kontrola u područnim službama/uredima iz područja imovinsko-pravnih poslova, deset kontrola iz područja ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu i četiri kontrole iz područja provedbe uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju. Zaprimiti izvještaji o provedenim kontrolama analizirani su radi utvrđivanja slabosti i propusta u kontroliranim unutarnjim ustrojstvenim jedinicama te davanja mišljenja i prijedloga radi ispravljanja uočenih nepravilnosti. Ured je također pratio postupanje prema nalogima iz izvještaja o provedenim naknadnim kontrolama i vodio brigu o tome da svi nalozi budu izvršeni u zadanim rokovima.

Na temelju Odluke ravnatelja od 2. svibnja 2017., Ured je tijekom 2018. obavio kontrolu 1017 izračuna naknade štete, što je za 74% više nego prethodne godine.

Upravljanje i gospodarenje nekretninama

Donošenjem Pravilnika o prodaji nekretnina i Pravilnika o uvjetima i načinu prodaje stanova u vlasništvu Zavoda od 20. lipnja 2018., uređen je postupak prodaje nekretnina u vlasništvu Zavoda te je Zavod na temelju tih Pravilnika započeo provoditi postupke prodaje. Proveden je postupak energetskog certificiranja i procjene vrijednosti više nekretnina u vlasništvu Zavoda, što je preduvjet za prodaju nekretnina.

Predmet prodaje bili su prazni i neiskorišteni poslovni prostori i stanovi koji su predstavljali najveći trošak za Zavod (režijski troškovi, pričuva i sl.). Zavod je objavio i proveo dva javna natječaja putem kojih je prodao 18 stanova, od kojih je za 6 stanova završen postupak prodaje u 2018. i isknjiženi su iz dugotrajne materijalne imovine Zavoda. Prodan je poslovni prostor u Novoj Gradiški. Radi prodaje poslovnih prostora u Ogulinu i Puli, proveden je postupak javnog natječaja i čeka se ispunjenje formalnih uvjeta za potpis ugovora. Za poslovne zgrade u Zaboku i Otočcu i poslovnog prostora u Zagrebu, Gundulićeva 45, provedeni su javni natječaji za prodaju, ali nije bilo zainteresiranih kupaca. U 2019. godini planira se nastaviti s aktivnostima prodaje nekretnina koje ne služe redovitom poslovanju Zavoda te racionalizacijom korištenja nekretnina koje su u upotrebi.

Od većih ulaganja u dugotrajnu materijalnu imovinu, izdvajamo izrađen i odobren projekt te potpisan Ugovor s Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova Europske unije o dodjeli bespovratnih sredstava

u iznosu od 5.021.664,25 kn za Energetsku obnovu zajedničke zgrade HZMO-a i HZZO-a u Osijeku. Istovremeno su se odvijale aktivnosti radi iznalaženja prostora za privremeno preseljenje službe Zavoda za vrijeme odvijanja radova.

Također treba spomenuti obavljene radove na zamjeni vanjske stolarije i obnovi ovojnice poslovne zgrade u Trpimirovoj ulici u Zagrebu i zamjeni vanjske stolarije na zgradi u Dubrovniku. Izrađen je projekt za zamjenu vanjske stolarije u Koprivnici i dovršena je klimatizacija poslovnih prostora u Tvrtkovoju ulici u Zagrebu.

Za potrebe Područnog ureda u Šibeniku izrađen je projekt za obnovu poslovnog prostora i rješavanje pristupačnosti u objekt te je s HZZO-om pokrenut postupak izrade projektne dokumentacije za sanaciju pročelja, kotlovnice, ugradnju dizala, u skladu sa strategijom da se investira u kompletno pojedinačno uređenje svake poslovne zgrade, kadgod okolnosti to dopuštaju.

Informatički sustav Zavoda

U 2018. godini nastavljeno je redovito obnavljanje korisničke i infrastrukturne opreme. Intenzivno se radilo na provedbi projekta modernizacije računalnih komponenti (novo središnje računalo, mreža, distribuirana okolina), uvođenjem novih inačica operativnih sustava i konsolidiranjem poslužitelja u virtualnu okolinu. Na području aplikativnog razvoja završeni su važni projekti radi podrške provedbi Zakona o izmjenama i dopunama ZOMO-a i ostalih pratećih zakona u okviru mirovinske reforme, kao i radi provedbe Zakona o hrvatskim braniteljima iz domovinskog rata i članovima njihovih obitelji. Realizirani su projekti kojima je poboljšana interakcija s korisnicima usluga Zavoda (npr. izrada e-pristupnog lista i prikaz osobnog broja osiguranika u elektroničkoj usluzi Lana-mirovinsko). Na području e-poslovanja proširen je broj institucija s kojima Zavod razmjenjuje podatke elektroničkim putem radi učinkovitijeg pružanja usluga korisnicima Zavoda (uspostava elektroničke razmjene podataka s Australijom). Povećan je i broj institucija s kojima se automatski razmjenjuju podaci (uključene su nove banke).

U 2018. provedeno je informatičko školovanje radnika Zavoda koje je financirano sredstvima iz EU-a. Iz Sektora za informatiku 32 polaznika pohađala su 26 tečaja iz područja IT sigurnosti, razvoja aplikacija i baza podataka, systemske administracije i računalnih mreža.

Javnost rada Zavoda

U 2018. osobita pozornost bila je usmjerena približavanju rada Zavoda osiguranicima, korisnicima prava i medijima, odnosno ukupnoj javnosti. Javnost rada Zavoda osigurana je dostupnošću informacija o radu Zavoda, i to: izravnim kontaktom s osiguranicima putem infotelefona, objavom informacija na internetskim stranicama, društvenim mrežama, omogućavanjem korištenja odgovarajućih web-servisa te izdavanjem stručno-informativnih publikacija, brošura i letaka. Najznačajnija aktivnost u interaktivnom odnosu s korisnicima odvijala se u okviru rada korisničkog infocentra kojim je omogućeno da se na svaki upit pozivatelja odgovori izravno, a kada je trebalo provjeriti i utvrditi činjenično stanje, odgovoreno je u kratkom roku. Medijski su promovirane važnije

aktivnosti Zavoda, kao što je pojačana kampanja vezana uz zakonske izmjene Zakona o doplatku za djecu, Zakona o mirovinskom osiguranju i Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, suradnja HZMO-a i HP-a te druge aktivnosti i događanja u Zavodu. Medijske objave pratile su se radi bolje pripreme tema važnih za javnost te zbog ocjene medijske uspješnosti predstavljanja rada Zavoda javnosti. Prema analizama, u 2018. postignut je pozitivan medijski (PR) učinak Zavoda.

IX. SAŽETAK

1. Uvod

Predmet ovoga Izvješća je obvezno mirovinsko osiguranje na temelju međugeneracijske solidarnosti i rad Zavoda. Poslovi iz mjerodavnosti Zavoda u protekloj godini obavljali su se u skladu s propisima i Financijskim planom Zavoda te prema Godišnjem planu rada Zavoda koje je donijelo Upravno vijeće Zavoda. Na dan 31. prosinca 2018. u Zavodu je evidentirano 1 236 258 korisnika mirovine i 1 506 912 osiguranika, tako da je omjer između korisnika i osiguranika bio 1 : 1,22 (u 2016. godini omjer je bio 1 : 1,17 a u 2017. bio je 1 : 1,20).

Ukupni prihodi Zavoda iznosili su 41,008 mlrd. kn, a rashodi 40,991 mlrd. kn. Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su 39,246 mlrd. kn, a u strukturi ostvarenih ukupnih rashoda čine 95,74%. U odnosu na 2017. godinu veći su za 4,2%.

Od 1. siječnja 2018. mirovine su usklađene za 0,94%, a od 1. srpnja 2018. za 2,7%. U 2017. godini udio mirovinskih rashoda u bruto domaćem proizvodu neznatno se smanjio - na 10,41% sa 11,01%, koliko je iznosio u 2016. U 2018. godini i dalje se bilježi pad udjela mirovinskih rashoda u bruto domaćem proizvodu koji je iznosio 10,28%. Prosječna mirovina ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju za prosinac 2018., umanjena za porez, prirez i doprinos za zdravstveno osiguranje, iznosila je 2.405,96 kn, a udio te mirovine u prosječnoj netoplaći u RH za prosinac 2018. iznosio je 38,42%. Prosječna mirovina, bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, iznosila je 2.688,12 kn ili 42,93% prosječne netoplaće za prosinac 2018.

Prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) za prosinac 2018. iznosila je 2.620,27 kn ili 41,84% prosječne netoplaće za prosinac 2018., a prosječna starosna mirovina, bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, iznosila je 3.008,95 kn ili 48,05% prosječne netoplaće za prosinac 2018.

Osim mirovinskog osiguranja na temelju međugeneracijske solidarnosti, Zavod provodi i postupke ostvarivanja prava na doplatak za djecu. Rashodi za doplatak za djecu za 2018. iznosili su 1,306 mlrd. kn, a u strukturi ukupnih rashoda čine 3,19%. U odnosu na 2017. godinu, rashodi za doplatak za djecu manji su za 4,1% zbog smanjenog broja korisnika i broja djece za koju se koristio doplatak za djecu u 2018. godini. Doplatak za djecu je u 2018. koristilo prosječno 140 284 korisnika, za prosječno 277 559 djece, a doplatak za djecu iznosio je prosječno 391,85 kn po djetetu.

Tijekom 2018. Zavodu je podneseno ukupno 481 344 zahtjeva za priznanje prava iz mirovinskog osiguranja, od toga su 471 666 zahtjeva u prvom stupnju, a 9 678 zahtjeva u drugom stupnju. Zajedno s neriješenim predmetima iz prethodnog razdoblja, u Zavodu je u 2018. na rješavanju bilo ukupno 549 062 zahtjeva o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje) i doplatka za djecu, od kojih je riješeno 483 768 zahtjeva ili 88,11%.

2. Stanje sustava mirovinskog osiguranja međugeneracijske solidarnosti

Na dan 31. prosinca 2018. u Zavodu su evidentirana 1 506 912 osiguranika. Od toga je evidentirano 684 607 (45,43%) osiguranika mlađih od 40 godina, 399 472 (26,51%) osiguranika u dobi od 40 do 49 godina, 340 501 (22,60%) osiguranika u dobi od 50 do 59 godina i 82 332 (5,46%) osiguranika u dobi od 60 i više godina.

U 2018. godini ukupno je evidentirano 51 075 korisnika koji su prvi put ostvarili pravo na mirovinu (37 668 starosnih i prijevremenih starosnih mirovina, 2 911 invalidskih mirovina i 10 496 obiteljskih mirovina), što je povećanje od 5,02% u odnosu na 2017. godinu, kada su evidentirana 48 634 nova korisnika.

Prosječan mirovinski staž korisnika starosne mirovine iznosi 31 godinu, korisnika prijevremene starosne mirovine 36 godina, korisnika invalidske mirovine 22 godine te korisnika obiteljske mirovine 28 godina. Prosjek mirovinskog staža svih korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u iznosi 30 godina, a u posljednjih deset godina prosječni mirovinski staž povećao se za jednu godinu.

U ukupnom broju korisnika mirovina prema ZOMO-u najveći broj korisnika je u dobnoj skupini od 65 do 69 godina (268 323 odnosno 23,47%), udio korisnika u mlađim dobnim skupinama blago se smanjuje, a istodobno se povećava udio korisnika u starijim dobnim skupinama.

Od ukupno 1 236 258 korisnika mirovine, u koji su broj uključeni i korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane, evidentirano je 807 362 (65,31%) korisnika starosne mirovine, u koji broj je uključeno 83 767 korisnika kojima je s navršenom životnom dobi za starosnu mirovinu invalidska mirovina prevedena na starosnu mirovinu. Invalidsku mirovinu ostvarilo je 190 627 korisnika (15,42%), a obiteljsku mirovinu 238 269 korisnika (19,27%).

Prosječna mirovina ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju za prosinac 2018., umanjena za porez, prirez i doprinos za zdravstveno osiguranje, iznosila je 2.405,96 kn, a njen udio u prosječnoj netoplaći u RH za prosinac 2018. iznosio je 38,42%. Prosječna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 2.688,12 kn ili 42,93% prosječne netoplaće.

Od 1. siječnja 2018. mirovine su usklađene za 0,94%, a od 1. srpnja 2018. za 2,7%.

3. Ustrojstvo Zavoda, ljudski potencijali i informacijska tehnologija Zavoda

Ustrojstvo

Zavodom, prema Zakonu, upravlja Upravno vijeće (ima devet članova) koje imenuje Vlada Republike Hrvatske, a djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti utvrđeni su Statutom koji donosi Upravno vijeće i potvrđuje Vlada Republike Hrvatske. Zavodom rukovodi ravnatelj, koji je odgovoran za zakonitost rada Zavoda. Ravnatelj ima zamjenika te šest pomoćnika (za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, za mirovinsko osiguranje, za provedbu uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, za pravne, kadrovske i opće poslove, za ekonomske poslove i za informatiku) koji vode, koordiniraju, organiziraju i kontroliraju poslove sektora kojim rukovode, pružaju stručnu pomoć ravnatelju u obavljanju poslova iz njihova djelokruga i ovlašteni su davati naloge i upute za rad iz svoga djelokruga predstojnicima područnih službi/ureda, načelnicima i drugim radnicima Zavoda. Ravnatelja, zamjenika i pomoćnike ravnatelja Zavoda imenuje Vlada Republike Hrvatske. Zavod obavlja poslove u jedinstvenoj stručnoj službi koja je organizirana prema teritorijalnom načelu u Središnju službu, smještenu u Zagrebu, područne službe (5), područne urede (14), uglavnom smještene u gradovima – sjedištima županija, i ispostave (92), smještene u gradovima i općinama u Republici Hrvatskoj.

Ljudski potencijali

Radi provedbe ciljeva u skladu sa Strategijom upravljanja ljudskim potencijalima u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje za razdoblje 2015.-2020. Zavod je pripremio projekt pod nazivom Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje koji je prijavljen za sufinanciranje sredstvima Europskog socijalnog fonda u okviru Prioritetne osi 1. Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage, Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020., Investicijskog prioriteta 8.vii Modernizacija ustanova tržišta rada kao što su javne i privatne službe za zapošljavanje te bolja usklađenost s potrebama tržišta rada, uključujući putem djelovanja koja povećavaju transnacionalnu mobilnost radne snage, kao i programom mobilnosti te bolju suradnju institucija i relevantnih dionika. Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Upravljačko tijelo Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. odobrilo je Sažetak operacije te su u rujnu 2018. započele aktivnosti na ovom Projektu.

Također, u okviru navedenog Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020., Upravljačko tijelo Operativnog programa (Ministarstva rada i mirovinskoga sustava) odobrilo je projekt Učinkoviti ljudski potencijali - operacija Jačanje administrativnih kapaciteta HZMO u 2017. te je donijet Plan stručnog usavršavanja radnika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2018. godinu, a 85% sredstava za provedbu Plana osigurano je iz EU fondova. Navedenim Planom utvrđeni su oblici stručnog usavršavanja radnika radi stjecanja određenih znanja i vještina kako bi pružili učinkovitiju i kvalitetniju uslugu korisnicima Zavoda iz sljedećih područja: upravljanje poslovanjem, upravljanje poslovnim procesima, uspostava i razvoj sustava ljudskih potencijala, komunikacijske vještine, strani jezici i IT izobrazba. Stručno usavršavanje provedeno je za 174 radnika.

Tijekom 2018. donesen je i Plan školovanja, obrazovanja, osposobljavanja i stručnog usavršavanja radnika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u 2018. godini u skladu s kojim je provedeno

stručno usavršavanje radnika Zavoda pohađanjem seminara, konferencija, radionica i savjetovanja, koje je pohađalo 88 radnika. Provedeno je i informatičko osposobljavanje (276 radnika) te usavršavanje iz područja javne nabave. Jedan radnik Zavoda polagao je ispit za ložača centralnog grijanja, jedan radnik polagao je ispit iz područja zaštite na radu, a državni stručni ispit polagalo je 12 radnika Zavoda i 12 polaznika stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

Na dan 31. prosinca 2018. u stručnoj službi Zavoda - područnim službama/uredima i Središnjoj službi bilo je zaposleno 2 554 radnika na neodređeno vrijeme i 81 radnik na određeno vrijeme – ukupno 2 635 radnika, 68 više nego na kraju 2017., odnosno broj zaposlenih povećan je za 2,58%. U navedenom razdoblju radni odnos prestao je za ukupno 166 radnika, i to: za 106 radnika zbog odlaska u mirovinu, za 39 radnika zbog sporazumnog prestanka ugovora o radu, za 5 radnika zbog isteka rada na određeno vrijeme, za 3 radnika zbog premještanja po potrebi službe u tijela državne uprave, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, 7 radnika je umrlo i za 6 radnika zbog ostalih načina prestanka ugovora o radu.

Informacijska i komunikacijska tehnologija

Poslovi provedbe mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu u informatičkom sustavu Zavoda u 2018. ostvarivali su se u uvjetima pouzdanog informacijskog sustava kao podrške svim zahtjevima ovih poslovnih procesa. Tijekom 2018. informatički su podržavani postupci zaprimanja zahtjeva, kompletiranja spisa, izračuna mirovina, automatskog donošenja rješenja, automatske naknadne doznake i redovitih doznaka preko pošte i banaka. Informatička projektna rješenja usklađivala su se s informacijskim sustavom REGOS-a, informacijskim sustavom Porezne uprave i ostalih povezanih institucija.

Tijekom 2018. poslovi upravljanja i podrške informacijskim sustavima Zavoda odvijali su se paralelno na sljedećim područjima:

- izrada i održavanje postojećih transakcija i skupnih obrada koje su podrška informacijskim sustavima Zavoda (podrška informacijskim sustavima radi poboljšanja informatiziranih poslovnih procesa zbog promjena u zakonodavstvu i u unutarnjem ustrojstvu Zavoda)
- razmjena podataka s drugim institucijama i državama.

U 2018. u Sektoru za informatiku zaprimljeno je 2 260 pisanih korisničkih zahtjeva koji su se odnosili na održavanje postojećih aplikacija i na nove poslove/projekte.

Tijekom 2018. nabavljeno je novo središnje računalo, nabavljeni su novi diskovi za virtualizacijsku okolinu i povećan je kapacitet postojećeg diskovnog sustava središnjeg računala. DB2 i IMS sustav za upravljanje bazama podataka nadograđen je na novu inačicu u svim podsustavima (sistemi, testni i produkcijski). Radi poboljšanja svojstava i povećanja kapaciteta reorganizirane su baze podataka, a računalne komponente distribuirane okoline (poslužitelji, radne stanice) nadograđene su na nove inačice operativnih sustava i korisničkih aplikacija. Nastavljeno je s postupkom prelaska s fizičkih na virtualne poslužitelje te podizanja sigurnosti na razini cjelokupne računalno-komunikacijske okoline Zavoda. Na temelju registriranih prijava u Servisnom centru, tijekom 2018. zaprimljena su 25 522 zahtjeva i radna naloga (a realizirana su 25 432 zahtjeva, tj. 99,65%) korisnika informatičke opreme Zavoda u vezi s instalacijom, podešavanjem, rukovanjem i premještanjem korisničke informatičke opreme, utvrđivanjem i otklanjanjem kvarova, pomoći pri uporabi aplikacija i informatičke opreme, otvaranjem korisničkih računa i dodjelom ovlasti za informatičke usluge.

U 2018. provedeno je školovanje radnika Zavoda koje je financirano sredstvima EU. Iz Sektora za informatiku 32 radnika prošla su stručno usavršavanje kroz 26 različitih tečajeva iz područja IT sigurnosti, razvoja aplikacija i baza podataka, systemske administracije i računalnih mreža.

4. Upravljanje Zavodom - rad Upravnog vijeća Zavoda

U 2018. Upravno vijeće održalo je 10 sjednica (od toga četiri elektroničkim putem), a razmotreno je ukupno 65 točaka dnevnog reda.

Vezano uz *opća pitanja*, Upravno vijeće donijelo je Godišnji plan rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2018. te Izvješće o radu i poslovanju Zavoda za 2017., koje je upućeno Hrvatskom saboru, nadležnom ministarstvu te umirovljeničkim udrugama.

U sklopu problematike *financijskog poslovanja Zavoda* Upravno vijeće donijelo je Odluku o usvajanju Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2018. godinu te Odluku o usvajanju Izmjena i dopuna Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2018. Razmotrilo

je i usvojilo Izvješće o financijskom poslovanju Zavoda za 2017. te Izvješće o financijskom poslovanju sredstvima doplatka za djecu za 2017. godinu. Upravno vijeće kontinuirano je nadziralo financijsko poslovanje Zavoda te je ocijenilo da se ono odvijalo u skladu i u okvirima financijskog plana, planiranih mjera štednje te osobito u skladu s mjerama smanjenja materijalnih rashoda Zavoda.

Upravno vijeće donijelo je odluke o usklađivanju mirovina od 1. siječnja 2018. i 1. srpnja 2018., odluke o najnižoj mirovini za jednu godinu mirovinskog staža od 1. siječnja 2018. i 1. srpnja 2018., odluke o osnovici za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja i o usklađivanju novčanih naknada zbog tjelesnog oštećenja od 1. siječnja 2018. i 1. srpnja 2018., Odluku o visini najniže mirovine hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata za godinu 2018., Odluku o osnovicama za utvrđivanje vrijednosnog boda prema osobnom činu, ustrojbenom mjestu i zvanju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata za godinu 2017. te Odluku o faktoru osnovne mirovine od 1. siječnja 2018.

Vezano uz normativnu djelatnost, Upravno vijeće donijelo je Pravilnik o uvjetima i načinu prodaje stanova u vlasništvu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Pravilnik o prodaji nekretnina u vlasništvu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

O radu Upravnog vijeća javnost je informirana putem priopćenja sredstvima javnog priopćavanja (medijima) te objavom donesenih općih akata na internetskoj stranici Zavoda.

5. Ostvarivanje prava i rad stručne službe Zavoda

Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu u upravnom postupku

Tijekom 2018. u Zavodu je na rješavanju bilo ukupno 549 062 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje i doplatka za djecu, matična evidencija, prvi i drugi stupanj), a ukupno je riješeno 483 768 zahtjeva ili 88,11% (33 357 više riješenih zahtjeva nego u 2017.). U odnosu na 2017. zaprimljena su 42 932 zahtjeva više u prvom stupnju, dok je u drugom stupnju zabilježen pad podnesenih žalbi sa 16 042 u 2017. na 9 678 u 2018.

U tuzemnom osiguranju u izvještajnom je razdoblju u prvom i drugom stupnju podneseno 133 490 novih zahtjeva, što je značajno povećanje novih zahtjeva u odnosu na prethodnu godinu (više od 12%), a na rješavanju je bilo ukupno 170 786 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja. Od tog broja riješeno je 136 597 zahtjeva ili 79,98%, što je bolje izvršenje nego prethodne godine, s obzirom na povećan broj zahtjeva (11 829 više riješenih zahtjeva nego u 2017.).

U inozemnom osiguranju u izvještajnom je razdoblju u prvom i drugom stupnju podnesen 111 551 zahtjev, što je također nešto veći broj zahtjeva u odnosu na prethodnu godinu kada ih je bilo 107 486. Ukupno s prenesenim zahtjevima iz prethodne godine na rješavanju su bila 134 843 zahtjeva, a od tog broja riješeno je 113 620 zahtjeva ili 84,26%.

Tijekom 2018. u Zavodu je vođeno ukupno 12 755 drugostupanjskih postupaka, u koje su uključeni i podaci o zahtjevima za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom uredbi Europske unije, kao i mjerodavnog zakonodavstva primjenom pravnih propisa Europske unije, a u podatke o doplatku za djecu uključeni su i podaci o žalbama na rješenja o priznavanju prava na doplatka za djecu primjenom uredbi Europske unije. Tijekom 2018. od ukupnog broja predmeta riješeno je 9 489 žalbi ili 74,39%.

Tijekom 2018. na rješavanju je bilo ukupno 488 tužbi na drugostupanjska tuzemna rješenja Zavoda (595 manje nego u 2017.) Od toga je riješeno, tj. dan je odgovor na tužbu i spis je upućen na regionalne upravne sudove radi donošenja presude, odnosno Visokom upravnom sudu radi rješavanja žalbe na prvostupanjsku presudu u ukupno 407 predmeta ili 83,40%, a na rješavanju je na kraju godine ostao još 81 spis upravnih sporova ili 16,60%.

Provedba uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju

U 2018. godini zaprimljeno je ukupno 131 696 novih zahtjeva u prvom i drugom stupnju u postupcima rješavanja o pravu na mirovinu primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora, određivanja mjerodavnog zakonodavstva primjenom pravnih propisa EU, odstupanje primjenom članka 16. Uredbe 883/2004, stavljanje izvan snage potvrde A1 poništavanjem ili ukidanjem te ostvarivanje prava na doplatka za djecu primjenom uredbi EU. Od toga je 130 119 prvostupanjskih zahtjeva, i to: 42 033 zahtjeva za mirovinu (32,3%), 67 958 zahtjeva za izdavanje potvrde A1 - izaslanje radnika (52,2%), 5 941 ostalih zahtjeva vezanih uz određivanje mjerodavnog zakonodavstva koje se primjenjuje (4,6%) i 14 187 zahtjeva vezanih uz rješavanje o pravima na doplatka za djecu primjenom uredbi EU (10,9%).

Tijekom 2018. na rješavanju je bilo ukupno 160 610 zahtjeva (25% više nego u 2017. godini - 128 449). Od toga je riješeno 128 648 zahtjeva, odnosno 80%, što je za 19,5% više nego u 2017. kada je riješeno 107 690 zahtjeva.

Tijekom 2018. zaprimljeno je 1 577 žalbi na rješenja donijeta primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, od toga 1 549 žalbi na prvostupanjska rješenja o pravu na mirovinu, 11 žalbi u postupcima određivanja mjerodavnog zakonodavstva te 17 žalbi u postupcima doplatka za djecu. U odnosu prema ukupnom broju riješenih zahtjeva u prvom stupnju (121 077), broj podnesenih žalbi (1 577) relativno je mali - svega 1,3%.

Rješavanje o pravima na doplatku za djecu (tuzemno osiguranje)

U provedbi Zakona o doplatku za djecu u 2018. na rješavanju je u prvom i drugom stupnju u tuzemnom osiguranju zajedno s neriješenim zahtjevima iz prethodne godine bio ukupno 236 721 zahtjev. Od toga su ukupno riješena 230 204 zahtjeva ili 97,25%, a neriješeno je ostalo 6 517 zahtjeva.

Matična evidencija osiguranika i staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem

Na dan 31. prosinca 2018. u matičnoj evidenciji evidentirano je 1 506 912 aktivnih osiguranika. Nakon donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju zapošljavanja, sustav matične evidencije prilagođen je za provedbu navedenog propisa te su tijekom 2018. obavljani poslovi utvrđivanja staža osiguranja sezonskih radnika u poljoprivredi, a do 31. prosinca 2018. riješen je 2 571 zahtjev.

U 2018. redovito su se obrađivale sve vrste različitih prijava koje se odnose na osiguranje. Prijavno-odjavni podaci obrađeni su u matičnoj evidenciji u propisanim rokovima, a povećanje obuhvata prijava o stažu i plaći bio je jedan od prioritetnih poslova Zavoda. Prosječni obuhvat prijava o utvrđenom stažu osiguranja i plaći za zaposlene radnike u odnosu na prijave na osiguranje je 97,5% za razdoblje od 1970. do 2017.

Tijekom 2018. prikupljeno je 20 790 prijava MPP-1 za razdoblje 1970.-2002. Izvedeni su podaci o stažu osiguranja i osnovicama za 2017. za radnike kod pravnih i fizičkih osoba s obuhvatom od 96%.

U 2018. riješeno je ukupno 6 345 zahtjeva za utvrđivanje staža te 7 026 zahtjeva za utvrđivanje svojstva osiguranika. Također, obavljani su i poslovi kompletiranja podataka u povodu obavijesti osiguranika o namjeri podnošenja zahtjeva za priznanje prava na starosnu odnosno prijevremenu starosnu mirovinu te je tijekom 2018. zaprimljen 25 691 zahtjev (obavijest), a riješen je 19 651 zahtjev. U nadležnosti odjela matične evidencije područnih službi/ureda izdano je tijekom 2018. ukupno 104 140 ovršnih potvrda, 12 723 ostale potvrde koje se izdaju u nadležnosti matične evidencije i 852 298 potvrda o radnopravnom statusu osiguranika, od toga su 224 674 potvrde izdane u elektroničkom obliku (70 232 e-potvrde više nego u 2017.).

Imovinsko-pravno poslovanje

U području imovinsko-pravnih poslova, stručna služba Zavoda kontinuirano rješava predmete naknade štete u vezi s ozljedama na radu i izvan rada, naplatu nepripadnih isplata mirovinskih primanja (stjecanja bez osnove), naplatu doprinosa, raskide ugovora i povrat neopravdanih sredstava dodijeljenih za zapošljavanje invalida rada, zastupanje Zavoda u pasivnim sporovima, pružanje pravne pomoći stranim nositeljima osiguranja i postupke u vezi s otpustom iz državljanstva Republike Hrvatske.

Tijekom 2018. intenzivirali su se poslovi vezani uz gospodarenje nekretninama Zavoda. osobito naplata najamnina i zakupnina za stanove i poslovne prostore u vlasništvu Zavoda te poslovi vezani uz isplatu neisplaćene razlike mirovina pripadnicima HVO i članovima obitelji poginulih i nestalih pripadnika HVO-a, koji su većinom okončani, a razlike mirovina isplaćene.

Kao novi imovinsko-pravni poslovi obavljaju se poslovi naplate, odnosno povrata troškova upravnog spora plaćenih bez pravne osnove te poslovi davanja pravnog mišljenja vezano uz isplate udjela u Umirovljeničkom fondu.

U 2018. Zavod je u predmetima naknade štete i nepripadnih isplata mirovinskih primanja i doplatka za djecu naplatio svotu od 51.737.500,37 kn.

Javnost rada Zavoda i odnosi s javnošću

Poslovi koji proizlaze iz javnosti rada Zavoda u 2018. godini obuhvaćali su suradnju s medijima, komunikaciju s osiguranicima i korisnicima prava putem infotelefona i elektroničkom poštom, objavu podataka i informacija u Narodnim novinama, publikacijama i na internetskoj stranici Zavoda, rješavanje zahtjeva za pristup informacijama te izdavanje stručno-informativnih publikacija Zavoda (pisanih i elektroničkih). Interno obavješćavanje radnika Zavoda provodilo se objavom na oglasnim pločama i na intranetskoj mreži Zavoda.

U sklopu odnosa s *medijima*, Zavod je javnosti davao priopćenja o aktualnim informacijama o radu i poslovanju, o radu njegovih upravljačkih tijela te o radu stručne službe. U 2018. poslano je 37 priopćenja za medije te je odgovoreno na 170 (pisanih) upita novinara.

Komunikacija s osiguranicima odvijala se putem redovitih komunikacijskih kanala Zavoda, tj. infotelefona, internetskih stranica Zavoda te pisanim i elektroničkim putem, a dinamika i intenzitet bili su vezani uz aktualnost problematike. Putem *infotelefona* u 2018. preuzet je 35 731 poziv.

U 2018. internetska stranica Zavoda brojala je 3 493 696 posjeta, što je u odnosu na 2017. (u kojoj je bilo 3 393 583 posjeta) više za 100 113 posjeta. O radu Zavoda javnost je informirana i preko profila Zavoda na društvenim mrežama (Facebook i Twitter). U veljači 2018. aktiviran je i službeni profil na poslovnoj mreži LinkedIn preko koje je također informirana javnost (od 27. veljače do 31. prosinca 2018. bilo je ukupno 40 objava). U rubrici Pitanja, elektroničkim putem (e-pošta) u 2018. odgovoreno je na 15 939 pitanja (8 125 više nego u 2017.). U 2018. zaprimljeno je ukupno 214 predstavlja (u 2017. bilo ih je 177). Također, u Zavodu je u 2018. bilo podneseno i riješeno 27 *zahtjeva prema Zakonu o pravu na pristup informacijama*.

U ostvarivanju javnosti rada važno mjesto i u 2018. godini imalo je *izdavanje stručno-informativnih publikacija* Zavoda, u sklopu kojih su kao digitalna publikacija redovito izdavane *Statističke informacije HZMO-a* (tromjesečno). Također, redovito je objavljivan i mjesečni prilog *Mirovinski vodič HZMO-a u Hrvatskom umirovljeničkom listu* i *info.HZMO* u publikaciji *SUH-a Glas umirovljenika*. Za potrebe informiranja radnika Zavoda objavljuju su obavijesti na intranetskim stranicama Zavoda. Izrađeno je 15 informativnih brošura iz različitih područja rada Zavoda, koje su dostupne na infošalterima u područnim službama/uredima i Središnjoj službi te na internetskoj stranici Zavoda.

6. Financijsko poslovanje

Financijsko poslovanje Zavoda

Ukupni prihodi i primici Zavoda za 2018. ostvareni su u iznosu od 41.008.146.786 kn i u odnosu na 2017. godinu veći su za 4,0%. Višak prihoda i primitaka iznosi 17.352.921 kn. Ukupni rashodi i izdaci za 2018. godinu ostvareni su u iznosu od 40.990.793.865 kn i u odnosu na 2017. godinu veći su za 4,0%.

Financijski rashodi za 2018. godinu iznosili su 27.272.137 kn, od toga se 26.089.468 kn odnosi na financijske rashode za isplatu mirovina, a 1.182.669 kn na ostale financijske rashode Zavoda (bankarske usluge, usluge platnog prometa, zatezne kamate i kamate za primljene kredite i zajmove). U strukturi ukupnih rashoda, financijski rashodi čine 0,07%. U odnosu na 2017. godinu manji su za 9,1% zbog smanjenja broja korisnika kojima se mirovina isplaćuje preko pošte.

Rashodi za zaposlene u 2018. iznosili su 290.748.362 kn, odnosno 0,71% ukupnih rashoda Zavoda, a u odnosu na 2017. veći su za 7,1%.

Materijalni rashodi u 2018. godini iznosili su 85.447.123 kn, u odnosu na 2017. godinu veći su za 4,7%, a u strukturi ukupnih rashoda čine 0,21%. Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na rashode za usluge koji su veći za 1,0%, najvećim dijelom zbog povećanja rashoda za zakupnine i najamnine (licence s rokom korištenja do jedne godine i unajmljivanje softvera) te intelektualne i osobne usluge (energetski certifikat, procjena stanova, strategija ICT sustava).

Poslovanje sredstvima za doplatak za djecu

Prema odredbama članka 31. Zakona o doplatku za djecu, sredstva za financiranje doplatka za djecu osiguravaju se u državnom proračunu. Rashodi za doplatak za djecu za 2018. godinu ostvareni su u iznosu od 1.306.356.410 kn i u odnosu na 2017. godinu manja su za 4,1%.

Unutar ukupnih rashoda doplatka za djecu uključena su i sredstva za isplatu pronatalitetnog dodatka (članak 18. Zakona o doplatku za djecu) koja su u 2018. godini iznosila 270.385.500 kn za prosječno mjesečno 33 384 korisnika doplatka za djecu. Ukupni prihodi za 2018. ostvareni su u iznosu od 1.306.303.586 kn i u odnosu na 2017. godinu manji su za 56.375.230 kn ili 4,1%. Ukupni rashodi doplatka za djecu za 2018. ostvareni su u iznosu od 1.306.356.410 kn i u odnosu na 2017. godinu manji su za 56.322.406 kn ili 4,1% zbog smanjenja prosječnog broja korisnika doplatka za djecu za 9,4% i smanjenja prosječnog broja djece koja primaju doplatka za djecu za 5,8%, a prosječan iznos doplatka za djecu povećan je za 1,7%.

7. Portfelj Zavoda

Na dan 31. prosinca 2018. ukupna nominalna vrijednost portfelja Zavoda, koji obuhvaća 45 trgovačkih društava, iznosila je 1.611.658.204,50 kn. Na listu Zagrebačke burze uvršteno je 12 društava. Vrijednost ukupnog portfelja Zavoda u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2018. smanjena je za 3.835.552,00 kn. U 2018. od gospodarenja portfeljem naplaćeno je ukupno 105.755.305,56 kn, od toga s osnove naplate dividende 4.941.103,37 kn te od prodaje portfelja 100.814.202,19 kn.

Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo d.o.o. za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima (HMID) je tvrtka u 100%-tnom vlasništvu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Ukupno djelovanje HMID-a u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2018. može se definirati kao nastavak provedbe investicijskog cilja fondova pod upravljanjem, a to je povećanje vrijednosti imovine koja je u njegovom portfelju na dulji rok. Investicijski cilj ostvaruje se ulaganjem imovine pretežito u uvrštene vlasničke vrijednosne papire (dionice), prilagođavajući pritom strukturu ulaganja tržišnim uvjetima.

Od početka rada HMID-a do danas, vlasniku (Zavodu) je isplaćeno sveukupno 189,7 milijuna kuna dobiti iz poslovanja HMID-a.

Neto imovinska vrijednost (NIV) Kapitalnog fonda na dan 31. prosinca 2018. iznosila je 1.197.742.247 kn. U 2018. godini Kapitalni fond ostvario je neto dobitak od 10.253.803 kn. Ostala sveobuhvatna dobit iznosi -169.700.646 kn, a ukupna sveobuhvatna dobit u 2018. iznosi -159.446.844 kn. Vrijednost neto imovine Fonda u 2018. godini niža je za 84,8 milijuna kuna ili 7,4% u odnosu na 2017. godinu.

8. Osvrt na izvršenje Godišnjeg plana Zavoda za 2018.

Godišnjim planom Zavoda za 2018. planirana je provedba projekata vezanih uz zakonske izmjene i projekata za unaprjeđenje rada i poslovanja Zavoda te aktivnosti u okviru redovitog poslovanja (mirovinsko osiguranje, ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, provedba međunarodnih ugovora i propisa Europske unije koji se odnose na mirovinsko osiguranje i doplatka za djecu, pravni poslovi, uredsko poslovanje i normativna djelatnost u mjerodavnosti Zavoda, kadrovska politika i ljudski potencijali, upravljanje i gospodarenje imovinom Zavoda, ekonomsko-financijsko poslovanje Zavoda i financijsko upravljanje, nabava i investicije te održavanje i zaštita na radu, unutarnja revizija, kontrola i nadzor, informatički sustav Zavoda, javnost rada Zavoda). Svi ključni planirani poslovi obavljeni su planiranom dinamikom i u utvrđenim rokovima.

* * *

X.

TABLIČNI PRILOG – POPIS TABLICA

	Redni broj tablice
<i>Stanje općih podataka o Zavodu (stanje 31. prosinca 2018.)</i>	1
<i>Pregled broja osiguranika i korisnika mirovina prema godinama i vrstama osiguranja</i>	2
<i>Pregled broja korisnika i prosječnih svota mirovina (korisnici mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju)</i>	3
<i>Bruto domaći proizvod Republike Hrvatske (BDP) i izdaci za mirovinsko osiguranje prema godinama</i>	4
<i>Pregled ukupnog broja vođenih postupaka prema vrstama postupaka (prvi i drugi stupanj).</i>	5
<i>Pregled ukupnog broja vođenih postupaka u Zavodu – upravni postupak (prvi i drugi stupanj)</i>	6
<i>Pregled rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)</i>	7
<i>Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju</i>	8
<i>Pregled rješavanja o pravima na doplatku za djecu (tuzemno osiguranje)</i>	9
<i>Pregled medicinskog vještačenja</i>	10
<i>Pregled medicinskog vještačenja (tuzemno osiguranje)</i>	11
<i>Pregled rješavanja o pravima primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora</i>	12
<i>Pregled rješavanja o pravima na doplatku za djecu primjenom uredbi EU (prvi i drugi stupanj, upravni postupak i neupravni postupak)</i>	13
<i>Pregled broja vođenih postupaka u Zavodu – upravni postupak (prvi i drugi stupanj) bez doplatka za djecu</i>	14
<i>Pregled broja vođenih postupaka u Zavodu – upravni postupak (prvi i drugi stupanj) doplatka za djecu</i>	15

* * *

STANJE OPĆIH PODATAKA O ZAVODU
stanje: 31. prosinca 2018.

Tablica 1

Redni broj	Područna služba / područni ured	OSIGURANICI		KORISNICI MIROVINA					Broj korisnika mirovina na 1000 osiguranika	DOPLATAK ZA DJECU	
		Broj	Indeks 31.12.2018. 31.12.2017.	UKUPNO		Starosna	Invalidska	Obiteljska		Broj djece	Broj korisnika
				Broj	Indeks 31.12.2018. 31.12.2017.						
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	BJELOVARU	31278	103,3	32797	99,5	22307	3568	6922	1049	11075	5656
2.	DUBROVNIKU	43217	102,1	32162	101,3	23646	2398	6118	744	8823	4599
3.	GOSPIĆU	14742	103,2	15075	99,9	10003	1318	3754	1023	3448	1792
4.	KARLOVCU	35363	101,5	36699	100,2	26413	2941	7345	1038	8344	4468
5.	KOPRIVNICI	34002	101,7	28173	100,1	19152	3643	5378	829	11106	5627
6.	OSIJEKU - PS	87656	103,5	80604	99,5	53827	8811	17966	920	26048	14044
7.	POŽEGI	19305	103,2	19008	98,9	12301	2546	4161	985	8026	4123
8.	PULI - POLI	85443	101,9	56413	101,6	41831	4552	10030	660	9539	5249
9.	RIJECI - PS	111234	101,2	89888	100,4	66751	6747	16390	808	11929	6895
10.	SISKU	40256	103,9	49820	99,5	32781	4824	12215	1238	13010	6834
11.	SL. BRODU	38779	104,8	34477	99,9	21983	3819	8675	889	15330	7852
12.	SPLITU - PS	147395	101,4	109213	100,1	72269	15282	21662	741	38360	20171
13.	ŠIBENIKU	30253	101,3	31225	100,6	20923	2948	7354	1032	8213	4444
14.	VARAŽDINU - PS	104888	100,9	66815	100,7	45269	10035	11511	637	23043	11323
15.	VIROVITICI	20508	102,6	15466	101,8	9803	1886	3777	754	8871	4831
16.	VUKOVARU	41708	105,2	35816	100,2	23966	4111	7739	859	17798	9084
17.	ZADRU	53014	103,6	41742	100,4	30224	3498	8020	787	14293	7424
18.	ZAGREBU - PS *	567871	102,0	367737	100,2	267350	37174	63213	648	68153	34881
UKUPNO		1506912	102,2	1143130	100,2	800799	120101	222230	759	305409	159297
19.	HRVATSKA VOJSKA	-	-	15104	104,4	5498	8579	1027	-	-	-
20.	HRVATSKI BRANITELJI	-	-	71259	100,4	1065	55918	14276	-	-	-
21.	HRVATSKO VIJEĆE OBRANE	-	-	6765	99,5		6029	736	-	-	-
SVEUKUPNO		1506912	102,2	1236258	100,3	807362	190627	238269	820	305409	159297

NAPOMENA:

Prema Statutu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (NN br. 117/12) status područne službe imaju: Osijek, Rijeka, Split, Varaždin i Zagreb (**dodatna oznaka - PS**).

Ostale ustrojstvene jedinice Zavoda imaju status područnog ureda.

* Primjena Statuta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (NN br. 28/14) i Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu HZMO-a od 1. rujna 2014.

PREGLED BROJA OSIGURANIKA I KORISNIKA MIROVINA PREMA GODINAMA I VRSTAMA OSIGURANJA

stanje na dan: 31. prosinca

Tablica 2

Godine	Radnici kod pravnih i fizičkih osoba			Obrtnici			Poljoprivrednici			Ukupno		
	Broj osiguranika	Broj korisnika	Odnos	Broj osiguranika	Broj korisnika	Odnos	Broj osiguranika	Broj korisnika	Odnos	Broj osiguranika	Broj korisnika	Odnos
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2001.	1249709	929371	1,34	78783	20355	3,87	73610	82394	0,89	1402102	1032120	1,36
2002.	1274293	939214	1,36	80471	20737	3,88	67217	82241	0,82	1421981	1042192	1,36
2003.	1301994	948523	1,37	82775	21355	3,88	59226	84671	0,70	1443995	1054549	1,37
2004.	1324474	958810	1,38	83840	21958	3,82	51791	84887	0,61	1460105	1065655	1,37
2005.	1368402	973793	1,41	83749	22528	3,72	46726	84250	0,55	1498877	1080571	1,39
2006.	1412215	993460	1,42	82736	23476	3,52	43219	83150	0,52	1538170	1100086	1,40
2007.	1457676	1015766	1,44	81963	24252	3,38	39824	81522	0,49	1579463	1121540	1,41
2008.	1488922	1043262	1,43	79149	25299	3,13	36777	79729	0,46	1604848	1148290	1,40
2009.	1421376	1069059	1,33	75051	26433	2,84	33806	78322	0,43	1530233	1173814	1,30
2010.	1373044	1095354	1,25	70616	27924	2,53	31703	77108	0,41	1475363	1200386	1,23
2011.	1369757	1109336	1,23	67998	29100	2,34	30378	74685	0,41	1468133	1213121	1,21
2012.	1339933	1115867	1,20	65252	29767	2,19	27555	72058	0,38	1432740	1217692	1,18
2013.*	1314437	1091008	1,20	62399	30402	2,05	23795	69405	0,34	1400631	1190815	1,18
2014.*	1315535	1125773	1,17	59951	31170	1,92	21914	66795	0,33	1397400	1223738	1,14
2015.*	1335123	1132614	1,18	57696	31657	1,82	20818	63749	0,33	1413637	1228020	1,15
2016.*	1363997	1140004	1,20	56558	32357	1,75	19633	61014	0,32	1440188	1233375	1,17
2017.*	1398144	1141667	1,22	57412	32920	1,74	19488	58064	0,34	1475044	1232651	1,20
2018.*	1427622	1147442	1,24	59853	33481	1,79	19437	55335	0,35	1506912	1236258	1,22

* Provedba Zakona o mirovinskom osiguranju - članak 95. (NN broj 157/13)

PREGLED BROJA KORISNIKA I PROSJEČNIH SVOTA MIROVINA
(korisnici mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju)

stanje: 31. prosinca 2018.

Tablica 3

Vrste mirovina	Broj korisnika mirovina	Prosječna netomirovina	Udio prosječne netomirovine u netoplaći za prosinac 2018. (6.262)
0	1	2	3
Starosna	497285	2.620,27	41,84
Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika - čl. 35.	25970	3.565,81	56,94
Starosna mirovina prevedena iz invalidske	83767	2.295,57	36,66
Ukupno starosna	607022	2.615,91	41,77
Prijevremena starosna mirovina	193492	2.497,03	39,88
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca - čl. 36.	285	2.681,12	42,82
Sveukupno starosna	800799	2.587,21	41,32
Invalidska	120101	1.972,02	31,49
Obiteljska	222230	1.987,33	31,74
UKUPNO	1143130	2.405,96	38,42

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD REPUBLIKE HRVATSKE (BDP) I IZDACI ZA MIROVINSKO OSIGURANJE PREMA GODINAMA

Tablica 4
u 000 000 kn

Redni broj		G O D I N E														
		1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1.	Bruto domaći proizvod Republike Hrvatske (BDP)															
	tržišne cijene - tekuće (<i>godišnji obračun*</i>)	117.105	128.671	146.758	161.832	166.321	180.241	194.271	211.500	232.444	250.565	269.779	294.150	322.464	347.750	331.367
2.	Ukupni rashodi Hrvatskog zavoda za															
	mirovinsko osiguranje	10.667	12.343	15.448	16.536	19.047	20.225	22.967	23.723	24.691	26.011	27.298	28.919	30.519	33.515	35.072
3.	Udio rashoda Hrvatskog zavoda za															
	mirovinsko osiguranje u BDP-u (%)	9,11	9,59	10,53	10,22	11,45	11,22	11,82	11,22	10,62	10,38	10,12	9,83	9,46	9,64	10,58
4.	Rashodi Hrvatskog zavoda za mirovinsko															
	osiguranje za mirovine i mirovinska primanja	7.976	9.976	13.154	15.535	18.296	19.470	22.281	23.090	24.111	25.412	26.703	28.270	29.865	32.783	34.399
5.	Udio rashoda Hrvatskog zavoda za mirovinsko															
	osiguranje za mirovine i mir. primanja u BDP u %	6,81	7,75	8,96	9,60	11,00	10,80	11,47	10,92	10,37	10,14	9,90	9,61	9,26	9,43	10,38

u 000 000 kn

Redni broj	Opis	G O D I N E								
		2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
0	1	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1.	Bruto domaći proizvod Republike Hrvatske (BDP)									
	tržišne cijene - tekuće (<i>godišnji obračun*</i>)	329.143	333.457	330.825	331.785	331.570	339.616	351.349	365.643	381.799
2.	Ukupni rashodi Hrvatskog zavoda za									
	mirovinsko osiguranje	35.477	35.555	35.731	36.604	36.806	38.683	38.683	38.070	39.685
3.	Udio rashoda Hrvatskog zavoda za									
	mirovinsko osiguranje u BDP-u (%)	10,78	10,66	10,80	11,03	11,10	11,39	11,01	10,41	10,39
4.	Rashodi Hrvatskog zavoda za mirovinsko									
	osiguranje za mirovine i mirovinska primanja	34.877	34.952	35.198	36.120	36.366	36.682	36.805	37.671	39.247
5.	Udio rashoda Hrvatskog zavoda za mirovinsko									
	osiguranje za mirovine i mir. primanja u BDP u %	10,60	10,48	10,64	10,89	10,97	10,80	10,48	10,30	10,28
6.	Rashodi doplatka za djecu						1.588	1480	1363	1306
	Udio rashoda doplatak za djecu u BDP u %						0,47	0,42	0,37	0,34

IZVOR PODATAKA: Državni zavoda za statistiku (DZS) i Odjel za poslove planiranja i analize (HZMO).

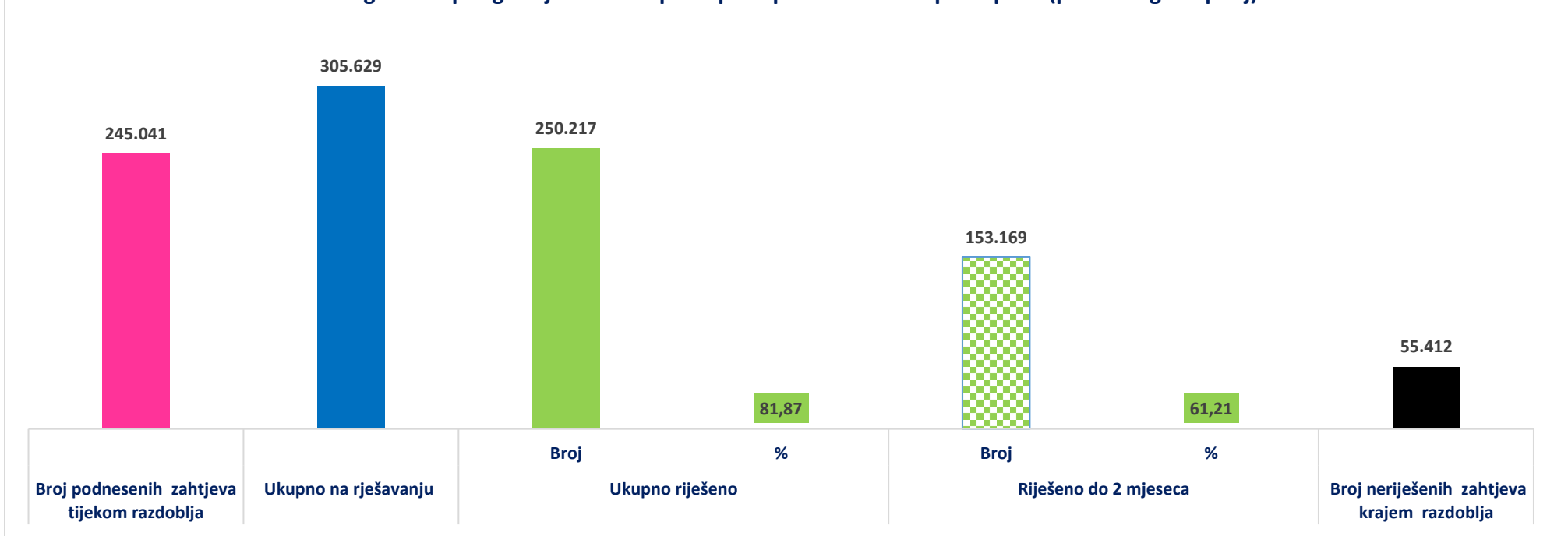
Pregled ukupnog broja vođenih postupaka prema vrstama postupaka (prvi i drugi stupanj)

stanje na dan 31. prosinca 2018.

Tablica 5

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Mirovinsko osiguranje - tuzemno	133.490	170.786	136.597	79,98	66.236	48,49	34.189
2.	Mirovinsko osiguranje - inozemno	111.551	134.843	113.620	84,26	86.933	76,51	21.223
3.	Doplatak za djecu	236.303	243.433	233.551	95,94	105.572	45,20	9.882
	UKUPNO	481.344	549.062	483.768	88,11	258.741	53,48	65.294
	Mirovinsko TUZ+INZ	245.041	305.629	250.217	81,87	153.169	61,21	55.412

Pregled ukupnog broja vođenih postupaka prema vrstama postupaka (prvi i drugi stupanj)

Pregled ukupnog broja vođenih postupaka u Zavodu - upravni postupak (prvi i drugi stupanj)

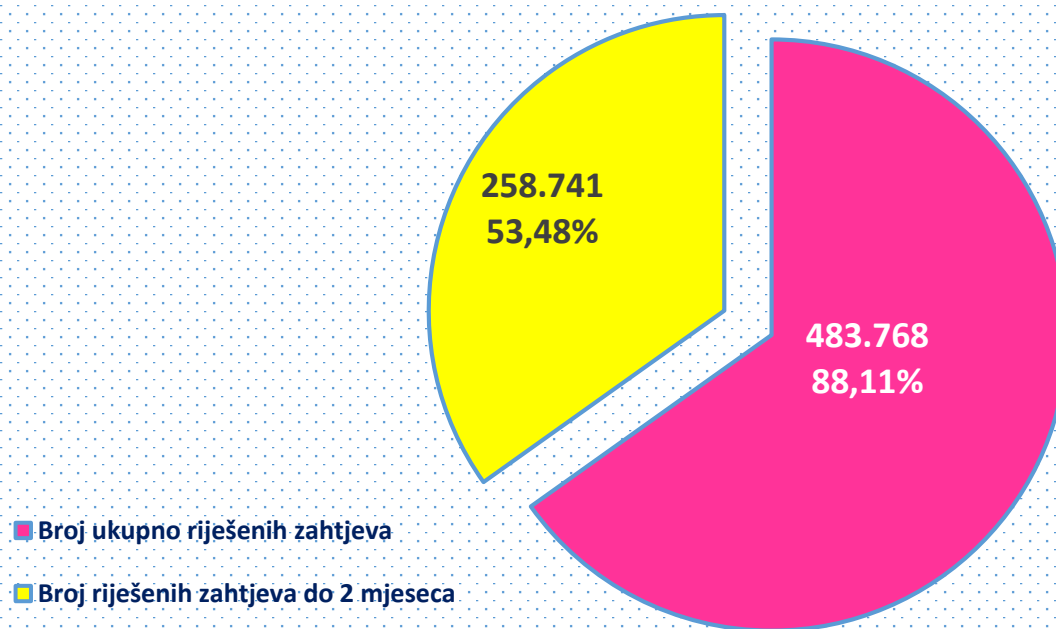
stanje na dan 31. prosinca 2018.

Tablica 6

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj riješenih do 2 mjeseca	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj	471.666	536.307	474.279	88,43	255.314	53,83	62.028
2.	Drugi stupanj	9.678	12.755	9.489	74,39	3.427	36,12	3.266
	UKUPNO	481.344	549.062	483.768	88,11	258.741	53,48	65.294

Napomena: uključeno tuzemno i inozemno osiguranje, doplati za djecu i matična evidencija.

Pregled ukupno riješenih zahtjeva u Zavodu - upravni postupak (prvi i drugi stupanj)

Broj riješenih zahtjeva prvog i drugog stupnja

88,43

Prvi stupanj

74,39

9.489

Drugi stupanj

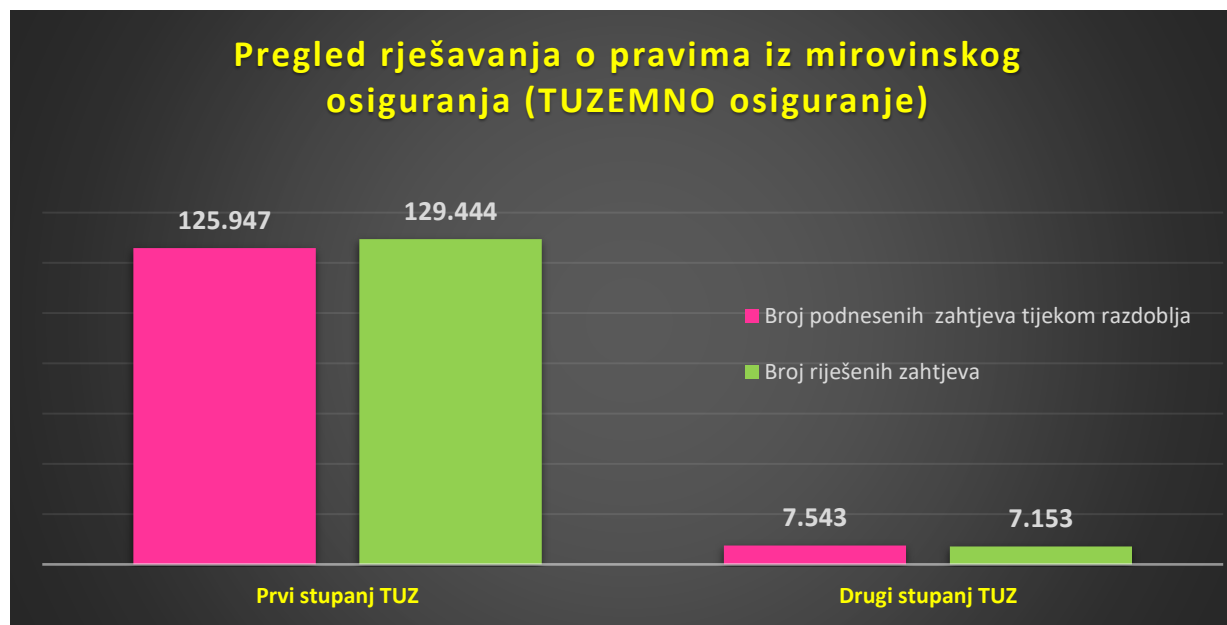
Pregled rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)

stanje na dan 31. prosinca 2018.

Tablica 7

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj TUZ	125.947	161.293	129.444	80,25	63.791	49,28	31.849
2.	Drugi stupanj TUZ	7.543	9.493	7.153	75,35	2.445	34,18	2.340
	UKUPNO	133.490	170.786	136.597	79,98	66.236	48,49	34.189

Napomena: nije uključen doplati za djecu

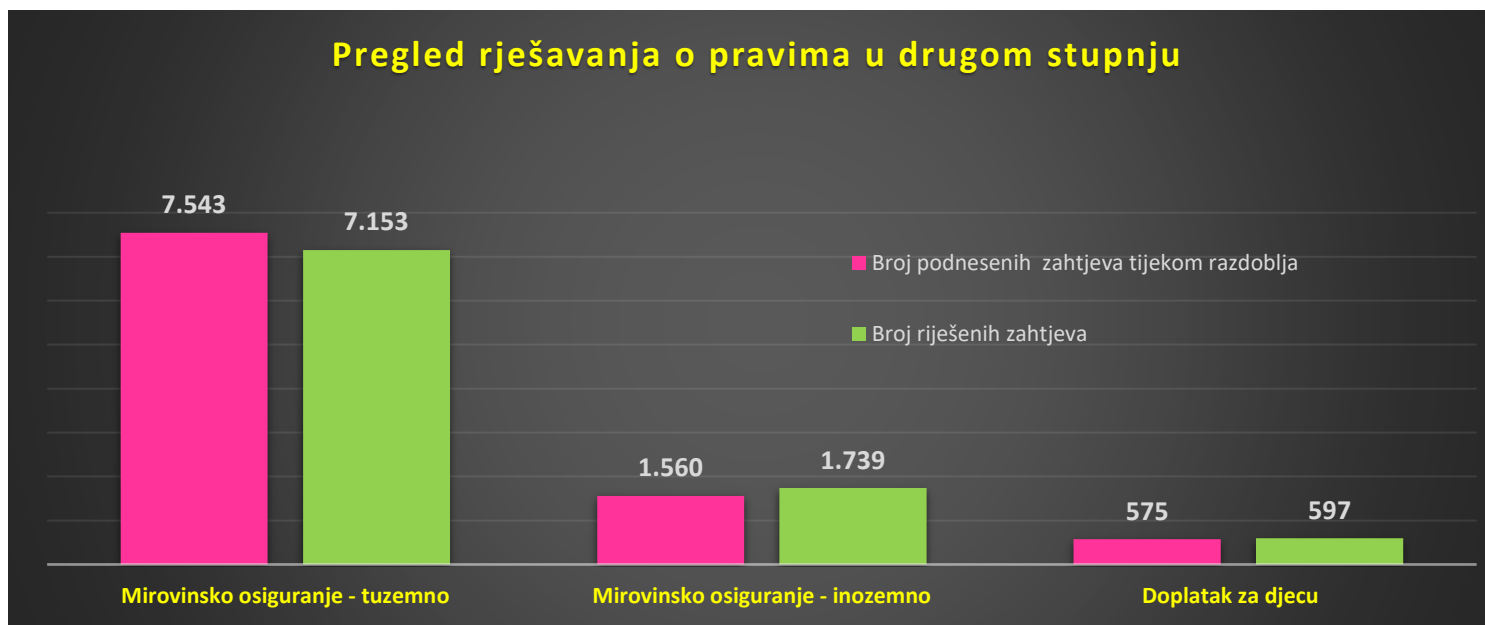
Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

stanje na dan 31. prosinca 2018.

Tablica 8

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Mirovinsko osiguranje - tuzemno	7.543	9.493	7.153	75,35	2.445	34,18	2.340
2.	Mirovinsko osiguranje - inozemno	1.560	2.528	1.739	68,79	702	40,37	789
3.	Doplatak za djecu	575	734	597	81,34	280	46,90	137
	UKUPNO	9.678	12.755	9.489	74,39	3.427	36,12	3.266

Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

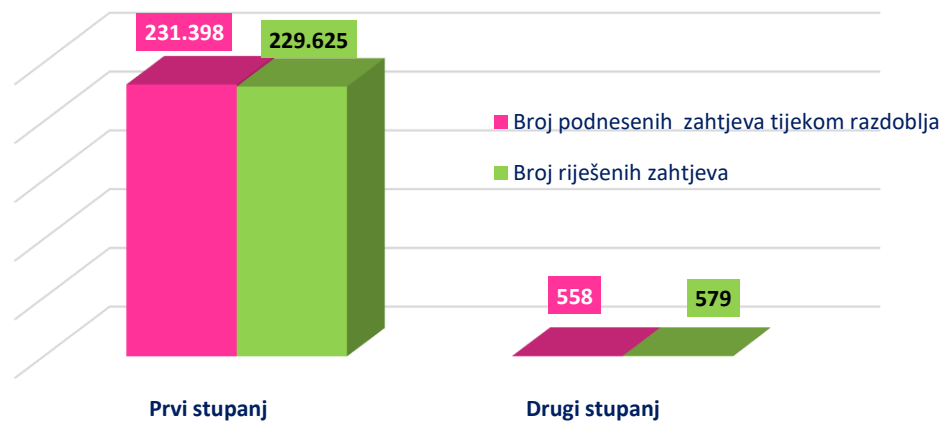
Pregled rješavanja o pravima na doplatak za djecu (tuzemno osiguranje)

stanje na dan 31. prosinca 2018.

Tablica 9

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
0	1	2	3	4	5	6
1.	Prvi stupanj	231.398	236.015	229.625	97,29	6.390
2.	Drugi stupanj	558	706	579	82,01	127
	UKUPNO	231.956	236.721	230.204	97,25	6.517

Pregled rješavanja o pravima na doplatak za djecu (tuzemno osiguranje)

Pregled medicinskog vještačenja

stanje na dan 31. prosinca 2018.

Tablica 10

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
0	1	2	3	4	5	8
1.	Prvi stupanj	40.437	67.754	49.428	72,95	18.326
2.	Drugi stupanj	4.902	6.604	4.997	75,67	1.607
	UKUPNO	45.339	74.358	54.425	73,19	19.933

Napomena: uključeno tuzemno i inozemno osiguranje i doplati za djecu

Pregled medicinskog vještačenja (tuzemno osiguranje)

stanje na dan 31. prosinca 2018.

Tablica 11

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
0	1	2	3	4	5	8
1.	Prvi stupanj	31.441	53.116	38.468	72,42	14.648
2.	Drugi stupanj	4.281	5.629	4.236	75,25	1.393
	UKUPNO	35.722	58.745	42.704	72,69	16.041

Napomena: nije uključen doplati za djecu

Pregled rješavanja o pravima primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora

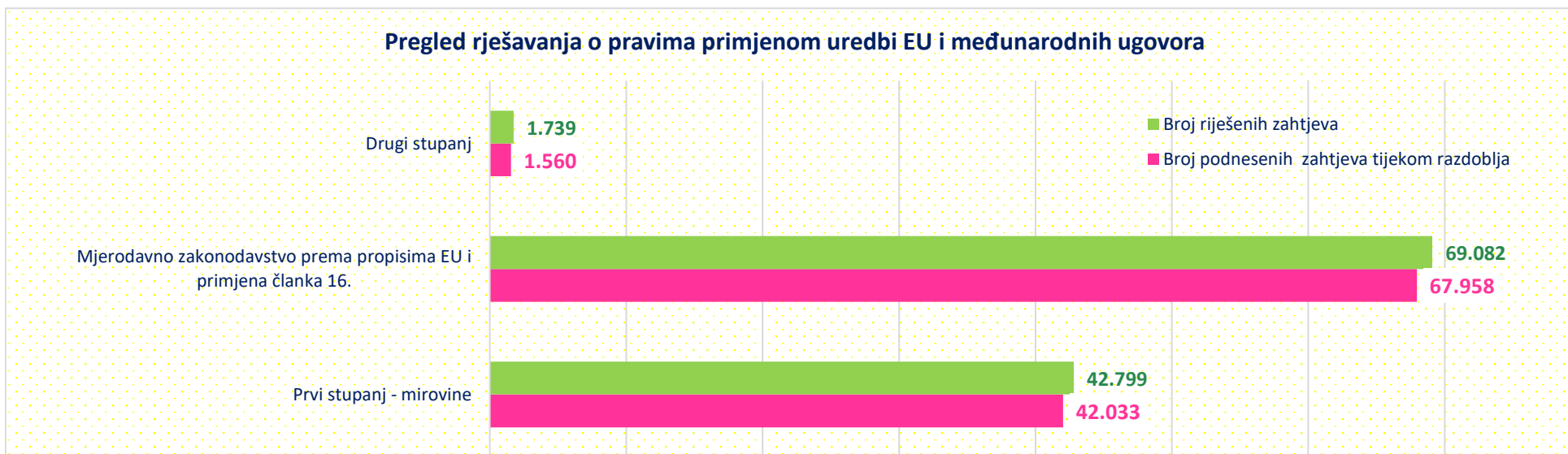
stanje na dan 31. prosinca 2018.

Tablica 12

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj - mirovine	42.033	61.461	42.799	69,64	21.100	49,30	18.662
2.	Mjerodavno zakonodavstvo prema propisima EU i primjena članka 16.	67.958	70.854	69.082	97,50	65.131	94,28	1.772
3.	Drugi stupanj	1.560	2.528	1.739	68,79	702	40,37	789
	UKUPNO	111.551	134.843	113.620	84,26	86.933	76,51	21.223

Napomena: nije uključen doplati za djecu

Pregled rješavanja o pravima primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora

Pregled rješavanja o **pravima na doplatu za djecu** primjenom uredbi EU
(prvi i drugi stupanj, upravni postupak i nepravni postupak)

stanje na dan 31. prosinca 2018.

Tablica 13

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj - upravni postupak DD EU	4.330	6.684	3.329	49,81	1.132	34,00	3.355
2.	Drugi stupanj - upravni postupak DD EU	17	28	18	64,29	8	44,44	10
3.	Nepravni postupak DD EU	9.857	15.596	5.757	36,91			9.839
	UKUPNO	14.204	22.308	9.104	40,81	1.140	12,52	13.204

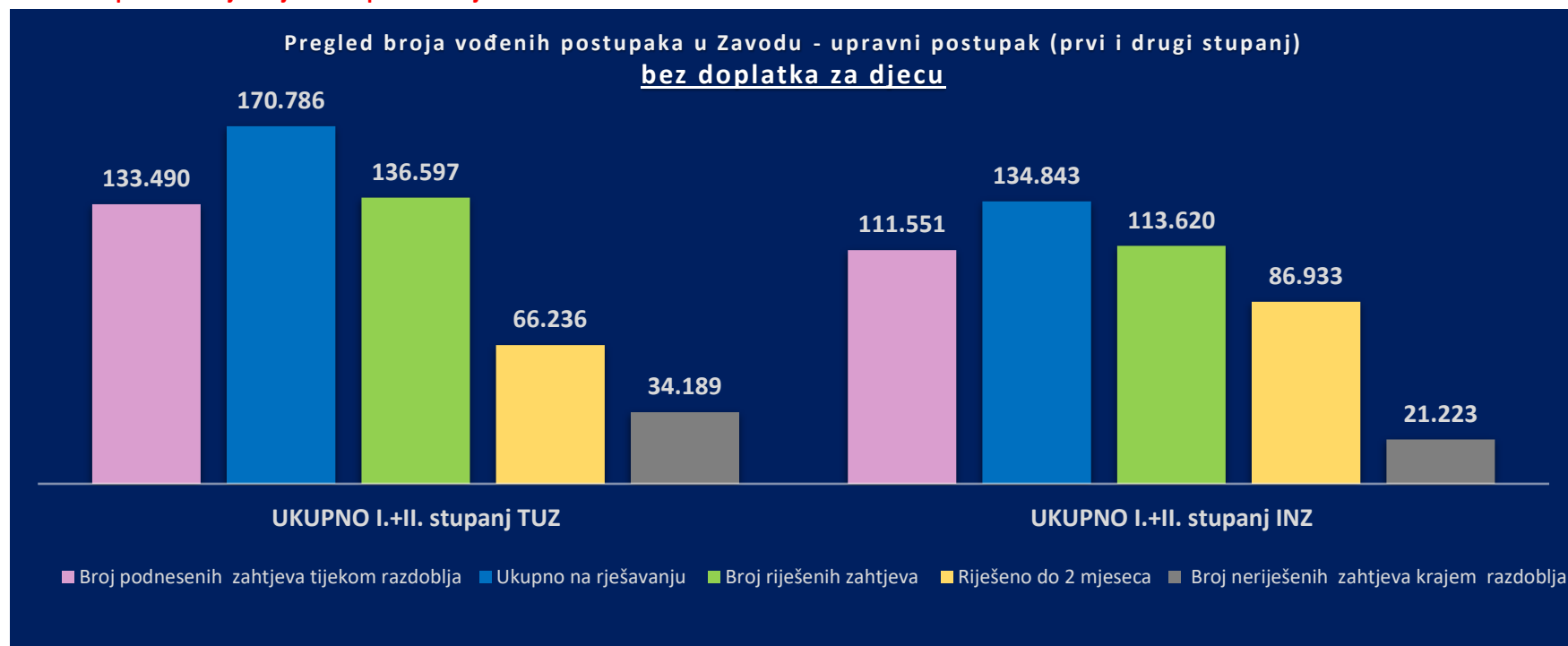
Pregled broja vođenih postupaka u Zavodu - upravni postupak (prvi i drugi stupanj) bez doplatka za djecu

stanje na dan 31. prosinca 2018.

Tablica 14

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj	235.938	293.608	241.325	82,19	150.022	62,17	52.283
	* TUZ	125.947	161.293	129.444	80,25	63.791	49,28	31.849
	* INZ	109.991	132.315	111.881	84,56	86.231	77,07	20.434
2.	Drugi stupanj	9.103	12.021	8.892	73,97	3.147	35,39	3.129
	* TUZ	7.543	9.493	7.153	75,35	2.445	34,18	2.340
	* INZ	1.560	2.528	1.739	68,79	702	40,37	789
	UKUPNO I.+II. stupanj (bez DD)	245.041	305.629	250.217	81,87	153.169	61,21	55.412
	UKUPNO I.+II. stupanj TUZ	133.490	170.786	136.597	79,98	66.236	48,49	34.189
	UKUPNO I.+II. stupanj INZ	111.551	134.843	113.620	84,26	86.933	76,51	21.223

Napomena: nije uključen doplatka za djecu

Pregled broja vođenih postupaka u Zavodu - upravni postupak (prvi i drugi stupanj) doplatka za djecu

stanje na dan 31. prosinca 2018.

Tablica 15

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
0	1	2	3	4	5	8
1.	Prvi stupanj	235.728	242.699	232.954	95,98	9.745
	* TUZ	231.398	236.015	229.625	97,29	6.390
	* INZ	4.330	6.684	3.329	49,81	3.355
2.	Drugi stupanj	575	734	597	81,34	137
	* TUZ	558	706	579	82,01	127
	* INZ	17	28	18	64,29	10
	UKUPNO I.+II. stupanj doplatka za djecu	236.303	243.433	233.551	95,94	9.882
	UKUPNO I.+II. stupanj TUZ	231.956	236.721	230.204	97,25	6.517
	UKUPNO I.+II. stupanj INZ	4.347	6.712	3.347	49,87	3.365

